

URZĄD STATYSTYCZNY W BIAŁYMSTOKU
STATISTICAL OFFICE IN BIAŁYSTOK

SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA **BIAŁEGOSTOKU** **W 2016 R.**

INFORMACJE
I OPRACOWANIA
STATYSTYCZNE

SOCIAL AND ECONOMIC SITUATION **OF BIAŁYSTOK** **IN 2016**

STATISTICAL
INFORMATION
AND ELABORATIONS

ROK XXIII
YEAR XXIII

BIAŁYSTOK 2017

**ZESPÓŁ REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO
W BIAŁYMSTOKU**

**EDITORIAL BOARD
OF STATISTICAL OFFICE
IN BIAŁYSTOK**

PRZEWODNICZĄCY *PRESIDENT*

Ewa Kamińska-Gawryluk

REDAKTOR GŁÓWNY *EDITOR-IN-CHIEF*

Anna Szeszko

CZŁONKOWIE *MEMBERS*

**Anna Bachanek-Komarowska, Krystyna Falkowska, Wiesława Kamińska,
Agata Kawalko, Joanna Mojsa, Anna Rogalewska, Dorota Wyszowska**

OPRACOWANIE PUBLIKACJI *PREPARATION OF PUBLICATION*

**Zespół pracowników
Urzędu Statystycznego w Białymstoku *Workers
of Statistical Office in Białystok***

PROJEKT OKŁADKI *COVER DESIGN*

Justyna Anna Kiluk

FOTOGRAFIA *PHOTO*

Justyna Anna Kiluk

TŁUMACZENIE *TRANSLATION*

Ewa Kępa

**Przy publikowaniu danych US
prosimy o podanie źródła**

***When publishing SO data
please indicate sources***

Publikacja dostępna w formie książki

Publication available in form of book

URZĄD STATYSTYCZNY W BIAŁYMSTOKU
15-959 Białystok, ul. Krakowska 13
tel. 85 749 77 00, faks 85 749 77 79
e-mail: sekretariatUSBST@stat.gov.pl, Internet: <http://bialystok.stat.gov.pl/>

Przedmowa

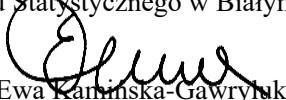
Przekazuję Państwu dwudziestą trzecią edycję publikacji zatytułowanej „Sytuacja społeczno-gospodarcza Białegostoku”.

W opracowaniu przedstawiono obszerny materiał statystyczny dotyczący warunków życia mieszkańców oraz stanu gospodarki Białegostoku w 2016 r. W celu zilustrowania przemian i tendencji, większość danych zestawiono z wynikami analogicznych badań z lat: 2005, 2010 i 2015, a wybrane informacje zostały zaprezentowane w dłuższej retrospekcji. Ponadto, zamieszczono tablicę ukazującą Białystok na tle innych miast będących siedzibą wojewody lub sejmiku województwa.

Przy zachowaniu dotychczasowego układu tematycznego oraz sposobu prezentacji danych, treść publikacji uzupełniono o dane dotyczące przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto oraz odpadów komunalnych zmieszanych, nieczystości ciekłych wywiezionych, zbiorników bezodpływowych i indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków.

Oddając w Państwa ręce niniejsze opracowanie mam nadzieję, że będzie ono źródłem przydatnych informacji o stolicy naszego województwa. Jednocześnie pragnę serdecznie podziękować wszystkim osobom i instytucjom za przekazywanie danych oraz zgłaszane uwagi i wnioski, które przyczyniają się do kształtowania treści kolejnych edycji prezentowanej publikacji.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Białymstoku

Ewa Kamińska-Gawryluk

Białystok, lipiec 2017 r.

Preface

I am pleased to present the twenty third issue of the publication titled "Social and Economic Situation of Białystok".

It contains extensive statistical information concerning the living conditions of Białostokian inhabitants and the state of the economy of Białystok in 2016. In order to illustrate changes and tendencies, most data are compared with the results of the analogous surveys in 2005, 2010 and 2015 and selected information was shown in a longer retrospective. Moreover, there is a table presenting Białystok against the background of other cities which are the seats of voivod or voivodship regional councils.

Having kept the thematic arrangement and the data's layout, this year's edition of the publication is supplemented with data on average monthly gross wages and salaries as well as municipal waste mixed, liquid waste removed, septic tanks and independent wastewater treatment facilities.

Presenting the following edition, I hope it will be the source of useful information on the capital of our voivodship. I would also like to express my gratitude to all these individuals and institutions for providing data and submitting comments that contribute to shaping the content of subsequent editions of the publication.

Director
Statistical Office in Białystok

Ewa Kamińska-Gawryluk

Białystok, July 2017

SPIS TREŚCI

CONTENTS

		Tabl. <i>Table</i>	Str. <i>Page</i>
Przedmowa	<i>Preface</i>	x	3
Uwagi metodyczne	<i>Methodological notes</i>	x	8
Objaśnienia znaków umownych.			
Ważniejsze skróty	<i>Symbols. Major abbreviations</i>	x	23
Wyniki badań – synteza	<i>Results of surveys – synthesis</i>	x	24
Ludność	<i>Population</i>	x	24
Rynek pracy	<i>Labour market</i>	x	25
zatrudnienie	<i>paid employment</i>	x	25
bezrobocie rejestrowane	<i>registered unemployment</i>	x	26
Wynagrodzenia i czas przepracowany	<i>Wages and salaries as well as time worked</i>	x	27
Budownictwo mieszkaniowe	<i>Residential construction</i>	x	28
Przemysł	<i>Industry</i>	x	29
Budownictwo	<i>Construction</i>	x	30
Handel wewnętrzny	<i>Domestic trade</i>	x	31
Transport	<i>Transport</i>	x	31
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	<i>Financial results of non-financial enterprises</i>	x	32
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON	<i>Entities of the national economy in the REGON register</i>	x	33
Tablice	<i>Tables</i>		
Białystok na tle innych miast wojewódzkich w 2016 r.	<i>Białystok against the background of other voivodship cities in 2016</i>	I	35
Ważniejsze dane o Białymstoku (1995, 2000, 2005–2016)	<i>Major data on Białystok (1995, 2000, 2005–2016)</i>	II	38
Położenie geograficzne Białegostoku w 2016 r.	<i>Geographic location of Białystok in 2016</i>	1	40
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni miasta (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Geodesic status and use of city land (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	2	40
Dane meteorologiczne (1971–2000, 1991–2000, 2001–2005, 2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Meteorological data (1971–2000, 1991–2000, 2001–2005, 2005, 2010, 2015, 2016)</i>	3	41
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Major data on environment, environmental threats and protection (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	4	41
Radni rady miejskiej w 2016 r.	<i>Councillors of the city council in 2016</i>	5	42
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Registered activity of the State Fire Service (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	6	43
Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakoń- czonych postępowaniach przygotowawczych i wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję (2015, 2016)	<i>Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings and rates of detecta- bility of delinquents in ascertained crimes by the Police (2015, 2016)</i>	7	43
Ludność (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Population (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	8	44
Ludność według płci i wieku w 2016 r.	<i>Population by sex and age in 2016</i>	9	44
Ruch naturalny ludności (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Vital statistics (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	10	47
Migracje ludności na pobyt stały (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Migration of population for permanent residence (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	11	47
Prognoza ludności do 2050 r.	<i>Population projection until 2050</i>	12	48

		Tabl. <i>Table</i>	Str. <i>Page</i>
Pracujący (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Employed persons (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	13	49
Bezrobotni zarejestrowani (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Registered unemployed persons (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	14	50
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	15	50
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Persons working in hazardous conditions (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	16	52
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2010, 2014, 2015)	<i>Average monthly gross wages and salaries (2010, 2014, 2015)</i>	17	52
Ważniejsze dane o infrastrukturze komunalnej (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Major data on municipal infrastructure (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	18	53
Tereny zielone ogólnodostępnej i osiedlowej (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Generally accessible and settlement green areas (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	19	54
Zasoby mieszkaniowe (2005, 2010, 2014, 2015)	<i>Dwelling stocks (2005, 2010, 2014, 2015)</i>	20	54
Mieszkania oddane do użytkowania (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Dwellings completed (2005, 2010, 2015, 2016) ..</i>	21	54
Mieszkania, których budowę rozpoczęto i na których realizację wydano pozwolenia (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Dwellings started and for which permits have been issued (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	22	55
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)	<i>Primary schools for children and youth (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)</i>	23	56
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)	<i>Lower secondary schools for children and youth (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)</i>	24	57
Licea ogólnokształcące (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)	<i>General secondary schools (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)</i>	25	57
Szkoły zawodowe (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)	<i>Vocational schools (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)</i>	26	58
Szkoły artystyczne I stopnia (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)	<i>1st grade art schools (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)</i>	27	59
Studenci i absolwenci szkół wyższych według systemów studiów (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)	<i>Students and graduates of higher education institutions by study systems (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)</i>	28	60
Studenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół w roku akademickim 2016/17	<i>Students of higher education institutions by study systems and type of schools in the 2016/17 academic year</i>	29	60
Absolwenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół w roku akademickim 2015/16	<i>Graduates of higher education institutions by study systems and type of schools in the 2015/16 academic year</i>	30	61
Nauczyciele akademicy (2015, 2016)	<i>Academic teachers (2015, 2016)</i>	31	61
Placówki wychowania przedszkolnego (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)	<i>Pre-primary education establishments (2005/06, 2010/11, 2015/16, 2016/17)</i>	32	62
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2015, 2016) ..	<i>Out-patient health care (2015, 2016)</i>	33	63
Apteki ogólnodostępne (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Public pharmacies (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	34	63
Żłobki oraz domy i zakłady pomocy społecznej (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Nurseries as well as social welfare homes and facilities (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	35	63
Biblioteki publiczne (2005, 2010, 2015, 2016) ...	<i>Public libraries (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	36	64
Kina, teatry i instytucje muzyczne (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Cinemas, theatres and music institutions (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	37	64
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice (2005, 2011, 2015, 2016)	<i>Cultural centres and establishments, clubs, community centres (2005, 2011, 2015, 2016)</i>	38	65
Muzea (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Museums (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	39	65

		Tabl. <i>Table</i>	Str. <i>Page</i>
Baza noclegowa turystyki (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Tourist accommodation establishments (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	40	66
Kluby sportowe (2006, 2010, 2014, 2016)	<i>Sports clubs (2006, 2010, 2014, 2016)</i>	41	66
Powierzchnia gruntów leśnych (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Forest land (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	42	67
Sprzedaż produkcji, zatrudnienie i wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw (2010, 2015, 2016)	<i>Sales of production, paid employment as well as wages and salaries in enterprise sector (2010, 2015, 2016)</i>	43	67
Produkcja sprzedana przemysłu w 2016 r.	<i>Sold production of industry in 2016</i>	44	68
Struktura produkcji sprzedanej i przeciętnego zatrudnienia w przemyśle (2010, 2015, 2016)	<i>Structure of sold production and average paid employment in industry (2010, 2015, 2016) ...</i>	45	69
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w 2016 r.	<i>Sold production of construction (current prices) in 2016</i>	46	69
Komunikacja miejska (2010, 2015, 2016)	<i>Urban transport (2010, 2015, 2016)</i>	47	70
Ścieżki rowerowe (2011, 2014, 2015)	<i>Bicycle paths (2011, 2014, 2015)</i>	48	70
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Registered road vehicles and tractors (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	49	70
Wypadki i kolizje drogowe (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Road accidents and collisions (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	50	71
Przychody i koszty ich uzyskania w przedsiębiorstwach (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Revenues and costs of obtaining revenues in enterprises (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	51	71
Wyniki finansowe przedsiębiorstw (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Financial results of enterprises (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	52	73
Wskaźniki finansowe przedsiębiorstw (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Financial rates of enterprises (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	53	74
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Current assets of enterprises (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	54	75
Zobowiązania przedsiębiorstw (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Liabilities of enterprises (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	55	76
Koszty przedsiębiorstw (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Costs of enterprises (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	56	77
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Entities of the national economy in the REGON register (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	57	79
Spółki handlowe według form organizacyjno-prawnych (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Commercial companies by organizational-legal forms (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	58	87
Spółki handlowe według rodzaju kapitału (2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Commercial companies by type of capital (2005, 2010, 2015, 2016)</i>	59	89
Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane i wyrejestrowane z rejestru REGON (2010, 2015, 2016)	<i>Entities of the national economy newly recorded and signed off from the REGON register (2010, 2015, 2016)</i>	60	91

		Strona Page
Wykresy	Graphs	
Ludność według płci i wieku w 2016 r.	<i>Population by sex and age in 2016</i>	34
Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku (2000, 2005, 2010, 2015, 2016)	<i>Structure of population by economical age groups (2000, 2005, 2010, 2015, 2016)</i>	34
Ruch naturalny ludności (2000–2016)	<i>Vital statistics (2000–2016)</i>	35
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2000–2016)	<i>Internal and international net migration of population for permanent residence (2000–2016)</i>	35
Struktura przestępstw stwierdzonych przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według kategorii w 2016 r.	<i>Structure of ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings by categories in 2016</i>	34
Bezrobocie rejestrowane (2002–2016)	<i>Registered unemployment (2002–2016)</i>	34
Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w wybranych sekcjach od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw (2010, 2016)	<i>Relative deviations of average monthly gross wages and salaries in selected sections from average wages and salaries in enterprise sector (2010, 2016)</i>	35
Mieszkania oddane do użytkowania (2000–2016)	<i>Dwellings completed (2000–2016)</i>	35
Struktura sprzedaży produkcji oraz zatrudnienia w sekcji budownictwo według działów w 2016 r.	<i>Structure of sales of production as well as paid employment in section construction by divisions in 2016</i>	34
Struktura sprzedaży detalicznej według rodzajów działalności przedsiębiorstwa (ceny bieżące) [2015, 2016]	<i>Structure of retail sales by type of enterprise activity (current prices) [2015, 2016]</i>	34
Struktura podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON według sekcji w 2016 r.	<i>Structure of entities of the national economy in the REGON register by sections in 2016</i>	35
Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane i wyrejestrowane z rejestru REGON (2002–2016)	<i>Entities of the national economy newly recorded and signed off from the REGON register (2002–2016)</i>	35

*

* *

**W wersji angielskiej: przedmowa, spis treści, uwagi metodyczne, wykresy i tablice.
In English version: preface, contents, methodological notes, graphs and tables.**

UWAGI METODYCZNE

1. Dane w publikacji prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz.1885) w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004. Dane za okresy poprzednie zostały przeliczone i są prezentowane według PKD 2007.

Dane statystyczne prezentowane są w układzie PKD według sekcji i działów.

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**” jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

2. Dane obejmują podmioty gospodarki narodowej zaliczane do sektora publicznego i prywatnego. W **sektorze publicznym** wykazywane są podmioty stanowiące własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego lub samorządowych osób prawnych oraz mieszaną z przewagą kapitału sektora publicznego. Do **sektora prywatnego** zaliczane są podmioty stanowiące własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), zagraniczną (osób zagranicznych) oraz mieszaną z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego lub brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

3. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową, na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

4. Biorąc pod uwagę liczbę pracujących, podmioty podzielono na trzy grupy:

- jednostki małe o liczbie pracujących do 9 osób,
- jednostki średnie o liczbie pracujących od 10 do 49 osób,
- jednostki duże o liczbie pracujących powyżej 49 osób.

METHODOLOGICAL NOTES

1. Data contained in the publication are presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 Jan 2008 by the Regulation of the Council of Ministers dated 24 Dec 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) to replace the formerly applied PKD 2004. Data for previous periods are converted and presented according to PKD 2007.

Statistical data are presented in accordance with NACE as arranged by sections and divisions.

As an additional grouping, the item **“Industry”** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

2. Data cover entities of the national economy included in the public and private sector. **Public sector** includes entities of state ownership (State Treasury and state legal persons), local government ownership or local government legal persons and mixed ownership with a predominance of capital of public sector. **Private sector** includes entities of private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as mixed ownership with a predominance of capital (property) of private sector entities or lack of predominance of capital (property) of the entity.

3. Term **entities of the national economy** is understood as legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

Term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity, i.e. production and service activity on their own-account in order to earn a profit.

4. With regard to the number of employed persons, entities are divided into three groups:

- small units employing up to 9 persons,
- middle units employing from 10 to 49 persons,
- big units employing more than 49 persons.

W niniejszej publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – dane o sprzedaży produkcji, zatrudnieniu i wynagrodzeniach w sektorze przedsiębiorstw, wynikach finansowych i aktywach obrotowych przedsiębiorstw niefinansowych dotyczą jednostek średnich i dużych, natomiast pozostałe dane dotyczą wszystkich jednostek (bez względu na liczbę pracujących).

5. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego; działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

6. Dane w cenach bieżących odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto kategorię **ceny bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych oraz od 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

In this publication, unless otherwise indicated, data regarding retail sales, employment and wages and salaries in enterprises, financial results and current assets of non-financial enterprises concern middle and big units, while remaining data concern all units (regardless of the number of employed persons).

5. Enterprise sector refers to those entities, which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

6. Data in current prices correspond to obtained revenue, incurred expenditure or the value of products, services etc. In tables and graphs in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

*In order to evaluate production, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented.*

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (including trade entities) from a buyer for a unit of product (goods or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: the value added tax – VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including the excise tax) as well as other taxes on products, such as the excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g. on games of chance and mutual betting and until 2010 lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration).

Wskaźniki dynamiki produkcji sprzedanej przemysłu obliczono dodatkowo na podstawie **cen stałych** (średnich cen bieżących z 2010 r.).

7. Dane o stanie i kierunkach wykorzystania powierzchni miasta opracowano na podstawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. 2001 Nr 38, poz. 454) z późniejszymi zmianami, sporządzonej przez Departament Mienia i Geodezji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego. Dane te prezentowane są według powierzchni geodezyjnej.

8. Ścieki przemysłowe to ścieki odprowadzane z terenów, na których prowadzi się działalność przemysłową, handlową albo składową, niebędące ściekami bytowymi lub wodami opadowymi.

Ścieki komunalne to ścieki bytowe (z zamieszkałych budynków i osiedli mieszkaniowych oraz z terenów usługowych) lub mieszanina ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi.

Informacje o **źródłach, wielkości emisji i redukcji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza** dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40) z późniejszymi zmianami.

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych dotyczy ilości tych zanieczyszczeń odprowadzanych do atmosfery w ciągu roku i obejmuje poszczególne rodzaje zanieczyszczeń pyłowych, tj. pyły ze spalania paliw, cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych, krzemowe, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowe, sadzę i inne oraz zanieczyszczenia gazowe, tj. dwutlenek siarki, tlenki azotu (wyrażone w dwutlenku azotu), tlenek węgla, dwutlenek węgla, węglowodory i inne.

Informacje o ilości **odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. ton odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) lub posiadały 1 mln ton i więcej odpadów nagromadzonych.

9. Dane o ludności, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano przyjmując jako bazę wyjściową:

- do 2009 r. – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, z tym że dla 2000 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r.;
- od 2010 r. – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

10. Prognoza ludności do 2050 r. opracowana została na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 XII 2013 r. oraz założeń dotyczących tendencji w dzietności, umieralności i migracjach zagranicznych, przy czym dane o ludności według wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego podano w dwóch ujęciach:

*Indices of the dynamic of sold production of industry are additionally calculated on the basis of **constant prices** (2010 average current prices).*

*7. Data regarding **status and directions of city land use** were compiled on the basis of the land and property register (Journal of Laws 2001 No. 38, item 454) with later amendments, prepared by Department of Property and Geodesy of Podlaskie Voivodship Marshal's Office. Data are presented by geodetic area.*

*8. **Industrial waste water** is understood as waste water discharged from areas of industrial, commercial or storage activity, not regarded as domestic waste water or precipitation water.*

***Municipal waste water** is domestic waste water (from inhabited buildings and housing estates as well as service areas) or a mixture of domestic and industrial waste water or precipitation water or meltwater.*

*Information regarding **sources, amount of emission and reduction of industrial air pollutants** concerns organizational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the regulation of the Council of Ministers, dated January 13, 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40) with later amendments.*

*Amount of **emission of particulate and gaseous pollutants** concerns the quantity of those pollutants discharged into the air during the year and includes separate types of particulate pollutants, i.e. particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot and others as well as gaseous pollutants, i.e. sulphur dioxide, nitrogen oxides (expressed in nitrogen dioxide), carbon monoxide, carbon dioxide, hydrocarbons and others.*

*Information regarding the quantity of **waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste (excluding municipal waste) in the course of the year or possessed 1 mln t and more of accumulated waste.*

*9. **Data about population and indicators per capita (per 1000 population etc.)** were compiled on the basis:*

- until 2009 – of the results of the Population and Housing Census 2002, for 2000 by the administrative division valid as of 31 XII 2002;
- since 2010 – of the results of the Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 XII 2011.

*10. **Population projection until 2050** calculated in 2014 on the basis of population number and structure as of 31 XII 2013 as well as assumption concerning fertility, mortality and international migration, data about population by working and post-working age are given in two approaches:*

- a) wariant I – przyjmując górną granicę dla wieku produkcyjnego 59 lat w przypadku kobiet i 64 lata w przypadku mężczyzn oraz dolną granicę dla wieku poprodukcyjnego odpowiednio 60 i 65 lat,
- b) wariant II – uwzględniając zmiany granicy wieku emerytalnego; zgodnie z ustawą z dnia 11 V 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2012 poz. 637) dla kolejnych lat prognozy jako dolną granicę wieku poprodukcyjnego (jednocześnie górną granicę wieku produkcyjnego) przyjęto:
- dla mężczyzn – 65,75 lat w 2015 r. oraz 67 lat w latach 2020–2050,
 - dla kobiet – 60,75 lat w 2015 r., 62 lata w 2020 r., 63,25 lat w 2025 r., 64,5 lat w 2030 r., 65,75 lat w 2035 r. oraz 67 lat w latach 2040–2050.

11. Przesłpstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przesłpstwo jest to zbrodnia albo występłk ścigany z oskarżenia publicznego lub oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występłk skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich; zgodnie ze zmienioną metodologią, stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw pochodzą z policyjnych systemów informacyjnych. Dane dotyczą spraw prowadzonych przez Policję lub powierzonych przez prokuratora w całości do prowadzenia przez Policję.

12. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

13. Dane o pracujących dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód.

Do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy);
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin),

- a) *variant I – assuming the upper limit of the working age 59 for females and 64 for males and the lower limit of the post-working age 60 and 65 respectively,*
- b) *variant II – taking into account changes in the retirement age, on the basis of the Law changing the national law on pensions and retirement pay from National Insurance Fund and some other laws for the subsequent years of projection as the lower limit of the post working age (the upper limit of the working age) were used:*
- *for males – 65,75 years in 2015 and 67 in 2020–2050,*
 - *for females – 60,75 years in 2015, 62 in 2020, 63,25 in 2025, 63,45 in 2030 and 67 in 2040–2050.*

11. Ascertained crime is an event which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. Crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by a public prosecutor, moreover, every revenue related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

Data about ascertained crimes since 2014 do not include punishable acts committed by juveniles; in accordance with the amended methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juvenile cases to the family court.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes come from police information systems. Data concern cases conducted by the Police or entrusted by the prosecutor entirely to the Police conduction.

12. Rate of detectability of delinquents is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

13. Data regarding employed persons concern those performing work providing earnings or income.

Employed persons include:

- 1) *persons employed on the basis of an employment contract (labour contract, call, appointment or election);*
- 2) *employers and own-account workers, i.e.:*
 - a) *owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers),*

- b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
- c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

14. Informacje o **przeciętnym zatrudnieniu** dotyczą wyłącznie pracowników zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowy o pracę, mianowania, powołania, wyboru itp.). Obejmują one pracowników pełnozatrudnionych (tj. pracujących w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie) i niepełnozatrudnionych (tj. pracujących stale w niepełnym wymiarze czasu pracy) w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

15. Dane o **liczbie bezrobotnych zarejestrowanych**, zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązującą od 1 VI 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2016 poz. 645, z późniejszymi zmianami), obejmują osoby niezatrudnione i niewykonyjące innej pracy zarobkowej, zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli są to osoby niepełnosprawne – zdolne i gotowe do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczące się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępujące do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowane we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukujące zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- ukończyły 18 lat,
- nie nabyły prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobierają świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego,
- nie są właścicielami lub posiadaczami (samoistnymi lub zależnymi) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych, nie podlegają ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,

- b) *owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity excluding private farms in agriculture,*
- c) *other self-employed workers, e.g. persons doing freelance work;*
- 3) *outworkers;*
- 4) *agents (including contributing family workers and persons employed by agents);*
- 5) *members of agricultural production cooperatives (agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives);*
- 6) *clergy fulfilling priestly obligations.*

14. *Information regarding average employment concerns only workers employed on the basis of an employment contract (labour contract, call, appointment or election). The data include full-time employees (i.e. working on a full-time basis, as defined by a given company) and part-time employees (i.e. working on a part-time basis) after converting into full-time employees.*

15. *Data regarding registered unemployed persons, in accordance with the Law on Promotion of Employment and Labour Market Institutions dated 20 Apr 2004, in force since 1 Jun 2004 (uniform text Journal of Laws 2016 item 645, with later amendments) include persons who are not employed and not performing any other kind of paid work, able and ready to take full-time paid employment obligatory for a given job or service (or in case of disabled persons – able and ready to take work comprising not less than a half of working time), are not attending a school with the exception of schools for adults (or taking an extramural exam with the scope of this school programme) or tertiary schools in part-time programme and registered in the powiat labour office corresponding to the person's permanent or temporary place of residence, and seeking employment or other kind of paid work if they, among others:*

- *are aged 18 or more,*
- *did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from an inability to work, pension due to training, social pension, are not receiving a pre-retirement benefit or allowance, a rehabilitation benefit, a sick or maternity benefit,*
- *are not owners or holders (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha; are not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha,*

- nie podjęły pozarolniczej działalności od dnia wskazanego w zgłoszeniu do ewidencji do dnia wyrejestrowania tej działalności lub nie podlegają – na podstawie odrębnych przepisów – obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
- nie są tymczasowo aresztowane lub nie odbywają kary pozbawienia wolności,
- nie uzyskują miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- nie pobierają, na podstawie przepisów o pomocy społecznej, zasiłku stałego,
- nie pobierają, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
- nie pobierają po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.

16. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych na podstawie wyników spisów. Dane o bezrobotnych oraz pracujących wykorzystywane do obliczenia stopy bezrobocia pochodzą ze źródeł różniących się metodą zbierania, co może powodować pewne nieścisłości, zwłaszcza w przypadku stopy bezrobocia ustalonej dla powiatów. Dla bezrobotnych miejscem lokalizacji jest ich miejsce zamieszkania lub pobytu, zaś dla pracujących – lokalizacja miejsca pracy.

17. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; dane:

- obejmują zatrudnionych w podmiotach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych; łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez działalności związanej z produkcją filmów,

- *did not undertake non-agricultural activity from the date stated in register application to the date of termination of activity registration or are not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security or a retirement provision, excluding social insurance of farmers,*
- *are not temporarily under arrest or not serving a prison sentence,*
- *do not receive monthly income of the amount exceeding half of minimal remuneration for work, excluding income generated from money gathered on bank accounts,*
- *do not receive, on the basis of the regulation concerning social welfare, a permanent social benefit,*
- *do not receive, on the basis of the regulation concerning family allowances, a nursing allowance or an allowance supplementary to a family benefit due to single parenthood,*
- *do not receive a training allowance after termination of employment.*

16. Registered unemployment rate was calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e. excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. The unemployment rate is given considering employed persons on private farms in agriculture (as a part of the economically active civilian population) estimated on the basis of the results of census. The data on the unemployed are collected according to their place of residence or stay, while the data on the employed – according to address of their place of work. Therefore the unemployment rates are not exactly precise, especially in a case of unemployment rates by powiats.

17. Information regarding persons working in hazardous conditions, i.e. with substances hazardous to health, is compiled on the basis of reports. Data concern persons:

- *employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture; hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction (excluding realization of building projects connected with construction of buildings); wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; information and communication (excluding motion picture, video and*

nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy; działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanych; pozostałego sprzętania); edukacja (w zakresie szkolnictwa wyższego); opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego),

- dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwiłkniające, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

18. Dane o przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto przypadających na 1 zatrudnionego obejmują zaliczki na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzone z dniem 1 I 1999 r. zgodnie z ustawą z dnia 13 X 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 1442, z późniejszymi zmianami).

19. Przeciętne wynagrodzenie miesięczne (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując łącznie:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych

20. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano metodą rodzaju działalności, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego. Dane o urządzeniach dotyczą urządzeń czynnych.

21. Długość sieci wodociągowej i gazowej obejmuje przewody uliczne bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Informacje o sieci gazowej uwzględniają dane o sieci przesyłowej oraz sieci rozdzielczej. W **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniono kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej, natomiast nie uwzględniono kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); professional, scientific and technical activities (in regard to scientific research and development as well as veterinary activities); administrative and support service activities (in regard to rental and leasing activities; travel agency, tour operator reservation service and related activities; other cleaning activities); education (in regard to higher education); human health and social work activities (in regard to human health activities); other service activities (in regard to repair of computers and personal and household goods),

- *exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimates etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.*

18. Data regarding the average monthly gross wages and salaries per paid employee include the deductions for personal income taxes and contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by insured employee, introduced on 1 Jan 1999, in accordance with the Law on the Social Security System, dated 13 Oct 1998 (uniform text Journal of Laws 2013 item 1442, with later amendments).

19. Average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming the following:

- *personal wages and salaries, excluding wages and salaries of outworkers as well as apprentices and persons employed abroad,*
- *payments from profit and balance surplus in cooperatives,*
- *annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,*
- *fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g. to journalists, film producers, radio and television programme producers.*

20. Information regarding municipal installations and services was compiled using the kind of activity method, i.e. according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity. Data regarding installations concern operative installations.

21. Length of the water-line and gas-line system includes street conduits excluding connections leading to residential buildings and other constructions. Information on the gas supply system includes data on the transmission network and the distribution network. In the length of the sewage system, apart from street conduits collectors, i.e. conduits receiving sewerage from the street network, are included. Sewers designed exclusively for draining run-off are not included.

22. Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

23. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

24. Dane o nieczystościach ciekłych dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą – w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

25. Indywidualna przydomowa oczyszczalnia ścieków jest to zespół urządzeń służący do neutralizacji ścieków wytwarzanych w jednym lub kilku gospodarstwach domowych.

26. Zbiornik bezodpływowy to instalacja i urządzenie przeznaczone do gromadzenia nieczystości ciekłych w miejscu ich powstawania.

27. Tereny zieleni to tereny wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, znajdujące się w granicach wsi o zwartej zabudowie lub miast, pełniące funkcje estetyczne, rekreacyjne, zdrowotne lub osłonowe, a w szczególności: parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe oraz cmentarze (wszystkie), a także zieleń towarzysząca ulicom, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom oraz obiektom kolejowym i przemysłowym.

28. Dane o zasobach mieszkaniowych podano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 XII. Do zasobów mieszkaniowych zalicza się mieszkania zamieszkane i niezamieszkane, w których nie zamieszkuje na stałe ani nie przebywa czasowo żadna osoba.

Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzypisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego, przy uwzględnieniu bieżącej sprawozdawczości, tj. przyrostów i ubytków zasobów mieszkaniowych.

Informacje o zasobach mieszkaniowych dotyczą mieszkań znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotelu pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i innych) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i innych).

Do przeliczeń na 1 osobę (1000 ludności itp.) liczby mieszkań, izb lub powierzchni użytkowej mieszkań (na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych) od 2002 r. przyjęto ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII.

22. The consumption of electricity and gas from the gas-line system is established on the basis of an estimated system of payments.

23. Data regarding municipal waste concern the waste produced in households and also at other waste producers (excluding dangerous waste), which in respect of their character or composition is similar to the waste produced in households.

24. Data regarding liquid waste concern waste which comes from households (dwellings), public buildings and buildings of units running a business – in case they are not discharged by sewage system.

25. Independent wastewater treatment facility is a complex of devices intended for treatment of sewage produced in one or more households.

26. Septic tank is an installation and device intended for an accumulation of liquid wastewater where is generated.

27. Green areas mean areas including technical infrastructure and adjacent auxiliary buildings, covered with plants, within village areas with dense buildings or towns, which fulfil aesthetic, recreational, therapeutic or shelter functions in particular: parks, lawns, promenades, boulevards, botanic gardens, zoological gardens, children's playgrounds and heritage gardens as well as cemeteries (all of them) and plants in the streets, squares, heritage fortifications, buildings, storage areas, airports as well as railway and industrial zones.

28. Data regarding dwelling stocks have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks as of 31 Dec. Dwelling stocks include inhabited and uninhabited dwellings, in which there are no permanent or temporary inhabitants.

The balances of dwelling stocks are estimated for the periods between censuses on the basis of results of the last census with regard to the current reporting, i.e. increase and decrease in dwelling stocks.

Information regarding dwelling stocks concerns dwellings located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) as well as spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

Since 2002 total number of population as of 31 Dec has been used in calculations per capita (1000 population etc.) regarding number of dwellings, number of rooms or dwelling usable floor space (based on balances of dwelling stocks).

29. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (jednolity tekst Dz. U. 2004 Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (jednolity tekst Dz. U. 2012 poz. 572).

Prezentowane dane obejmują:

- 1) placówki wychowania przedszkolnego, tj. oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, przedszkola (łącznie ze specjalnymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 – zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne; od roku szkolnego 2004/05 dzieci 6-letnie, a od roku szkolnego 2011/12 dzieci 5-letnie mają obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego w placówkach wychowania przedszkolnego;
- 2) szkoły dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych:
 - od roku szkolnego 1999/2000 – 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa; w latach szkolnych 2009/10–2013/14 dzieci 6-letnie na wniosek rodziców mogły rozpocząć naukę w I klasie szkoły podstawowej, w roku szkolnym 2014/15 obowiązkiem szkolnym zostały objęte dzieci 6-letnie urodzone w pierwszej połowie 2008 r., a w roku szkolnym 2015/16 – dzieci 6-letnie urodzone w 2009 r. oraz dzieci 7-letnie urodzone w drugiej połowie 2008 r.
 - od roku szkolnego 2002/03 – szkoły ponadgimnazjalne, przy czym od roku szkolnego 2012/13 zapoczątkowany został proces likwidacji niektórych z nich;
- 3) szkoły policealne;
- 4) szkoły wyższe.

Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, w tym:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
 - c) szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej;
- 2) gimnazja, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 3) 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy;
- 4) 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe;
- 5) 3-letnie licea ogólnokształcące, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 6) 4-letnie technika;
- 7) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych), które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne;
- 8) funkcjonujące w latach szkolnych:
 - 2002/03–2013/14 – 3-letnie licea profilowane,
 - 2004/05–2013/14 – 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych.

29. *The educational system in Poland functions according to the Education System Act of 7 Sep 1991 (uniform text Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with later amendments) and the Act of 27 Jul 2005 – Higher Education Law (uniform text Journal of Laws 2012 item 572).*

The presented data include:

- 1) *pre-primary education establishments i.e. pre-primary sections of primary schools and nursery schools (including special nursery schools) and since the 2008/09 school year pre-primary education groups and pre-primary points; an obligatory 1 year pre-primary education has been introduced in pre-primary education establishments for children at the age of 6 since the 2004/05 school year and for children at the age of 5 since the 2011/12 school year;*
- 2) *schools for children, youth and adults:*
 - *since the 1999/2000 school year – 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools, where education is obligatory; in the school years 2009/10–2013/14 at the request of parents, children at the age of 6 were allowed to start education in the first class of primary school, in the 2014/15 school year the first class of primary school has been obligatory for children at the age of 6 born in the first half of 2008 and in the 2015/16 school year – for children at the age of 6 born in 2009 and children at the age of 7 born in the second half of 2008,*
 - *since the 2002/03 school year – upper secondary schools, but from the 2012/13 school year process of liquidation of some of them;*
- 3) *post-secondary schools;*
- 4) *higher education institutions.*

Schools for children and youth (including special schools) include:

- 1) *primary schools, of which:*
 - a) *sports schools and athletic schools (excluding special schools),*
 - b) *branch schools (excluding special schools),*
 - c) *art schools not leading to professional certification (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme;*
- 2) *lower secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);*
- 3) *3-year special job-training schools;*
- 4) *2–3-year basic vocational schools;*
- 5) *3-year general secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);*
- 6) *4-year technical secondary schools;*
- 7) *general art schools leading to professional certification (excluding special schools), excluding schools providing art education only;*
- 8) *functioning in the school years:*
 - *2002/03–2013/14 – 3-year specialized secondary schools,*
 - *2004/05–2013/14 – 2-year supplementary general schools and 3-year supplementary technical schools for graduates of basic vocational schools.*

30. Dane o **nauczycielach akademickich** dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, a od roku akademickiego 2006/07 także dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

31. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

32. Do **powierzchni gruntów leśnych**, w rozumieniu ustawy o lasach, zalicza się grunty:

- o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona) lub przejściowo jej pozbawione (powierzchnia niezalesiona). Są to grunty przeznaczone do produkcji lub stanowiące rezerваты przyrody, wchodzące w skład parków narodowych lub wpisane do rejestrów zabytków. Są one definiowane określeniem „**powierzchnia lasów**”,
- związane z gospodarką leśną, zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna, itp.

33. **Lesistość** (wskaźnik lesistości) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni miasta.

34. Dane o **sprzedaży detalicznej** towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny) w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

35. Dane dotyczące **ścieżek rowerowych** obejmują ścieżki rowerowe służące głównie do celów komunikacyjnych, a nie turystycznych, tzw. szlaki rowerowe (np. położone w lesie), czyli uwzględniają: samodzielne drogi dla rowerów (położone w pasie drogi); drogi wydzielone z jezdni; drogi wydzielone z chodnika; drogi zawarte w ciągach pieszo-rowerowych. Uwzględniają one łączną długość ścieżek rowerowych będących w obszarze właściwości gminy, starostwa i urzędu marszałkowskiego.

36. Dane dotyczące **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych** prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2013 poz. 330, z późniejszymi zmianami).

37. **Przychody z całokształtu działalności** obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży (łącznie z dotacjami do produktów) wytworzonych przez jednostkę produktów (wyrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami;

30. *Data regarding **academic teachers** concern the positions: professor, assistant professor, tutor and assistant as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor and since September 2006 also qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.*

31. *Information regarding **theatres and music institutions** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.*

32. ***The area of forest land** – within the meaning of the Forest Act – includes:*

- *land with a homogenous area of at least 0.10 ha, covered with forest vegetation (wooded area), or temporarily devoid of forest vegetation (non-wooded area). These areas are designated for silviculture production or they comprise nature reserves and national parks, or they are registered as nature monuments. The category is defined as “**forests area**,”*
- *land connected with silviculture, used for the purposes of forest management, such as: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.*

33. ***Forest cover** (forest cover indicator) was calculated as the percentage ratio of the forest area to the total area of the city.*

34. *Data regarding **the retail sales** include the sale of consumer and non-consumer goods at retail sales outlets, catering establishments as well as at other sales outlets (e.g. warehouses, stock houses) in quantities indicating purchases for the individual need of the purchaser.*

35. *Data concerning **bicycle paths** include bicycle paths mainly used for communication purposes and not for tourist purposes, the so-called bicycle trails (eg. located in the forest), namely data include: self-roads for bicycles (located on the waysides); paths separated from the roadway; roads separated from the sidewalk; roads included in passageways for pedestrians and cyclists. The total length of bicycle paths which are respectively in the area of competence of gminas, powiats and the marshal's office is taken into account.*

36. *Data on **financial results of non-financial enterprises** are presented as prescribed by the amendment of the Act of Accounting dated 29 Sep 1994 (uniform text Journal of Laws 2013 item 330, with later amendments).*

37. ***Revenues from total activity** include:*

- 1) *net sales revenues (including subsidies) of products manufactured by the entity (manufactured articles, semi-manufactured articles and services) as well as packaging, equipment and third party services if the customers are invoiced for the foregoing together with the purchased products;*

- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów (tj. nabytych w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowych aktywów obrotowych oraz produktów przez siebie wytworzonych jeśli sprzedawane są one w sieci własnych sklepów obok towarów obcej produkcji), łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody związane pośrednio z podstawową działalnością jednostki, a w szczególności: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji (sprzedaży), zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

38. Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- 2) wartość sprzedanych towarów i usług według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne, tj. koszty związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;

- 2) *net sales revenues of goods and materials (i.e. current assets purchased for resale in a non-processed condition and products manufactured by entity if they are sold by shops within the company's network along with goods manufactured by other manufacturers), including sums due from the sale of reusable packages;*
- 3) *other operating revenues, i.e. revenues indirectly related to the basic activity of the entity, in particular: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible and legal assets, investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as indemnities, reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;*
- 4) *financial revenues, i.e. revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on granted loans, interest on term deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether totally or partially), surplus of foreign exchange gains over losses.*

38. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) *costs of sold products (goods and services), i.e. total costs decreased by the cost of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs, i.e. costs indirectly related to the operating activity of the entity, in particular: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e. surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and fixed assets under construction, unplanned depreciation write-offs (write-offs relating to permanent loss of value), fines, penalties and indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition or restructuring proceedings, reserves made for future legal liabilities or liabilities which are likely to occur (loss on current business transactions in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*

4) koszty finansowe, tj. m.in. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, stratę ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

39. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatków od towarów i usług (VAT).

40. Wyniki finansowe:

- 1) wynik ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów stanowi różnicę między przychodami netto osiągniętymi ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów a kosztami poniesionymi na ich uzyskanie (koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów);
- 2) wynik na pozostałej działalności operacyjnej stanowi różnicę między pozostałymi przychodami operacyjnymi a pozostałymi kosztami operacyjnymi. Od 2002 r. do 2015 r. zawiera część, a od 2016 r. całość zdarzeń nadzwyczajnych związanych z działalnością operacyjną;
- 3) wynik finansowy na działalności gospodarczej jest sumą wyników finansowych: na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, na pozostałej działalności operacyjnej oraz na operacjach finansowych;
- 4) wynik zdarzeń nadzwyczajnych stanowi różnicę między zyskami nadzwyczajnymi a stratami nadzwyczajnymi. Od 2016 r. wszelkie skutki zdarzeń, które dotychczas wpływały na zyski i straty nadzwyczajne, są zaliczane odpowiednio do pozostałych przychodów i pozostałych kosztów operacyjnych;
- 5) wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej – do końca 2015 r. korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;
- 6) wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia, które obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

41. Wskaźniki:

- 1) wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- 3) wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- 4) wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 5) wskaźnik płynności finansowej I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;

4) *financial costs, i.e. among others interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investments, the surplus of foreign exchange losses over gains.*

39. *Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).*

40. Financial results:

- 1) *financial result from the sale of products, goods and materials constitutes a difference between net sales revenues of products, goods and materials and costs bore for their obtaining (the costs of sold products, goods and materials);*
- 2) *financial result on the other operating activities constitutes a difference between other operating incomes and other operating expenses. Since 2002 till 2015 it contains part of and since 2016 all extraordinary events related to operating activity;*
- 3) *financial result on economic activity is the sum of the financial results: on the sale of products, goods and materials, on other operating activity and on financial operation;*
- 4) *result on extraordinary events constitutes a difference between extraordinary profits and extraordinary losses. Since 2016, all the effects of events that have so far affected extraordinary profits and losses are recognized, respectively, to other operating income and other operating expenses;*
- 5) *gross financial result (profit or loss) is a result on economic activity – till the end of 2015 corrected by the result on extraordinary events;*
- 6) *net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances, including corporate and other corporation tax as well as other payments resulting from separate regulations.*

41. Indices:

- 1) *cost level indicator constitutes the relation of the costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;*
- 2) *sales profitability rate constitutes the relation of the result from the sale of products, goods and materials to net sales revenues of products, goods and materials;*
- 3) *gross turnover profitability rate constitutes the relation of the gross financial result to revenues from total activity;*
- 4) *net turnover profitability rate constitutes the relation of the net financial result to revenues from total activity;*
- 5) *first degree financial liquidity ratio constitutes the relation of short-term investments to short-term liabilities;*

- 6) wskaźnik płynności finansowej II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych,
- 7) wskaźnik płynności finansowej III stopnia jest to relacja aktywów obrotowych (zapasów, krótkoterminowych należności i roszczeń, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych) do zobowiązań krótkoterminowych.

42. Aktywa obrotowe są częścią kontrolowanych przez jednostkę zasobów majątkowych wykorzystywanych w działalności operacyjnej o wiarygodnie określonej wartości, powstałych w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych. Obejmują: zapasy (rzeczowe aktywa obrotowe) oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje lub rozliczenia międzyokresowe.

43. Dane o podmiotach gospodarki narodowej pochodzą z **krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej REGON**, funkcjonującego na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (jednolity tekst Dz. U. 2016 poz. 1068, z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 XI 2015 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń (Dz. U. poz. 2009, z późniejszymi zmianami). Jest on aktualizowany na podstawie wniosków tych podmiotów oraz danych przekazywanych w formie elektronicznej z CEIDG, SIO, KRS i CRP KEP. Istnieje ustawowy obowiązek wpisu do rejestru z chwilą powstania lub podjęcia działalności oraz zgłaszania zmian cech objętych wpisem, jak również skreślenia z rejestru w przypadku zaprzestania działalności.

44. Pod pojęciem „**miasta wojewódzkie**” należy rozumieć miasta, które od 1 I 1999 r. są siedzibą wojewody lub sejmiku województwa.

45. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Do **przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

47. Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

48. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

49. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

6) *second degree financial liquidity ratio constitutes the relation of short-term investments and short-term dues to short-term liabilities,*

7) *third degree financial liquidity ratio constitutes the relation of current assets (inventories, short-term dues and claims, short-term investments and short-term deferred expenditure) to short-term liabilities.*

42. Current assets are part of the ownership controlled and used by the entity in its operating activity whose value has been determined in a reliable manner, resulting from past events and bound to generate economic benefits to the entity in the future. They include: inventories (current fixed assets) and short-term: dues, investments or deferred expenditure.

43. Data on the entities of the national economy come from **the National Official Business Register REGON**, functioning on the basis of the Law on official statistics dated 29 Jun 1995 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1068, with later amendments) and the regulation of the Council of Ministers dated 30 Nov 2015 on the mode and methodology of running and updating the state register of economic entities, application, questionnaire and certificate specimens (Journal of Laws item 2009, with later amendments). Its actualisation is based on applications of such entities as well as on data transmitted in electronic form from CEIDG, SIO, KRS and CRP KEP. It is obligatory to enter into the register at the moment of coming into existence or undertaking activity and reporting changes of features provided with the entry as well as deleting the register in the case of liquidation.

44. *“Voivodship cities”* are cities which are the seats of voivod or voivodship regional councils since 1 Jan 1999.

45. Relative numbers (indices, percentages) are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in tables.

In data **calculations per capita (1000 population etc.)** as of the end of the year, the number of population as of 31 Dec was used, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 Jun, unless otherwise noted.

47. Some information for the last year is presented on the basis of preliminary data and it may change in subsequent publications of the Statistical Office.

48. Due to the rounding of data, in some cases component totals can slightly differ from the amount given in the item “total”.

49. Statistical information originating from sources other than Statistical Office is indicated in the appropriate notes.

50. W stosunku do obowiązującej Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007 w publikacji zastosowano skróty – skrócone nazwy oznaczone zostały w tablicach i na wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót <i>abbreviation</i>	sekcje <i>sections</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę		Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja		Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych		Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>		<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia		Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
<i>Accommodation and catering</i>		<i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości		Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca		Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	działy <i>divisions</i>	
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo		Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową
<i>Crop and animal production, hunting</i>		<i>Crop and animal production, hunting and related service activities</i>
Działalność usługowa wspomagająca górnictwo		Działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie
Produkcja skór i wyrobów skórzanych		Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny		Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>		<i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów farmaceutycznych		Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych
<i>Manufacture of pharmaceutical products</i>		<i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>
Produkcja wyrobów z metali		Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
<i>Manufacture of metal products</i>		<i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń		Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczepek		Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczepek, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców		Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Rekultywacja		Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami
<i>Remediation activities</i>		<i>Remediation activities and other waste management services</i>
Budowa budynków		Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej		Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi oraz ich naprawa		Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych

50. *Abbreviations used in the publication are marked in the tables and the graphs with the sign "Δ" with regard to NACE Rev. 2. The abbreviations and their complete names are given below:*

skrót <i>abbreviation</i>	sekcje <i>sections</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę		Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja		Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych		Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>		<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia		Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
<i>Accommodation and catering</i>		<i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości		Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca		Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	działy <i>divisions</i>	
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo		Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową
<i>Crop and animal production, hunting</i>		<i>Crop and animal production, hunting and related service activities</i>
Działalność usługowa wspomagająca górnictwo		Działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie
Produkcja skór i wyrobów skórzanych		Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny		Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>		<i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów farmaceutycznych		Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych
<i>Manufacture of pharmaceutical products</i>		<i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>
Produkcja wyrobów z metali		Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
<i>Manufacture of metal products</i>		<i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń		Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczepek		Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczepek, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców		Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Rekultywacja		Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami
<i>Remediation activities</i>		<i>Remediation activities and other waste management services</i>
Budowa budynków		Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej		Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej
Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi oraz ich naprawa		Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych

skrót <i>abbreviation</i>	działy (dok.) <i>divisions (cont.)</i>	pełna nazwa <i>full name</i>
Handel hurtowy <i>Wholesale trade</i>	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi <i>Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>
Handel detaliczny <i>Retail trade</i>	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi <i>Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles</i>
Transport lądowy i rurociągowy <i>Land and pipeline transport</i>	Transport lądowy oraz transport rurociągowy	Transport lądowy oraz transport rurociągowy <i>Land transport and transport via pipelines</i>
Gastronomia <i>Catering</i>	Działalność usługowa związana z żywnością	Działalność usługowa związana z żywnością <i>Food and beverage service activities</i>
Produkcja filmów, programów telewizyjnych i nagrań <i>Motion, sound and music publishing activities</i>	Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych	Działalność związana z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych <i>Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities</i>
Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwo w zakresie informatyki <i>Computer programming and consultancy activities</i>	Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana	Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana <i>Computer programming, consultancy and related activities</i>
Finansowa działalność usługowa <i>Financial service activities</i>	Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych <i>Financial service activities, except insurance and pension funding</i>
Ubezpieczenia, reasekuracja i fundusze emerytalne <i>Insurance, reinsurance and pension funding</i>	Ubezpieczenia, reasekuracja oraz fundusze emerytalne, z wyłączeniem obowiązkowego ubezpieczenia społecznego	Ubezpieczenia, reasekuracja oraz fundusze emerytalne, z wyłączeniem obowiązkowego ubezpieczenia społecznego <i>Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security</i>
Działalność firm centralnych; doradztwo w zarządzaniu	Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem
Działalność związana z turystyką <i>Tourism activities</i>	Działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane	Działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane <i>Travel agency, tour operator and other reservation service and related activities</i>
Utrzymanie porządku w budynkach i zagospodarowanie zieleni	Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni	Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni
Administracyjna obsługa biura; wspomaganie działalności gospodarczej <i>Office administrative and business support</i>	Działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej	Działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej <i>Office administrative, office support and other business support activities</i>

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH / SYMBOLS

Kreska	(-)	— zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Kropka	(.)	— zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak	x	— wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak	Δ	— oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form.</i>
Znak	#	— oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” “Of which”		— oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma	(,)	— <i>used in figures represents the decimal point.</i>

WAŻNIEJSZE SKRÓTY / MAJOR ABBREVIATIONS

tys. / <i>thous.</i>	=	tysiąc / <i>thousand</i>	cd. / <i>cont.</i>	=	ciąg dalszy / <i>continued</i>
mln	=	milion / <i>million</i>	dok. / <i>cont.</i>	=	dokończenie / <i>continued</i>
zł / <i>zł</i>	=	złoty / <i>złoty</i>	egz.	=	egzemplarz
t	=	tona / <i>tonne</i>	itp. / <i>etc.</i>	=	i tym podobne / <i>and the like</i>
mm	=	milimetr / <i>millimetre</i>	m.in.	=	między innymi
m	=	metr / <i>metre</i>	Lp.	=	liczba porządkowa
km	=	kilometr / <i>kilometre</i>	Nr / <i>No.</i>	=	numer / <i>number</i>
m ²	=	metr kwadratowy / <i>square metre</i>	p. proc.	=	punkt procentowy
ha	=	hektar / <i>hectare</i>	poz.	=	pozycja
km ²	=	kilometr kwadratowy / <i>square kilometre</i>	str.	=	strona
m ³	=	metr sześcienny / <i>cubic metre</i>	tabl.	=	tablica
dam ³	=	dekametr sześcienny / <i>cubic decametre</i>	tj. / <i>i.e.</i>	=	to jest / <i>that is</i>
hm ³	=	hektometr sześcienny / <i>cubic hectometre</i>	tzw.	=	tak zwany
kWh	=	kilowatogodzina / <i>kilowatt-hour</i>	ust.	=	ustęp
GWh	=	gigawatogodzina / <i>gigawatt-hour</i>	Dz. U.	=	Dziennik Ustaw
°C	=	stopień Celsjusza / <i>centigrade</i>	PKD	=	Polska Klasyfikacja Działalności
s	=	sekunda / <i>second</i>	CEIDG	=	Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
h	=	godzina / <i>hour</i>	SIO	=	System Informacji Oświatowej
r.	=	rok	KRS	=	Krajowy Rejestr Sądowy
			CRP KEP	=	Centralny Rejestr Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników

WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA

Ludność

Według stanu w końcu 2016 r., w Białymstoku mieszkało 296628 osób (o 647 osób więcej niż w końcu poprzedniego roku), z tego 139198 mężczyzn i 157430 kobiet. Stanowiło to prawie 1/4 ogólnej liczby mieszkańców województwa podlaskiego.

W ciągu ostatniego roku zawarto 1592 małżeństwa, tj. o 121 (o 8,2%) więcej niż rok wcześniej. Nieco wyższy był również współczynnik małżeństw (liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności), który w omawianym roku przyjął wartość 5,37 (przy 4,98 w 2015 r.). W tym samym czasie zostało orzeczonych prawomocnie 568 rozwodów, czyli o 108 (o 16,0%) mniej niż przed rokiem. W ponad 2/3 przypadków powództwo o rozwód wniosła kobieta.

W 2016 r. urodziło się 3181 dzieci, tj. 1630 chłopców i 1551 dziewczynek. W stosunku do poprzedniego roku liczba urodzeń żywych zwiększyła się o 167, tj. o 5,5%. Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń w przeliczeniu na 1000 ludności) wyniósł 10,74 wobec 10,20 w 2015 r. Urodzenia z matek nastoletnich (poniżej 20 roku życia) w analizowanym roku stanowiły tylko 1,4% urodzeń żywych, natomiast z matek mających 35 lat i więcej – 17,7%. Najwyższy współczynnik płodności (urodzenia żywe na 1000 kobiet w danej grupie wiekowej) zaobserwowano wśród kobiet w wieku 25–29 lat i 30–34 lata i wyniósł on odpowiednio 86,1 i 88,9. Współczynnik dzietności¹ osiągnął wartość 1,29 (najbardziej korzystną sytuację demograficzną określa współczynnik dzietności gwarantujący prostą zastępowalność pokoleń, kształtujący się na poziomie 2,1–2,15; jest to wartość optymalna, określana jako korzystna dla stabilnego rozwoju demograficznego).

W ciągu całego 2016 r. zmarło 2430 osób, z tego 1193 mężczyzn i 1237 kobiet. W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano spadek liczby zgonów (o 46, tj. o 1,9%). Współczynnik zgonów (liczba zgonów na 1000 ludności) w analizowanym roku osiągnął poziom 8,20, a w 2015 r. – 8,38.

Przyrost naturalny (różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów) w 2016 r. wyniósł 751 (rok wcześniej – 538). Współczynnik przyrostu naturalnego (przyrost naturalny na 1000 ludności) osiągnął wartość 2,53, podczas gdy przed rokiem ukształtował się na poziomie 1,82.

W omawianym roku w ruchu wewnętrznym ludności na pobyt stały zameldowało się 2513 osób, natomiast wymeldowały się 2652 osoby. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba takich zameldowań w Białymstoku wzrosła o 141 (o 5,9%), a ilość wymeldowań zwiększyła się o 120 (o 4,7%). Migracje zagraniczne ukształtowały się następująco: na pobyt stały z zagranicy zameldowało się 215 osób, a za granicę wymeldowało się 126 osób. W związku z powyższym, ogólne saldo migracji ludności na pobyt stały w 2016 r. wyniosło minus 50 (przed rokiem ukształtowało się

¹ Współczynnik dzietności – liczba dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat), przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku.

na poziomie minus 235), a w przeliczeniu na 1000 ludności osiągnęło wartość minus 0,17 (w 2015 r. – minus 0,79).

Rynek pracy

Zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób mających siedzibę na terenie Białegostoku) w 2016 r. ukształtowało się na poziomie 33,1 tys. osób, czyli o 0,4 tys. osób (o 1,1%) wyższym niż rok wcześniej.

Analizując poszczególne rodzaje działalności, najwyższe przeciętne zatrudnienie stwierdzono w sekcjach przetwórstwo przemysłowe – 10,0 tys. osób, tj. 30,1% ogółu (w roku poprzednim – 28,5%) i handel; naprawa pojazdów samochodowych – 9,9 tys. osób, tj. 29,9% (rok wcześniej – 30,3%). Najniższe zanotowano natomiast w informacji i komunikacji – 0,8 tys. osób, tj. 2,4% ogólnego przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (w 2015 r. – 2,6%), a także w zakwaterowaniu i gastronomii – 1,0 tys. osób, tj. 3,1% (w poprzednim roku – 3,0%).

Przeciętne zatrudnienie w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw przedstawia poniższa tablica:

Wyszczególnienie	2015	2016		
		w tysiącach	w odsetkach	2015=100
O g ó l e m	32,8	33,1	100,0	101,1
w tym:				
Przemysł	10,9	11,5	34,6	105,2
w tym przetwórstwo przemysłowe	9,3	10,0	30,1	106,9
Budownictwo	3,4	3,5	10,5	101,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	9,9	9,9	29,9	99,9
Transport i gospodarka magazynowa	2,1	2,0	5,9	95,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1,0	1,0	3,1	104,5
Informacja i komunikacja	0,9	0,8	2,4	93,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1,2	1,1	3,4	96,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1,5	1,5	4,5	100,7

Biorąc pod uwagę poszczególne sekcje sektora przedsiębiorstw, w skali roku zatrudnienie zwiększyło się m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 6,9%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 4,5%), a także w budownictwie (o 1,8%). Najgłębszy jego spadek zaobserwowano natomiast w informacji i komunikacji (o 6,3%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 5,0%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 3,2%).

Wśród działów dominujących w zatrudnieniu znaczący jego wzrost, w stosunku do poprzedniego roku odnotowano m.in. w poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 44,2%), produkcji wyrobów z metali (o 43,3%), produkcji artykułów spożywczych (o 22,2%), budowie budyn-

ków (o 13,1%), a także w zakwaterowaniu (o 10,0%). Niższe niż przed rokiem zatrudnienie stwierdzono przede wszystkim w działalności związanej z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem zieleni (o 19,5%), działalności związanej z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki (o 10,3%), transporcie lądowym i rurociągowym (o 8,2%), jak również w działalności związanej z wykonywaniem robót budowlanych specjalistycznych (o 8,0%).

Bezrobocie rejestrowane

W końcu grudnia 2016 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Białymstoku wyniosła 11,3 tys. osób, w tym 5,0 tys. kobiet. W stosunku do stanu zanotowanego w analogicznym okresie 2015 r. liczebność populacji bezrobotnych zmniejszyła się o 14,3%, przy czym liczba bezrobotnych kobiet spadła o 14,1%. Udział kobiet w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2016 r. ukształtował się na poziomie 44,9% i w skali roku zwiększył się o 0,1 p. proc. W omawianym okresie bez prawa do zasiłku pozostawało 10,1 tys. osób, tj. 89,6% ogółu bezrobotnych.

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2016 r. było 1,0 tys. osób niepełnosprawnych. W ogólnej liczbie bezrobotnych 2,6 tys. osób posiadało wykształcenie wyższe, 2,7 tys. – policealne i średnie zawodowe, 1,3 tys. – średnie ogólnokształcące i 2,2 tys. – zasadnicze zawodowe. Bez pracy powyżej 12 miesięcy pozostawało 47,5% ogółu bezrobotnych, tj. 5,4 tys. osób. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku liczebność tej grupy zmniejszyła się o 11,2%, czyli o 0,7 tys. osób.

W końcu 2016 r. udział wybranych kategorii osób, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w ogólnej liczbie bezrobotnych kształtował się następująco:

- bezrobotni do 25 roku życia – 8,2% (rok wcześniej – 9,6%),
- osoby powyżej 50 roku życia – 31,6% (przed rokiem – 30,3%),
- długotrwale bezrobotni² – 62,4% (w końcu grudnia 2015 r. – 62,5%),
- niepełnosprawni – 9,2% (w roku poprzednim – 9,0%).

Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu 2016 r. ukształtowała się na poziomie 9,0% i była o 1,7 p. proc. mniejsza w porównaniu z zanotowaną w analogicznym okresie 2015 r.

² Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Wynagrodzenia i czas przepracowany

W 2016 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw (w jednostkach średnich i dużych mających siedzibę na terenie Białegostoku) wyniosło 3554,68 zł i było o 4,6% wyższe niż rok wcześniej.

W stosunku do poprzedniego roku wzrost wynagrodzeń wystąpił prawie we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, przy czym najwyższy odnotowano w administrowaniu i działalności wspierającej (o 10,1%), budownictwie (o 8,1%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 7,7%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,7%).

Wynagrodzenie zdecydowanie wyższe od przeciętnego w sektorze przedsiębiorstw w 2016 r. otrzymali m.in. zatrudnieni w sekcjach: informacja i komunikacja (o 27,5%), budownictwo (o 18,0%) oraz obsługa rynku nieruchomości (o 12,2%). Wynagrodzenie znacznie niższe od średniego uzyskali zatrudnieni w jednostkach zajmujących się administrowaniem i działalnością wspierającą (o 31,0%), zakwaterowaniem i gastronomią (o 29,7%), a także przetwórstwem przemysłowym (o 8,3%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2015	2016		
		w złotych	ogółem=100	2015=100
O g ó l e m	3398,86	3554,68	100,0	104,6
w tym:				
Przemysł	3309,73	3379,52	95,1	102,1
w tym przetwórstwo przemysłowe	3192,64	3260,14	91,7	102,1
Budownictwo	3880,34	4193,42	118,0	108,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3332,29	3589,26	101,0	107,7
Transport i gospodarka magazynowa	3474,65	3372,35	94,9	97,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2342,04	2498,39	70,3	106,7
Informacja i komunikacja	4529,92	4533,56	127,5	100,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3869,18	3989,95	112,2	103,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2226,79	2452,11	69,0	110,1

W 2016 r. liczba godzin przepracowanych przez zatrudnionych w jednostkach sektora przedsiębiorstw wyniosła łącznie 58,9 mln i utrzymała się na poziomie zanotowanym rok wcześniej. W omawianym okresie wzrost ilości przepracowanych godzin zaobserwowano m.in. w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (o 4,4%), zakwaterowanie i gastronomia (o 3,4%) oraz budownictwo (o 2,3%). Znaczący spadek ogólnego czasu pracy w porównaniu z 2015 r. wystąpił w informacji i komunikacji (o 9,1%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 6,2%) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (o 4,8%). Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach przetwórstwo przemysłowe – 17,8 mln (30,2% ogółu) i handel; naprawa pojazdów samochodowych – 17,5 mln (29,8%), nato-

miast najmniej w informacji i komunikacji – 1,4 mln (2,4%) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii – 1,9 mln (3,2%).

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2016 r. wyniósł 148 godzin, co oznacza spadek o 1,1% w odniesieniu do roku poprzedniego.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto w analizowanym roku ukształtowało się na poziomie 23,99 zł i było o 5,7% wyższe niż rok wcześniej. Wynagrodzenie godzinowe wzrosło w większości sekcji sektora przedsiębiorstw, przy czym najbardziej w administrowaniu i działalności wspierającej (o 9,9%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 8,1%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 7,9%), a także w budownictwie (o 7,5%). Jego spadek zanotowano w transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,7%).

Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w sekcjach informacja i komunikacja – 31,42 zł oraz obsługa rynku nieruchomości – 28,16 zł, a najniższe w zakwaterowaniu i gastronomii – 16,72 zł, a także w administrowaniu i działalności wspierającej – 16,80 zł.

Budownictwo mieszkaniowe

W 2016 r. na terenie Białegostoku oddano do użytkowania 1795 mieszkań, tj. o 14,0% mniej niż w poprzednim roku. Podmioty budujące na sprzedaż lub wynajem przekazały do użytkowania 1387 mieszkań (o 22,7% mniej niż rok wcześniej), inwestorzy indywidualni – 238 (o 6,7% więcej) gminy – 101 (o 44,3% więcej) oraz Towarzystwo Budownictwa Społecznego – 69 (przy braku oddanych mieszkań w 2015 r.).

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 72,8 m², (o 7,3 m² więcej niż w 2015 r.), przy czym w budownictwie indywidualnym – 174,9 m² (przed rokiem – 172,4 m²), przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 58,4 m² (rok wcześniej – 52,9 m²), komunalnym – 44,9 m² (w roku poprzednim – 47,3 m²) oraz społecznym czynszowym – 51,2 m².

W omawianym okresie w Białymstoku rozpoczęto budowę 1514 mieszkań (o 20,0% mniej niż rok wcześniej), z tego w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 1312 (o 23,6% mniej) i indywidualnym – 202 (o 14,8% więcej). Równocześnie wydano pozwolenia na budowę 1466 mieszkań (o 31,5% mniej niż w roku poprzednim), z tego podmiotom budującym z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem – 1168 (o 32,4% mniej) oraz inwestorom indywidualnym – 298 (o 22,0% mniej).

Przemysł

Duże i średnie przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie Białegostoku, zaliczane według PKD 2007 do czterech sekcji przemysłowych (górnictwo i wydobywanie, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja) w 2016 r. dokonały sprzedaży produkcji o wartości 2869,9 mln zł (w cenach bieżących), tj. o 8,7% (w cenach stałych) wyższej niż przed rokiem.

W strukturze przemysłu w 2016 r. dominowały trzy działy, z których pochodziło 28,3% wartości produkcji sprzedanej. Należały do nich: produkcja artykułów spożywczych (14,8%), produkcja maszyn i urządzeń (8,2%) oraz produkcja odzieży (5,3%). W porównaniu z 2015 r. zanotowano wzrost udziału w ogólnej produkcji sprzedanej przemysłu m.in. produkcji odzieży (o 1,1 p. proc.), produkcji artykułów spożywczych (o 1,0 p. proc.), wyrobów z metali (o 0,9 p. proc.), a także poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 0,7 p. proc.).

Biorąc pod uwagę znaczące w skali miasta działy przemysłu, wzrost wartości sprzedaży zaobserwowano m.in. w produkcji odzieży (o 31,8%), artykułów spożywczych (o 18,7%) oraz maszyn i urządzeń (o 3,4%). Poziomu sprzedaży z 2015 r. nie uzyskano m.in. w naprawie, konserwacji i instalowaniu maszyn i urządzeń (82,6% produkcji z poprzedniego roku).

Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w 2016 r. wyniosło 11,5 tys. osób i zwiększyło się o 5,2% w stosunku do zanotowanego w roku poprzednim. Największe zatrudnienie stwierdzono w działach: produkcja artykułów spożywczych, produkcja maszyn i urządzeń oraz produkcja odzieży – po 1,2 tys. osób, a także produkcja wyrobów z metali – 1,0 tys. osób. W odniesieniu do 2015 r. wzrost przeciętnego zatrudnienia wystąpił m.in. poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 44,2%), produkcji wyrobów z metali (o 43,3%) i produkcji artykułów spożywczych (o 22,2%). Spadek zatrudnienia odnotowano m.in. w produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 4,2%), odzieży (o 2,2%) oraz naprawie, konserwacji i instalowaniu maszyn i urządzeń (o 1,6%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w przemyśle w 2016 r. wyniosło 3379,52 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosło o 2,1%. Najwyższe płace zanotowano w działach: naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń, produkcja maszyn i urządzeń oraz produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.

Wydajność pracy w przemyśle, tj. produkcja sprzedana w przeliczeniu na 1 zatrudnionego, w 2016 r. ukształtowała się na poziomie 250,4 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 3,4% (w cenach stałych) wyższa niż rok wcześniej.

Budownictwo

Przedsiębiorstwa należące do sekcji budownictwo (o liczbie pracujących powyżej 9 osób mające swoją siedzibę na terenie Białegostoku) w 2016 r. sprzedały produkcję o łącznej wartości 1492,7 mln zł (w cenach bieżących), przy przeciętnym zatrudnieniu 3,5 tys. osób. W porównaniu z poprzednim rokiem oznacza to spadek produkcji o 5,3%, przy jednoczesnym wzroście zatrudnienia o 1,8%. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w tej sekcji w 2016 r. ukształtowało się na poziomie 4193,42 zł i zwiększyło się o 8,1% w odniesieniu do zanotowanego rok wcześniej.

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w 2016 r. osiągnęła wartość 428,6 tys. zł, co oznacza spadek o 7,0% w porównaniu z poprzednim rokiem.

Zasadniczą część sprzedaży w budownictwie stanowiła produkcja budowlano-montażowa, której wartość wyniosła 819,2 mln zł i w stosunku do zanotowanej w 2015 r. zwiększyła się o 10,8%. Obejmowała ona 54,9% ogólnej wartości sprzedaży wyrobów i usług przedsiębiorstw budowlanych mających siedzibę w Białymstoku, a jej udział w sprzedaży produkcji budowlano-montażowej województwa w omawianym roku ukształtował się na poziomie 51,0%.

Wśród przedsiębiorstw budowlanych wiodącą pozycję posiadały jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa budynków. Udział tych przedsiębiorstw w sprzedaży produkcji budowlano-montażowej wyniósł 58,4%, a wartość sprzedanej przez nie produkcji zwiększyła się o 40,2% w stosunku do zanotowanej przed rokiem. Kolejną znaczącą grupę stanowiły podmioty specjalizujące się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej, których udział w sprzedaży produkcji budowlano-montażowej ukształtował się na poziomie 24,7%. W omawianym okresie sprzedaż produkcji budowlano-montażowej w tych jednostkach zmniejszyła się o 10,1% w odniesieniu do poprzedniego roku. Istotną pozycję miały również przedsiębiorstwa wykonujące głównie roboty budowlane specjalistyczne, których udział w sprzedaży produkcji budowlano-montażowej wyniósł 16,9%, zaś wartość produkcji sprzedanej w tych jednostkach spadła o 20,1% w odniesieniu do uzyskanej w 2015 r.

Produkcja budowlano-montażowa, przeciętne zatrudnienie oraz przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przedsiębiorstwach należących do sekcji budownictwo w 2016 r. kształtowały się następująco:

Działy budownictwa	Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące)		Przeciętne zatrudnienie		Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto	
	w odsetkach	2015=100	w odsetkach	2015=100	ogółem=100	2015=100
O g ó l e m	100,0	110,8	100,0	101,8	100,0	108,1
Budowa budynków ^A	58,4	140,2	45,9	113,1	101,1	107,9
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A	24,7	89,9	19,0	97,3	97,5	108,4
Roboty budowlane specjalistyczne	16,9	79,9	35,1	92,0	100,0	107,9

Handel wewnętrzny

W 2016 r. sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych (w cenach bieżących) zrealizowana przez duże i średnie przedsiębiorstwa mające siedzibę w Białymstoku zmniejszyła się o 3,2% w stosunku do poziomu zanotowanego w roku poprzednim.

Sprzedaż detaliczna (w cenach bieżących) jednostek handlowych i niehandlowych, zrealizowana w omawianym roku, zmalała o 9,8% w porównaniu z zanotowaną rok wcześniej. Wśród grup o największym udziale w ogólnej wartości sprzedaży, poziomu z 2015 r. nie uzyskano m.in. w jednostkach zajmujących się handlem pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami (spadek o 37,4%) oraz w przedsiębiorstwach zgrupowanych w kategorii „pozostałe” (spadek o 16,3%). W omawianym roku, w odniesieniu do roku poprzedniego, wzrost zaobserwowano w jednostkach prowadzących sprzedaż farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego (o 56,9%) oraz zajmujących się sprzedażą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 4,4%).

W strukturze sprzedaży detalicznej w 2016 r. największy udział miały przedsiębiorstwa zajmujące się sprzedażą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (25,4%), prowadzące sprzedaż farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego (20,8%), zajmujące się sprzedażą pojazdów samochodowych, motocykli, części (20,4%) oraz przedsiębiorstwa zgrupowane w kategorii „pozostałe” (20,2%).

Transport

Wartość usług świadczonych przez jednostki (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) należące do sekcji transport i gospodarka magazynowa, mające siedzibę na terenie Białegostoku, w 2016 r. ukształtowała się na poziomie 459,7 mln zł (w cenach bieżących) i była o 5,9% wyższa niż przed rokiem.

Przeciętne zatrudnienie w omawianej sekcji w 2016 r. wyniosło 2,0 tys. osób, co oznacza spadek o 5,0% w odniesieniu do roku poprzedniego. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto osiągnęło wartość 3372,35 zł i zmniejszyło się o 2,9% w porównaniu z zanotowanym rok wcześniej.

W analizowanym roku przedsiębiorstwa transportu samochodowego zarobkowego przewiozły 157,2 tys. ton ładunków, tj. o 28,8% mniej niż przed rokiem.

Łączna ładowność taboru samochodowego zarobkowego własnego (bez wdzierżawionego innym jednostkom) i obcego (tj. przejętego od innych jednostek na podstawie umowy agencyjnej, zlecenia, dzierżawy, leasingu itp.), według stanu w dniu 31 grudnia 2016 r., wyniosła 1260 ton i była o 9,8% większa niż rok wcześniej.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

W 2016 r. wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw³ mających siedzibę na terenie Białego-stoku były słabsze od uzyskanych rok wcześniej. Przychody z całokształtu działalności rosły wolniej niż koszty ich uzyskania, co znalazło odzwierciedlenie w pogorszeniu wskaźnika poziomu kosztów, a także pozostałych wskaźników ekonomiczno-finansowych.

Przychody z całokształtu działalności w 2016 r. były o 0,5% wyższe niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, natomiast koszty uzyskania tych przychodów wzrosły o 0,6%. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów były niższe o 0,6%, natomiast koszty tej działalności były wyższe niż rok wcześniej o 0,3%. W ujęciu wartościowym największy spadek przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów zanotowano w budownictwie oraz transporcie i gospodarce magazynowej, a najwyższy ich wzrost – w przetwórstwie przemysłowym i dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji.

Wynik finansowy na sprzedaży produktów, towarów i materiałów był o 23,2% niższy niż przed rokiem i ukształtował się na poziomie 396,4 mln zł. Wynik na pozostałej działalności operacyjnej zmniejszył się o 18,6% i osiągnął wartość 93,6 mln zł. Poprawił się wynik na operacjach finansowych i wyniósł minus 5,0 mln zł wobec minus 125,6 mln zł w poprzednim roku.

Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 484,9 mln zł i był o 112,7 mln zł (o 18,9%) niższy od uzyskanego w 2015 r. Obciążenia wyniku finansowego brutto podatkiem dochodowym zwiększyły się w skali roku do 72,3 mln zł, tj. o 0,8%. Wzrosła relacja podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych do zysku brutto z 10,2% do 11,6%. Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 412,7 mln zł i był o 113,2 mln zł (o 21,5%) niższy w porównaniu z uzyskanym rok wcześniej; zysk netto spadł o 13,7%, a strata netto zwiększyła się o 26,3%.

Badanie objęło 424 przedsiębiorstwa niefinansowe prowadzące księgi rachunkowe. W omawianym okresie zysk netto wykazało 79,0% badanych przedsiębiorstw wobec 82,0% przed rokiem. Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej kwocie przychodów z całokształtu działalności wzrósł w ciągu roku z 86,4% do 88,5%.

W skali roku w badanych przedsiębiorstwach odnotowano pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów z całokształtu działalności – o 0,2 p. proc., wskaźnika rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów – o 1,0 p. proc. oraz wskaźników rentowności obrotu brutto i obrotu netto – po 0,9 p. proc. Zmniejszyły się także wskaźniki płynności finansowej I stopnia – o 2,9 p. proc., II stopnia – o 2,8 p. proc. i III stopnia o 8,4 p. proc.

Wartość aktywów obrotowych badanych przedsiębiorstw w końcu grudnia 2016 r. wyniosła 4283,7 mln zł i była o 2,6% wyższa od zanotowanej w końcu poprzedniego roku, w tym należności

³ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

krótkoterminowe wzrosły o 8,2%, zaś spadły krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe – o 4,0%, inwestycje krótkoterminowe – o 0,7% oraz zapasy – o 0,4%. W rzeczowej strukturze aktywów obrotowych zwiększył się udział należności krótkoterminowych (z 37,7% do 39,7%), zmniejszył się natomiast udział zapasów (z 37,5% do 36,4%), inwestycji krótkoterminowych (z 21,2% do 20,5%) i krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych (z 3,5% do 3,3%). W strukturze zapasów wzrósł udział towarów (z 55,3% do 58,7%) oraz materiałów (z 13,9% do 15,2%), natomiast zmniejszył się udział półproduktów i produktów w toku (z 11,3% do 10,3%) oraz produktów gotowych (z 15,7% do 14,3%).

Aktywa obrotowe finansowane były głównie zobowiązaniami krótkoterminowymi – relacja zobowiązań krótkoterminowych do aktywów obrotowych wyniosła 63,9% wobec 60,7% rok wcześniej.

Zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) w końcu grudnia 2016 r. wyniosły 3902,2 mln zł i były o 2,6% wyższe od zanotowanych przed rokiem. Zobowiązania długoterminowe stanowiły 29,9% ogółu zobowiązań (wobec 33,4% w końcu grudnia 2015 r.). Ich wartość osiągnęła poziom 1165,5 mln zł i była o 8,4% niższa niż rok wcześniej. Zobowiązania krótkoterminowe badanych przedsiębiorstw wyniosły 2736,7 mln zł i w skali roku zwiększyły się o 8,1%, w tym z tytułu kredytów i pożyczek – o 3,1%, z tytułu dostaw i usług – o 9,4%, a z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń – o 36,7%.

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON⁴

Według danych rejestru REGON, w końcu 2016 r. na terenie Białegostoku zarejestrowanych było 34,8 tys. podmiotów gospodarki narodowej (bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie). Sektor publiczny obejmował 0,5 tys. podmiotów, zaś prywatny – 34,0 tys. W porównaniu ze stanem w końcu 2015 r. ogólna liczba podmiotów zwiększyła się o 1,3%, przy czym w sektorze publicznym pozostała bez zmian, a w sektorze prywatnym wzrosła o 1,1%.

W sektorze publicznym najwięcej jednostek funkcjonowało w sekcjach: edukacja – 0,2 tys., obsługa rynku nieruchomości oraz administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – po 0,1 tys. W sektorze prywatnym dominowały natomiast jednostki zarejestrowane w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych – 8,7 tys., działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 4,0 tys. oraz budownictwo – 3,6 tys.

W końcu 2016 r. rejestr REGON obejmował 9,4 tys. osób prawnych i samodzielnych jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, tj. o 5,7% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, oraz 25,5 tys. osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie), tj. o 0,3% mniej niż rok wcześniej.

⁴ Dane o podmiotach gospodarki narodowej w podziale według sektorów własności oraz sekcji nie obejmują podmiotów, dla których informacje o formie własności oraz rodzaju przeważającej działalności nie występują w rejestrze REGON.

Najwięcej osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą zarejestrowanych było w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych – 6,7 tys., działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 3,4 tys. oraz budownictwo – 3,0 tys.

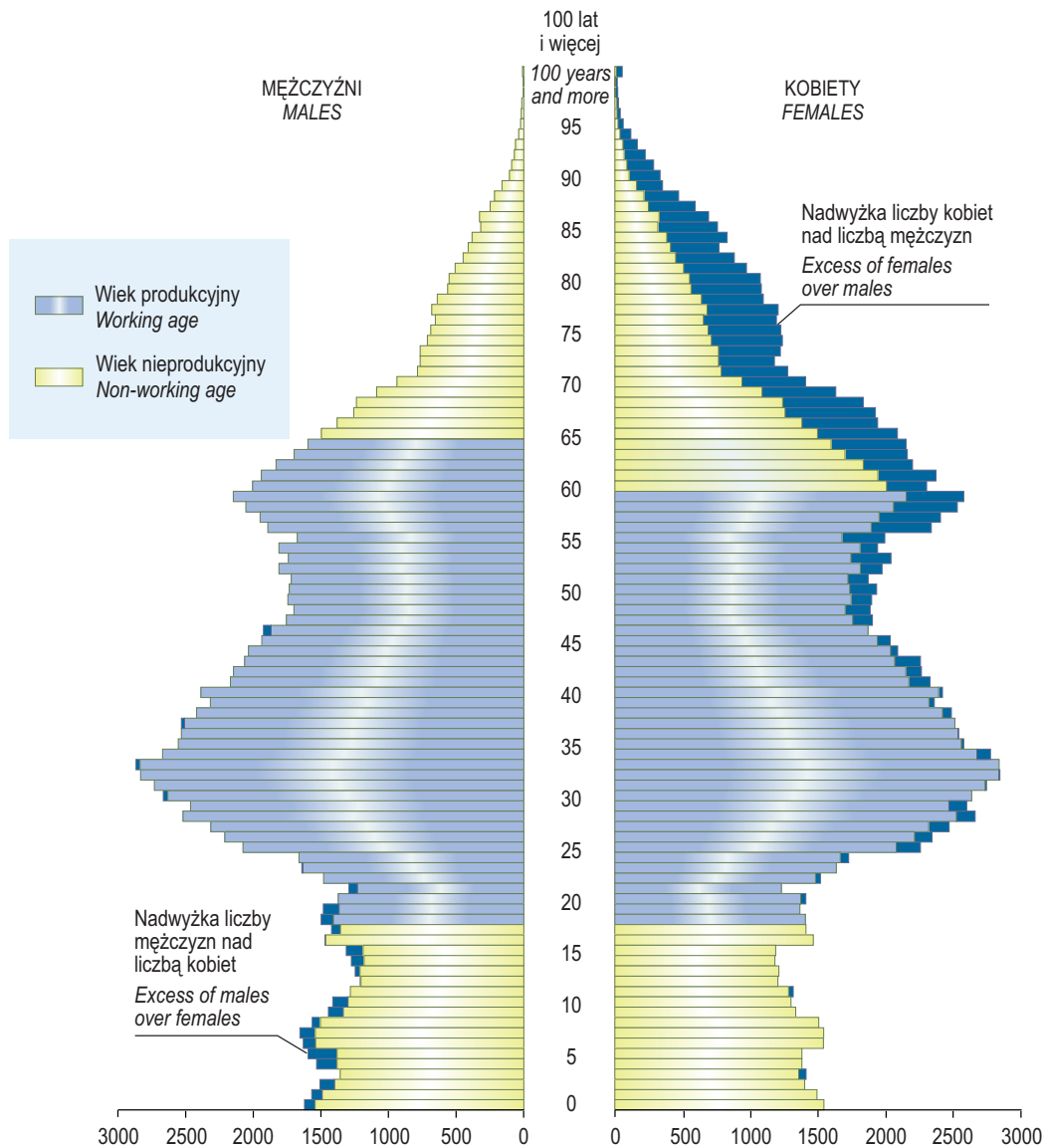
W 2016 r. w Białymstoku zarejestrowano 3,0 tys. nowych podmiotów gospodarki narodowej (o 4,3% mniej niż w poprzednim roku), natomiast działalność zlikwidowało 2,4 tys. podmiotów (o 2,1% więcej niż przed rokiem).

LUDNOŚĆ^a WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2016 R.

Stan w dniu 31 XII

POPULATION^a BY SEX AND AGE IN 2016

As of 31 Dec

^a Na podstawie bilansu.

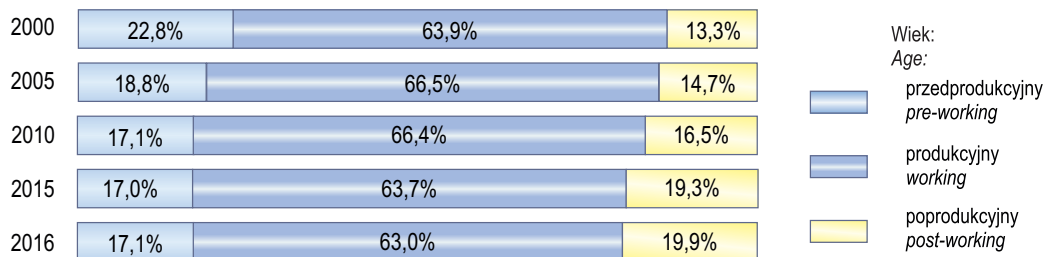
^a Based on a balance.

STRUKTURA LUDNOŚCI^a WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU

Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF POPULATION^a BY ECONOMICAL AGE GROUPS

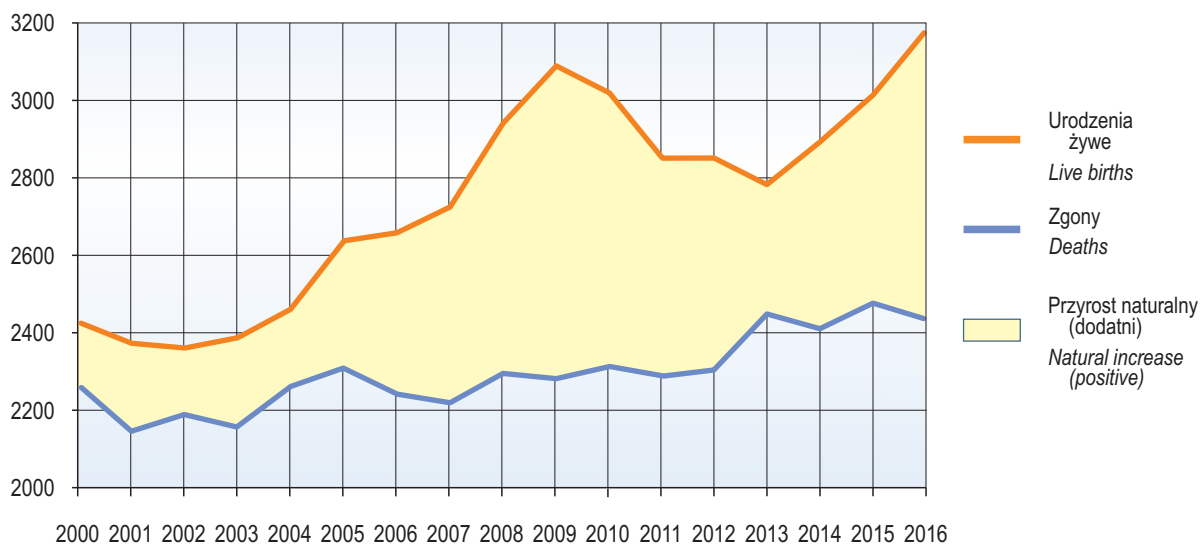
As of 31 Dec

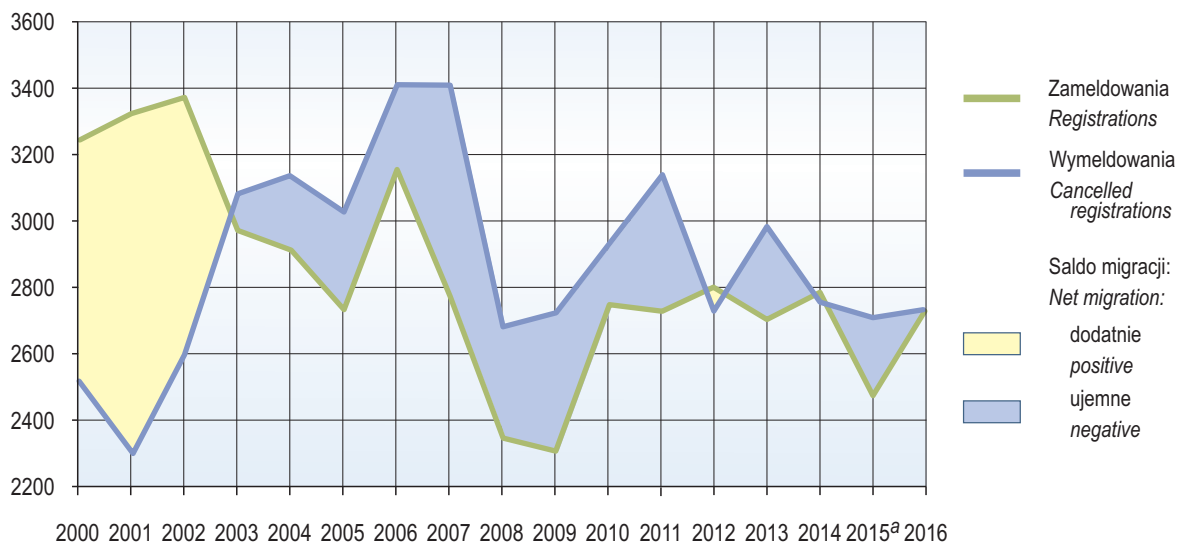
^a Na podstawie bilansów.

^a Based on balances.

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY
INTERNAL AND INTERNATIONAL NET MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

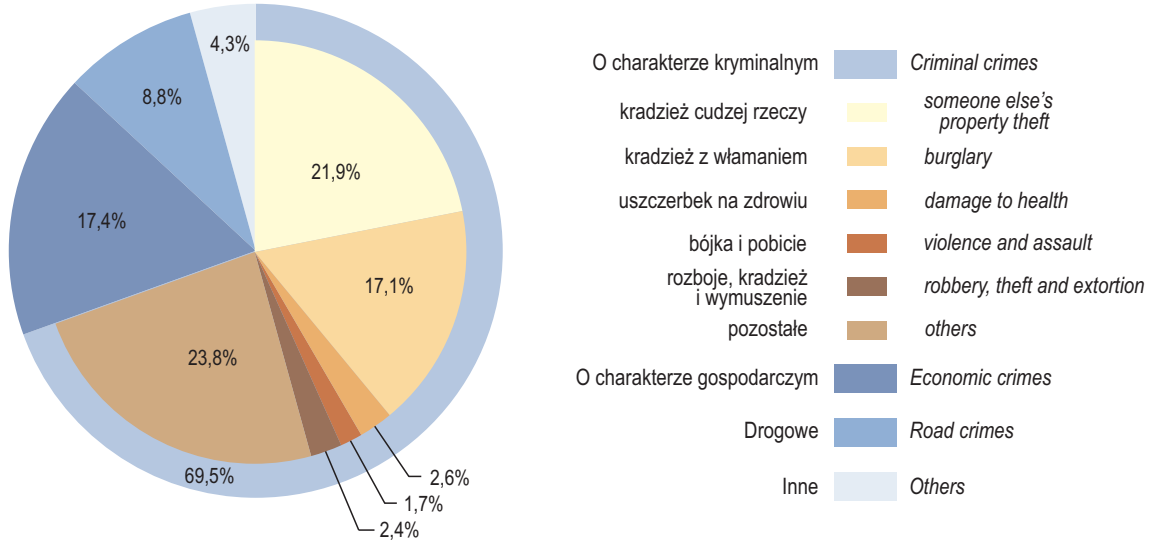

^a W przypadku migracji zagranicznych dane dotyczą 2014 r.

^a In case of the international migration data relate to 2014.

**STRUKTURA PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ
W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH^a WEDŁUG KATEGORII W 2016 R.**

*STRUCTURE OF ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE
IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS^a BY CATEGORIES IN 2016*

^a Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.
Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

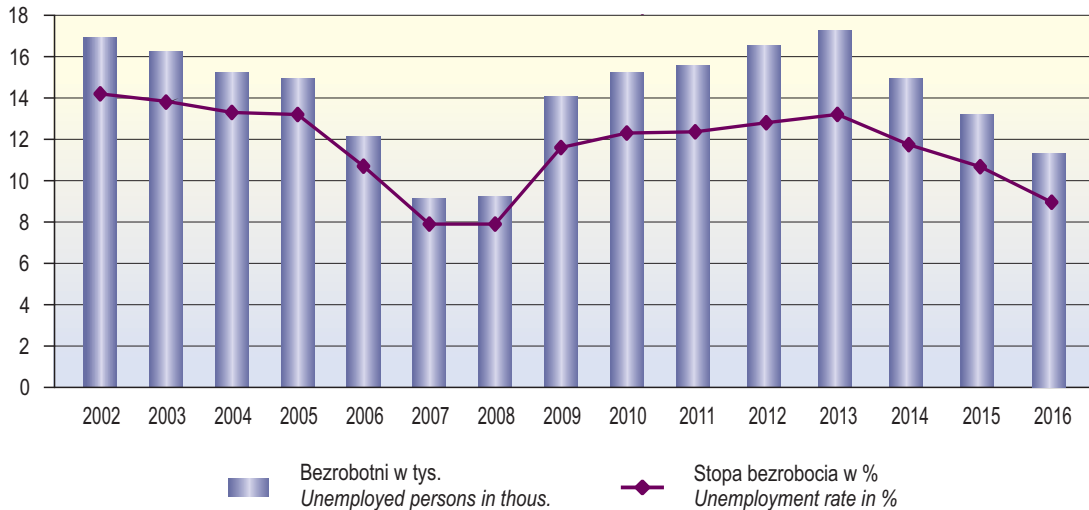
^a Excluding punishable acts committed by juveniles.
Source: data of the National Police Headquarters.

BEZROBOCIE REJESTROWANE

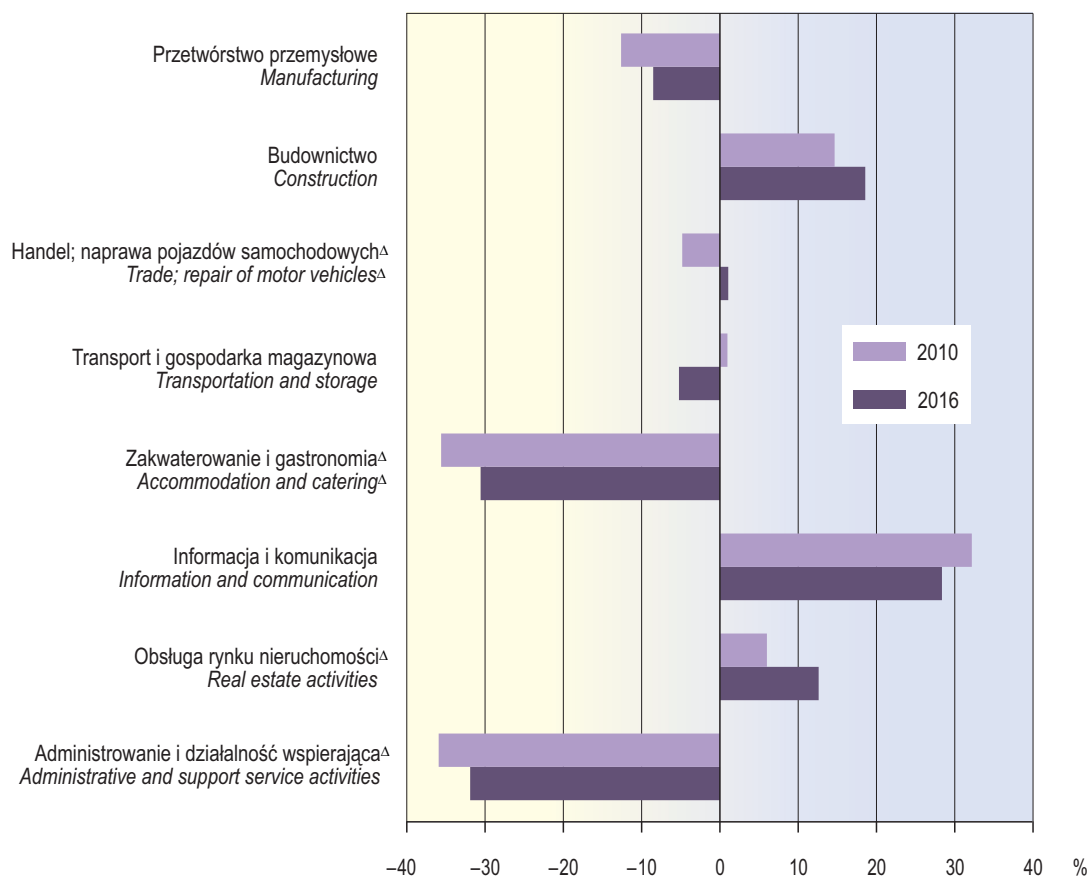
Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYMENT

As of 31 Dec

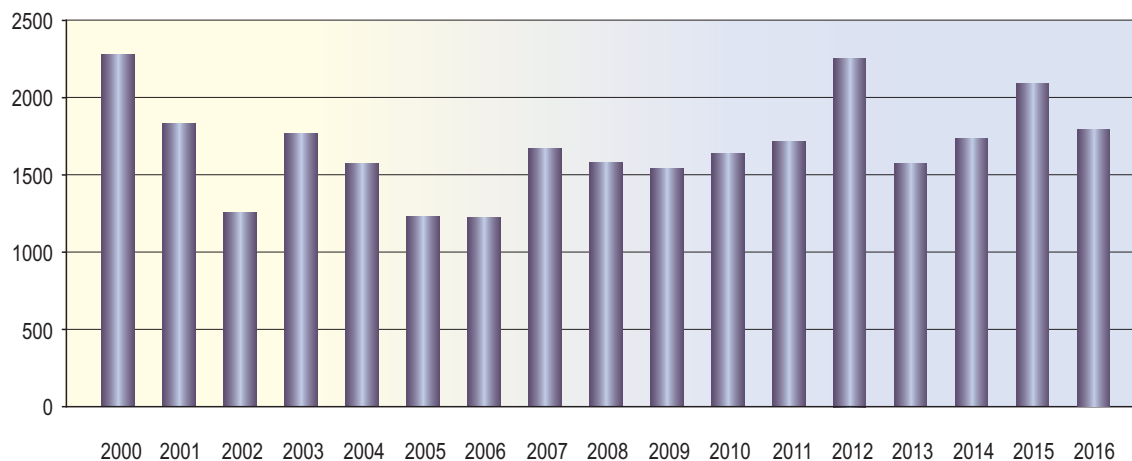

**ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO
W WYBRANYCH SEKCJACH OD PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW^a**
*RELATIVE DEVIATIONS OF AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN SELECTED SECTIONS
FROM AVERAGE WAGES AND SALARIES IN ENTERPRISE SECTOR^a*

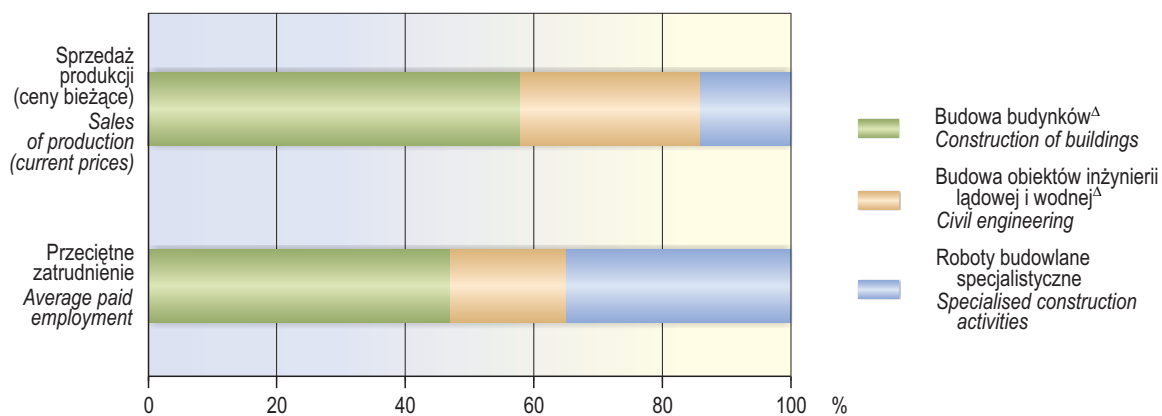

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

**MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA
DWELLINGS COMPLETED**

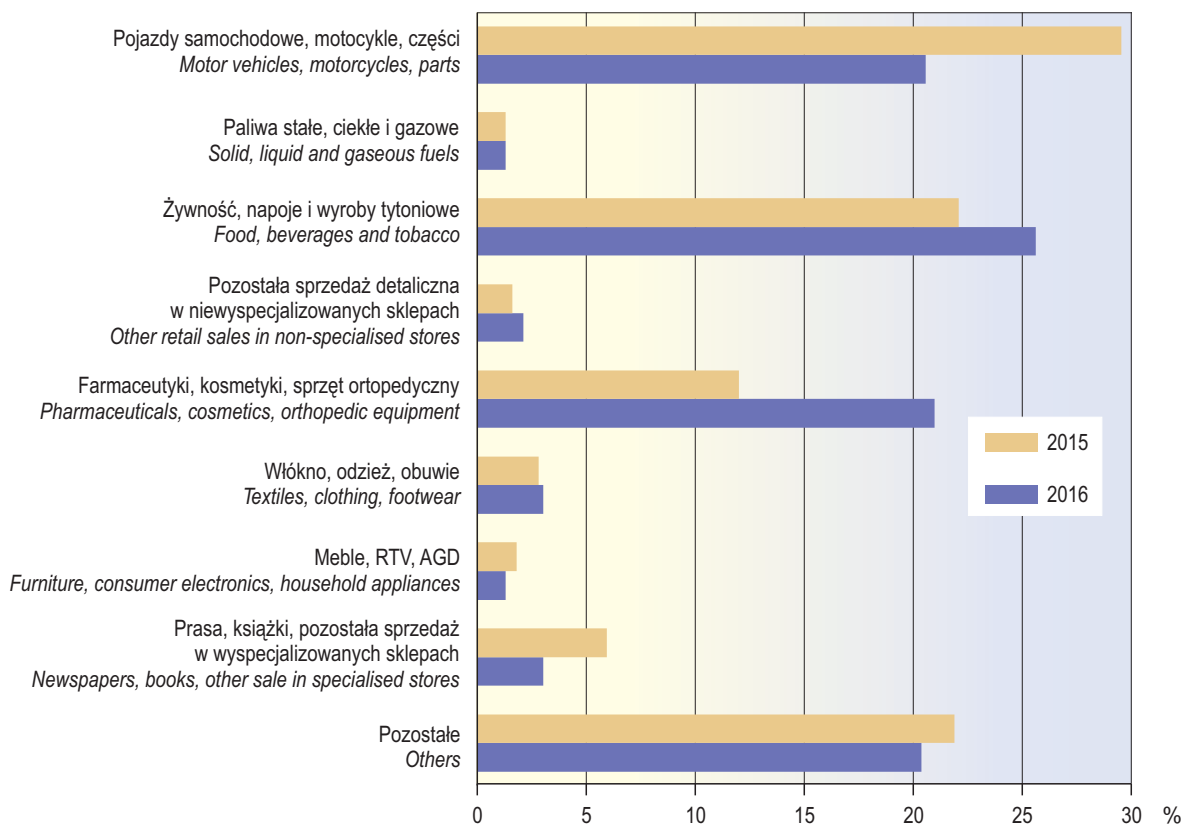

**STRUKTURA SPRZEDAŻY PRODUKCJI ORAZ ZATRUDNIENIA
W SEKCJI BUDOWNICTWA^a WEDŁUG DZIAŁÓW W 2016 R.**
*STRUCTURE OF SALES OF PRODUCTION AS WELL AS PAID EMPLOYMENT
IN SECTION CONSTRUCTION^a BY DIVISIONS IN 2016*

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

**STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ^a
WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTWA (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF RETAIL SALES^a BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

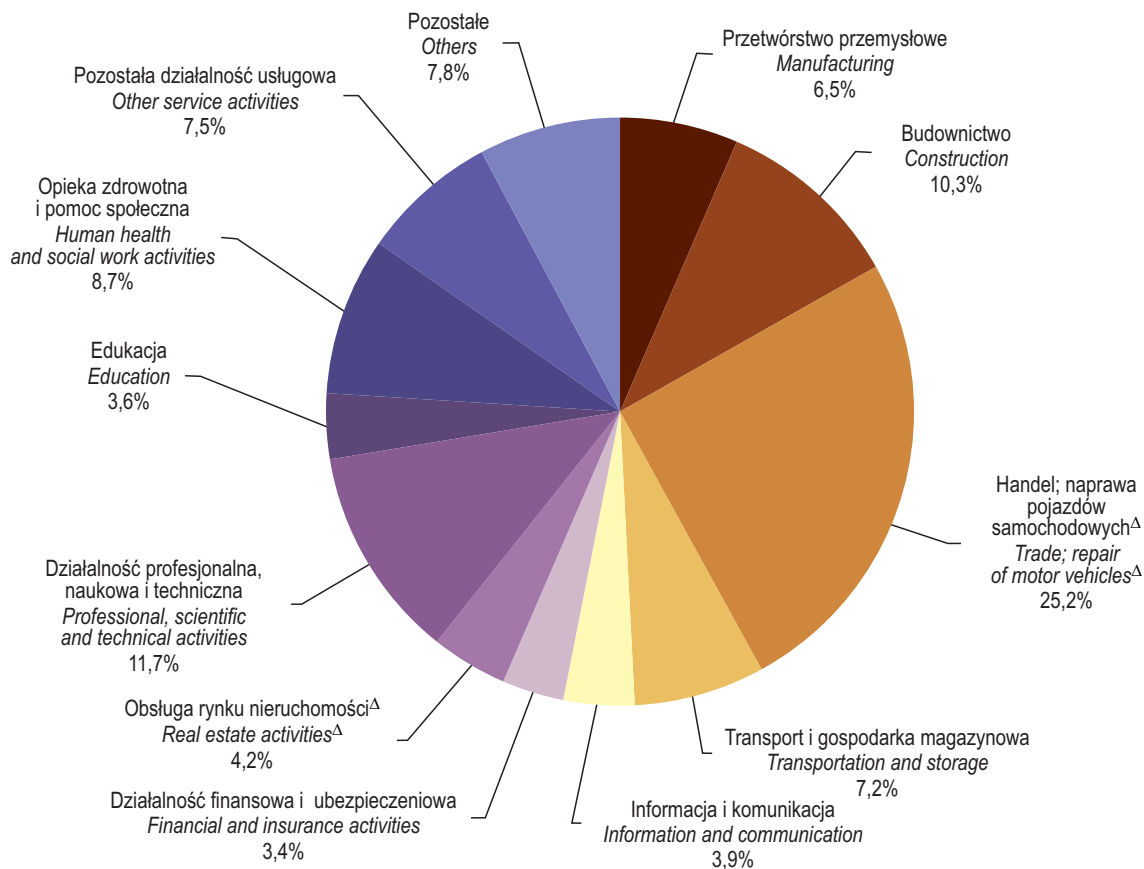
^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGION WEDŁUG SEKCJI W 2016 R.

Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGION REGISTER BY SECTIONS IN 2016

As of 31 Dec

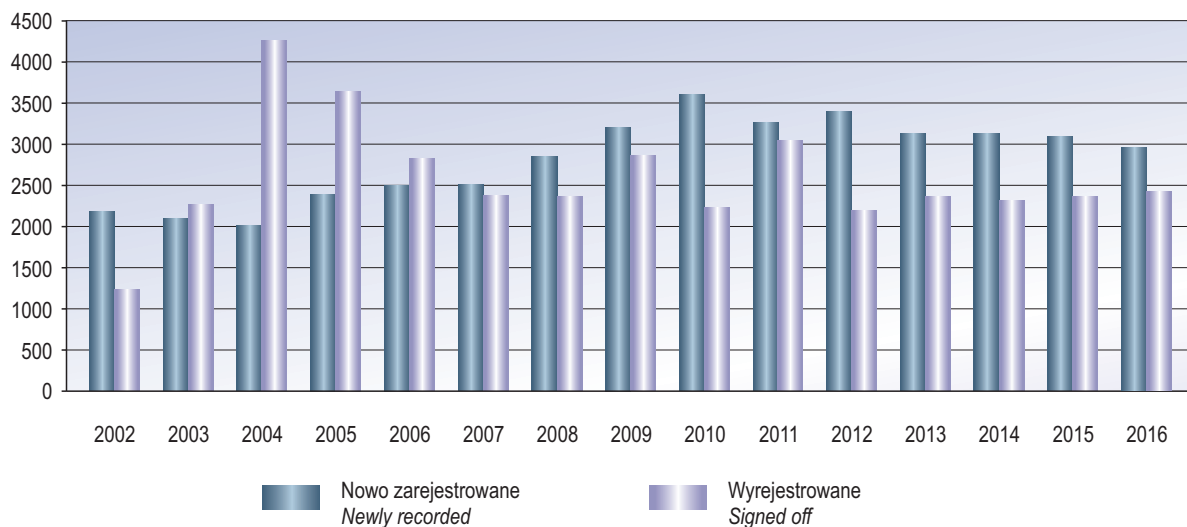

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a NOWO ZAREJESTROWANE I WYREJESTROWANE Z REJESTRU REGION

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a NEWLY RECORDED AND SIGNED OFF FROM THE REGION REGISTER

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

I. **BIAŁYSTOK NA TLE INNYCH MIAST WOJEWÓDZKICH W 2016 R.**
BIAŁYSTOK AGAINST THE BACKGROUND OF OTHER VOIVODSHIP CITIES IN 2016

MIASTA WOJEWÓDZKIE VOIVODSHIP CITIES	Powierz- chnia ^a w km ² Area ^a in km ²	Ludność ^a Population ^a		Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b Average paid employment in enterprise sector ^b					
		w tys. in thous.	na 1 km ² per km ²	ogółem total	w tym of which				
					przemysł ^c industry ^c	budow- nictwo con- struction	handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transport- ation and storage	zakwa- terowanie i gastro- nomia ^Δ accommo- dation and catering ^Δ
w tys. in thous.									
Białystok	102	296,6	2904	33,1	11,5	3,5	9,9	2,0	1,0
Bydgoszcz	176	353,9	2011	57,3	28,8	3,2	8,1	2,8	1,1
Gdańsk	262	463,8	1770	85,5	27,8	8,8	16,2	7,6	1,8
Gorzów Wielkopolski	86	124,0	1447	22,3	12,1	1,4	2,3	1,4	0,4
Katowice	165	298,1	1811	125,9	65,5	8,2	16,5	7,9	1,0
Kielce	110	197,7	1803	34,7	12,2	4,3	9,5	1,7	0,8
Kraków	327	765,3	2342	207,6	52,4	15,4	63,8	8,8	7,5
Lublin	147	340,5	2316	63,6	25,4	5,3	20,0	2,8	0,8
Łódź	293	696,5	2375	120,0	43,6	5,6	32,8	6,5	2,1
Olsztyn	88	173,0	1958	27,7	11,0	2,0	6,2	1,5	0,5
Opole	97	118,7	1230	21,1	8,7	1,5	3,5	2,2	0,4
Poznań	262	540,4	2063	147,5	49,8	7,4	39,8	7,2	2,1
Rzeszów	117	187,4	1611	40,5	15,3	4,5	9,9	1,0	0,7
Szczecin	301	404,9	1345	43,5	13,6	3,5	7,9	7,3	1,2
Toruń	116	202,5	1746	40,2	14,0	3,1	9,5	2,6	1,0
Warszawa	517	1754,0	3391	992,5	171,7	49,6	210,7	210,0	26,2
Wrocław	293	637,7	2178	179,6	40,5	8,7	41,2	6,4	8,7
Zielona Góra	277	139,3	501	20,9	7,1	1,6	5,2	1,8	0,1

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^c Obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę^Δ” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ”.

^a As of 31 Dec. ^b Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^c Includes sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

I. **BIAŁYSTOK NA TLE INNYCH MIAST WOJEWÓDZKICH W 2016 R. (cd.)**
BIAŁYSTOK AGAINST THE BACKGROUND OF OTHER VOIVODSHIP CITIES IN 2016 (cont.)

MIASTA WOJEWÓDZKIE VOIVODSHIP CITIES	Bezrobotni zarejestrowani ^a <i>Registered unemployed persons^a</i>		Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w % <i>Registered unemployment rate^a in %</i>	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b <i>Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector^b</i>					
	w tys. <i>in thous.</i>	na 1 ofertę pracy <i>per job offer</i>		ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>				
					przemysł ^c <i>industry^c</i>	budownictwo <i>construction</i>	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	transport i gospodarka magazynowa <i>transportation and storage</i>	zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>accommodation and catering^Δ</i>
Białystok	11,3	50	9,0	3554,68	3379,52	4193,42	3589,26	3372,35	2498,39
Bydgoszcz	8,0	11	4,8	3687,51	3975,63	3709,36	3488,19	3462,61	3147,51
Gdańsk	8,0	11	3,6	5312,54	5875,51	4917,02	4616,53	5586,57	2882,91
Gorzów Wielkopolski	2,2	5	3,9	3485,68	3896,85	3412,55	3071,56	3513,08	3370,58
Katowice	6,0	6	2,8	5268,19	6234,06	4493,11	4296,78	3986,24	2386,47
Kielce	8,3	45	7,7	3705,61	3926,97	4095,78	3652,73	3406,12	3168,68
Kraków	16,2	9	3,6	4606,38	5234,74	4536,41	3480,53	3496,18	2788,91
Lublin	12,7	44	7,2	4121,84	5128,26	3588,15	3101,57	3611,57	3066,01
Łódź	26,9	16	7,9	4053,98	3974,12	4235,27	4109,28	3982,07	2525,60
Olsztyn	4,5	26	5,1	3948,95	4909,83	3358,23	3435,40	3222,98	2941,05
Opole	3,5	3	4,9	4115,37	4970,17	3706,13	3849,47	3324,24	2167,66
Poznań	6,6	9	1,9	4818,09	5713,83	5335,65	4068,24	4215,11	2885,13
Rzeszów	7,9	14	6,8	4328,06	4487,90	3851,88	3101,66	3555,68	2621,13
Szczecin	8,1	8	4,7	4597,34	4914,99	5008,82	3886,25	4374,23	3506,94
Toruń	5,6	23	6,1	4013,30	4177,75	4149,08	4317,02	3463,59	2782,46
Warszawa	33,2	11	2,8	5537,56	5530,24	6360,71	5689,36	4432,36	3791,64
Wrocław	10,2	4	2,8	4550,79	5397,91	4853,25	3876,53	4578,69	3607,65
Zielona Góra	3,0	3	4,7	3578,03	3738,07	3187,72	3405,71	3462,25	1910,94

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^c Obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę^Δ” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ”.

^a As of 31 Dec. ^b Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^c Includes sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

I. **BIAŁYSTOK NA TLE INNYCH MIAST WOJEWÓDZKICH W 2016 R. (dok.)**
BIAŁYSTOK AGAINST THE BACKGROUND OF OTHER VOIVODSHIP CITIES IN 2016 (cont.)

MIASTA WOJEWÓDZKIE VOIVODSHIP CITIES	Mieszkania oddane do użytkowania <i>Dwellings usable completed</i>	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² <i>Average usable floor space per dwelling completed in m²</i>	Podmioty gospodarki narodowej ^a w rejestrze REGON <i>Entities of the national economy^a in the REGON register</i>							
			ogółem ^b <i>total^b</i>	sektor <i>sector</i>		z ogółem <i>of total</i>				
				publiczny <i>public</i>	prywatny <i>private</i>	przemysł ^c <i>industry^c</i>	budownictwo <i>construction</i>	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	transport i gospodarka magazynowa <i>transportation and storage</i>	zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>accommodation and catering^Δ</i>
Białystok	1795	72,8	34844	526	33976	2464	3590	8772	2509	727
Bydgoszcz	864	59,4	42926	876	41671	3620	4174	10412	2676	937
Gdańsk	5080	59,7	75402	1854	72333	7575	7056	14195	4703	2168
Gorzów Wielkopolski	510	63,8	17808	715	16973	1282	2152	4233	1363	477
Katowice	1675	66,0	47342	1472	45062	3398	3820	11754	2432	1310
Kielce	759	70,9	28901	470	28137	2263	3026	8077	1711	752
Kraków	9365	57,4	134514	1466	130616	10088	11722	28903	8189	4682
Lublin	2299	63,2	44474	773	42909	3287	3953	10549	2738	1064
Łódź	2066	77,9	92711	1823	90604	10302	7279	23217	5719	2412
Olsztyn	548	72,3	23187	569	22407	1508	2037	4680	1392	473
Opole	453	73,4	20743	639	19898	1504	1934	4544	1120	612
Poznań	2918	65,6	110531	1568	108963	8402	9596	25845	5737	2870
Rzeszów	2958	64,9	26489	550	25482	1774	2053	6089	1426	664
Szczecin	2955	62,3	68839	1823	66286	6099	7868	14843	4882	2030
Toruń	925	63,9	26124	468	25369	2072	2376	5748	1545	716
Warszawa	20120	59,3	419352	4588	399216	28170	30681	91803	20924	11082
Wrocław	8477	58,8	116440	2784	111133	7895	11091	24193	5638	3153
Zielona Góra	1146	73,1	21138	499	20252	1622	2250	5108	1506	510

^a Stan w dniu 31 XII; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W podziale według sektorów własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON. ^c Obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę^Δ” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ”.

^a As of 31 Dec; excluding persons tending private farms in agriculture. ^b In division by sections PKD without entities for which the information on the type of predominant activity does not occur in the REGON register. ^c Includes sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

II. **WAŻNIEJSZE DANE O BIAŁYMSTOKU**
MAJOR DATA ON BIAŁYSTOK

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009
1	Powierzchnia ogólna ^a w km ²	90	90	94	102	102	102	102
2	Ludność ^a w tys.	278,5	289,2	291,8	294,8	294,1	294,2	294,7
3	w tym kobiety	146,3	153,0	154,9	156,6	156,3	156,7	157,0
4	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej ^a	3103	3223	3106	2887	2880	2880	2886
	Ludność ^a w tys. w wieku:							
5	przedprodukcyjnym	75,3	66,0	54,9	53,7	52,1	51,0	50,2
6	produkcyjnym	170,3	184,9	194,0	196,7	196,5	196,5	196,6
7	poprodukcyjnym	32,9	38,3	42,9	44,4	45,6	46,7	47,9
8	Małżeństwa na 1000 ludności	4,9	5,0	5,1	5,5	5,8	6,3	6,2
9	Rozwody na 1000 ludności	1,0	2,0	2,7	2,4	2,7	2,2	2,7
10	Urodzenia żywe na 1000 ludności	10,1	8,5	9,1	9,1	9,3	10,1	10,5
11	Zgony ^b na 1000 ludności	8,1	8,0	8,0	7,7	7,6	7,9	7,8
12	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	13,4	6,2	6,5	4,9	5,5	7,2	4,6
13	Przyrost naturalny na 1000 ludności	2,0	0,6	1,1	1,4	1,7	2,2	2,7
14	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	3,8	2,6	-1,0	-0,9	-2,2	-1,2	-1,4
15	Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych ^d w tys.	10,3	11,7	8,7	7,6	7,2	7,1	7,3
16	Pracujący ^{ae} w tys.	80,6	74,7	76,5	81,0	83,3	83,2
17	Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	17,5	14,2	14,9	12,1	9,1	9,2	14,1
18	Stopa bezrobocia rejestrowanego ^{af} w %	.	11,7	13,2	10,7	7,9	7,8	11,7
19	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^g w zł	2365,00	2478,96	2715,96	2994,05	3144,60
20	Mieszkania oddane do użytkowania	2199	2271	1225	1219	1667	1574	1533
21	Podmioty gospodarki narodowej ^{ah} w rejestrze REGON w tys.	21,0	31,6	29,8	29,4	29,5	29,8	30,0

a Stan w dniu 31 XII. *b* Łącznie ze zgonami niemowląt. *c* W przypadku migracji zagranicznych dane dotyczą 2014 r. *d* Do 2012 r. notek o liczbie pracujących do 9 osób, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, indywidualnych w rolnictwie. *f* Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a As of 31 Dec. *b* Including infant deaths. *c* In case of the international migration data relate to 2014. *d* Till 2012 including prosecutor's employing up to 9 persons, foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results: in 2000 – of the Agricultural Census rural Census 2010; see methodological notes, item 16 on page 13. *g* Excluding entities of the national economy employing up to 9 persons.

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	SPECIFICATION	No.
102	102	102	102	102	102	102	Total area ^a in km ²	1
294,2	294,3	294,9	295,3	295,5	296,0	296,6	Population ^a in thous.	2
155,9	156,0	156,2	156,6	156,8	157,1	157,4	of which females	3
2880	2882	2888	2891	2893	2898	2904	Population per 1 km ² of total area ^a	4
							Population ^a in thous. at age:	
50,4	49,6	49,6	49,8	50,0	50,3	50,8	pre-working	5
195,2	194,5	193,5	191,9	190,2	188,6	186,9	working	6
48,6	50,1	51,8	53,5	55,2	57,1	59,0	post-working	7
5,8	4,9	4,9	4,6	4,9	5,0	5,4	Marriages per 1000 population	8
2,4	2,4	2,0	2,4	2,2	2,3	1,9	Divorces per 1000 population	9
10,3	9,7	9,7	9,4	9,8	10,2	10,7	Live births per 1000 population	10
7,9	7,8	7,8	8,3	8,2	8,4	8,2	Deaths ^b per 1000 population	11
4,3	4,2	3,9	3,6	3,5	3,0	1,6	Infant deaths per 1000 live births	12
2,4	1,9	1,8	1,1	1,6	1,8	2,5	Natural increase per 1000 population	13
							Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population	14
-0,6	-1,4	0,3	-1,0	0,1	-0,8 ^c	-0,2	Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings ^d in thous.	15
6,8	7,2	7,4	6,9	5,3	5,1	4,9	Employed persons ^{ae} in thous.	16
83,3	82,3	81,6	81,9	81,6	82,6	.	Registered unemployed persons ^a in thous.	17
15,2	15,5	16,5	17,2	14,8	13,2	11,3	Registered unemployment rate ^{af} in %	18
12,3	12,4	13,1	13,7	11,9	10,7	9,0	Average monthly gross wages and salaries ^g in zł	19
3241,41	3360,36	3493,98	3627,02	3706,73	3844,68	.	Dwellings completed	20
1630	1711	2249	1574	1736	2088	1795	Entities of the national economy ^{ah} in the REGON register in thous.	21
31,2	31,3	32,4	33,1	33,7	34,4	34,8		

– łącznie z prokuraturą; od 2014 r. – bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. *e* Według faktycznego miejsca pracy; bez jednorazowej organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, duchownych wszystkich wyznań oraz pracujących w gospodarstwach wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w latach 2005–2009 – Narodowego 2010; patrz uwagi metodyczne, ust. 16 na str. 13. *g* Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. *h* Bez osób

office; since 2014 excluding punishable acts committed by juveniles. *e* By the actual workplace; excluding entities of the national economy and professional self-government, clergy of all denominations as well as persons employed on private farms in agriculture. *f* Data are 1996, in 2005–2009 – of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, since 2010 – of the Agricultural Census. *h* Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE BIAŁEGOSTOKU W 2016 R.

Stan w dniu 1 I

GEOGRAPHIC LOCATION OF BIAŁYSTOK IN 2016

As of 1 Jan

WYSZCZEGÓLNIENIE	W stopniach, minutach i sekundach <i>In degrees, minutes and seconds</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy miasta:			<i>Furthest extended points of the city:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	53°11'19"	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	53°04'00"	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	23°03'57"	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	23°14'50"	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:			<i>Extent:</i>
z południa na północ	7'19"	13	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	10'53"	12	<i>from west to east</i>

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Białymstoku.

S o u r c e: data of the Voivodship Geodetic and Cartographic Documentation Centre in Białystok.

TABL. 2. STAN GEODEZYJNY I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI MIASTA

Stan w dniu 1 I

GEODESIC STATUS AND USE OF CITY LAND

As of 1 Jan

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
	w ha in ha				
Powierzchnia ogólna	9396	10212	10213	10213	Total area
w tym:					<i>of which:</i>
Użytki rolne	2674	3210	2941	2900	<i>Agricultural land</i>
w tym:					<i>of which:</i>
grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwale	2579	3050	2796	2758	<i>arable land, orchards, permanent meadows and pastures</i>
grunty rolne zabudowane	67	123	108	105	<i>agricultural built-up areas</i>
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	1839	1924	1947	1945	<i>Forest land as well as woody and bushy land</i>
Grunty zabudowane i zurbanizowane	4695	4889	5126	5169	<i>Built-up and urbanized areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
tereny mieszkaniowe	2294	2149	2101	2111	<i>residential areas</i>
tereny przemysłowe	446	477	468	472	<i>industrial areas</i>
tereny komunikacyjne	1233	1320	1456	1454	<i>transport areas</i>
użytki kopalne	13	14	1	1	<i>minerals</i>
Grunty pod wodami powierzchniowymi	85	85	83	83	<i>Land under surface waters</i>
płynącymi	40	40	40	40	<i>flowing</i>
stojącymi	45	45	43	43	<i>standing</i>
Nieużytki	61	65	59	59	<i>Wasteland</i>

Ź r ó d ł o: dane Departamentu Mienia i Geodezji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego.

S o u r c e: data of Department of Property and Geodesy of Podlaskie Voivodship Marshal's Office.

TABL. 3. **DANE METEOROLOGICZNE**
METEOROLOGICAL DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	1971–2000	1991–2000	2001–2005	2005	2010	2015	2016
Średnia ^a temperatura powietrza w °C <i>Average^a air temperature in °C</i>	6,9	7,2	7,4	7,1	6,8	8,6	8,0
Roczne sumy ^a opadów w mm <i>Total annual^a precipitation in mm</i>	577	573	555	546	851	526	790
Średnia prędkość wiatru w m/s <i>Average wind velocity in m/s</i>				2,6	2,6	2,4	2,4
Usłonecznienie w h <i>Insolation in h</i>				1836	1734	1962	1722
Średnie zachmurzenie w oktantach ^b <i>Average cloudiness in octants^b</i>				5,2	5,4	5,1	5,5

^a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów. ^b Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Państwowego Instytutu Badawczego.

^a Data for multi-year periods include annual averages from these periods. ^b Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management, National Research Institute.

TABL. 4. **WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA**
MAJOR DATA ON ENVIRONMENT, ENVIRONMENTAL THREATS AND PROTECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	<i>SPECIFICATION</i>
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi w hm ³ w tym oczyszczane	14,2	13,6	13,1	13,1	<i>Industrial and municipal waste water requiring treatment discharged into waters or into the ground in hm³ of which treated</i>
w tym z podwyższonym usuwaniem biogenów	13,9	13,5	12,8	12,8	<i>of which with increased biogen removal (disposal)</i>
Ścieki komunalne odprowadzone siecią kanalizacyjną ^a w hm ³	14,0	13,5	12,8	12,8	<i>Municipal waste water discharged through sewage system^a in hm³</i>
Ścieki komunalne oczyszczane z podwyższonym usuwaniem biogenów w hm ³	13,9	13,5	12,8	12,8	<i>Municipal waste water treated with increased biogen removal (disposal) in hm³</i>
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^b (stan w dniu 31 XII)	99,9	99,6	99,2	99,0	<i>Population using waste water treatment plants in % of total population^b (as of 31 Dec)</i>
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ogółem (stan w dniu 31 XII)	8	8	7	6	<i>Total plants especially noxious to air purity (as of 31 Dec)</i>
z ogółem wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>of total with pollutant reduction system:</i>
pyłowych	6	7	5	5	<i>particulates</i>
gazowych	2	2	2	2	<i>gaseous</i>
Emisja zanieczyszczeń pyłowych w t w tym ze spalania paliw	590	178	132	130	<i>Particulates pollutants emission in t of which from the combustion of fuels</i>
Emisja zanieczyszczeń pyłowych na 1 km ² w t	6,3	1,7	1,3	1,3	<i>Particulates pollutants emission per 1 km² in t</i>
Emisja zanieczyszczeń gazowych w t	1006080	824946	920972	869633	<i>Gaseous pollutants emission in t</i>
w tym: dwutlenek siarki	4930 ^c	3380 ^c	2747 ^c	2078 ^c	<i>of which: sulphur dioxide</i>
dwutlenek węgla	1001150	821566	918225	867555	<i>carbon dioxide</i>
Emisja zanieczyszczeń gazowych na 1 km ² w t	10703,0	8087,7	9029,1	8525,8	<i>Gaseous pollutants emission per 1 km² in t</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems in % of pollutants generated:</i>
pyłowych	98,5	99,3	99,6	99,6	<i>particulates</i>
gazowych ^c	14,1	16,8	9,8	20,9	<i>gaseous^c</i>

^a Bez ścieków opadowych i dowożonych oraz bez wód infiltracyjnych. ^b Ludność korzystająca – na podstawie szacunków; ludność ogółem – na podstawie bilansów. ^c Bez dwutlenku węgla.

^a Excluding precipitation waste water, transported wasted water and infiltration water. ^b Population using – estimated data; the total population – based on balances. ^c Excluding carbon dioxide.

TABL. 4. **WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA (dok.)**
MAJOR DATA ON ENVIRONMENT, ENVIRONMENTAL THREATS AND PROTECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Odpady ^d wytworzone w ciągu roku					Waste ^d generated during the year
w tys. t	149,0	125,8	99,7	111,4	in thous. t
poddane odzyskowi ^e	114,1	87,2	1,6	11,3	recovered ^e
unieszkodliwione ^e	3,6	34,0	2,3	–	treated ^e
w tym:					of which:
składowane na terenach własnych					landfilled on own plant grounds
zakładów i na terenach obcych	3,0	30,9	2,3	–	and other land
w inny sposób	0,6	1,6	–	–	in other way
przekazane innym odbiorcom	70,8	70,3	transferred to other recipients
magazynowane czasowo	31,3	4,6	25,0	29,8	temporarily stored
Odpady ^d dotychczas składowane					Waste ^d landfilled up to now (accumu-
(nagromadzone) na terenach					lated) on own plant grounds
własnych zakładów (stan w dniu					(as of 31 Dec) in thous. t
31 XII) w tys. t	2360,6	2338,2	2337,4	2337,0	
Odpady ^d nagromadzone na terenach					Waste ^d accumulated on own plant
własnych zakładów na 1 km ² (stan					grounds per 1 km ² (as of 31 Dec)
w dniu 31 XII) w tys. t	25,1	22,9	22,9	22,9	in thous. t
Tereny składowania odpadów ^d niezre-					Non-reclaimed waste ^d disposal sites
kulturowane (stan w dniu 31 XII)					(as of 31 Dec) in ha
w ha	29,2	29,4	28,8	28,8	
Powierzchnia prawnie chroniona					Legally protected areas possessing
o szczególnych walorach przyrod-					unique environmental value – nature
niczych – rezerwy przyrody (stan					reserves (as of 31 Dec) in ha
w dniu 31 XII) w ha	103,9	103,9	103,9	103,9	

^d Z wyłączeniem odpadów komunalnych. ^e W latach 2015–2016 – we własnym zakresie przez wytwórcę; ze względu na zmianę metodologii badania dane za lata 2015 i 2016 są nieporównywalne z danymi za lata poprzednie.

^d Excluding municipal waste. ^e In the years 2015–2016 – by waste producer on its own; due to changes in the survey methodology data for 2015 and 2016 are not comparable to the data for previous years.

TABL. 5. **RADNI RADY MIEJSKIEJ W 2016 R.**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS OF THE CITY COUNCIL IN 2016
As of 31 Dec

P Ł E Ć SEX	Ogółem Total	Z ogółem Of total							
		w wieku at age			z wykształceniem with education		grupy zawodów occupational groups		
		29 lat i mniej and less	30–59	60 lat i więcej and more	wyższym i police- alnym tertiary and post- secondary	średnim secondary	przedstawi- ciele władz publicz- nych, wyżsi urzędnicy i kierow- nicy public government representatives, senior officials and managers	specjaliści profes- sionals	pozostali niesklasy- fikowani others not classified
OGÓŁEM TOTAL	28	1	22	5	27	1	8	18	2
Mężczyźni Men	23	1	18	4	22	1	8	15	–
Kobiety	5	–	4	1	5	–	–	3	2

TABL. 6. ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ
REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE SERVICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Liczba zdarzeń	1885	1449	1185	1139	Number of events
pożary	1258	756	620	446	fires
miejscowe zagrożenia	593	628	504	629	local threats
wyjazdy do fałszywych alarmów	34	65	61	64	false alarms
Obiekty mieszkalne dotknięte pożarami	304	256	182	158	Residential buildings affected by fires
Wypadki z ludźmi ^a	188	164	152	191	Casualties ^a
w tym przy pożarach	46	43	28	33	of which during fires

^a Dane dotyczą liczby osób poszkodowanych podczas zdarzeń.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku.

^a Data concern number of fatalities and people injured in accidents.

Source: data of the Voivodship Headquarters of the State Fire Service in Białystok.

TABL. 7. PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH
POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH I WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI
SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ^a
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS
AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES
BY THE POLICE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2015	2016	SPECIFICATION
	przestępstwa stwierdzone <i>ascertained crimes</i>		wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw w % <i>rate of detectability of delinquents of crimes in %</i>		
OGÓŁEM	5117	4937	59,4	62,3	TOTAL
w tym przestępstwa:					<i>of which crimes:</i>
o charakterze kryminalnym	3447	3432	50,8	55,7	<i>criminal</i>
o charakterze gospodarczym	1029	858	65,8	64,3	<i>commercial</i>
drogowe	412	432	97,8	97,7	<i>road</i>
Z ogółem rodzaje przestępstw:					<i>Of total type of crimes:</i>
przeciwko życiu i zdrowiu	187	179	77,3	71,0	<i>against life and health</i>
przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	464	516	97,6	98,1	<i>against public safety and safety in transport</i>
przeciwko wolności i wolności sumienia	176	142	84,7	78,9	<i>against freedom and freedom of conscience</i>
przeciwko rodzinie i opiece	157	121	97,5	100,0	<i>against the family and guardianship</i>
przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego ^b	95	101	96,8	93,1	<i>against the activities of state institutions and local government^b</i>
przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	155	102	98,7	96,1	<i>against the judiciary</i>
przeciwko wiarygodności dokumentów	227	213	46,3	70,0	<i>against the reliability of documents</i>
przeciwko mieniu	2883	2847	44,1	47,9	<i>against property</i>
przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi	82	84	–	1,2	<i>against money and securities trading</i>
z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	328	340	95,4	95,9	<i>by law on Counteracting Drug Addiction</i>

^a Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. ^b Łącznie z przestępstwami z art. 250a kodeksu karnego (korupcja wyborcza) oraz z art. 296a i 296b kodeksu karnego (korupcja na stanowisku kierowniczym i korupcja sportowa).

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Excluding punishable acts committed by juveniles. ^b Including Art. 250a Criminal Code (corruption concerning elections) and Art. 296a and 296b Criminal Code (corruption on the managing post and corruption in sport).

Source: data of the National Police Headquarters.

TABL. 8. **LUDNOŚĆ^a**
POPULATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 JUN					
OGÓŁEM	292138	293946	295624	296310	TOTAL
Mężczyźni	137126	138151	138737	139023	Males
Kobiety	155012	155795	156887	157287	Females
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 DEC					
OGÓŁEM	291823	294155	295981	296628	TOTAL
Mężczyźni	136916	138208	138854	139198	Males
Kobiety	154907	155947	157127	157430	Females

a Na podstawie bilansów.
a Based on balances.

TABL. 9. **LUDNOŚĆ^a WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2016 R.**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION^a BY SEX AND AGE IN 2016
As of 31 Dec

WIEK AGE	Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Females
OGÓŁEM	296628	139198	157430
TOTAL			
0–4 lata	14793	7576	7217
<i>years</i>			
0	3160	1619	1541
1	3056	1566	1490
2	2904	1506	1398
3	2764	1355	1409
4	2909	1530	1379
5–9	15169	7878	7291
5	2970	1592	1378
6	3166	1628	1538
7	3194	1654	1540
8	3064	1562	1502
9	2775	1442	1333
10–14	12614	6414	6200
10	2709	1411	1298
11	2594	1280	1314
12	2407	1206	1201
13	2452	1244	1208
14	2452	1273	1179
15–19	13944	7174	6770
15	2495	1310	1185
16	2930	1468	1462
17	2773	1419	1354
18	2902	1497	1405
19	2844	1480	1364
20–24	14949	7441	7508
20	2778	1370	1408
21	2519	1291	1228
22	2995	1479	1516
23	3272	1640	1632
24	3385	1661	1724

a Na podstawie bilansu.
a Based on a balance.

TABL. 9. **LUDNOŚĆ^a WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2016 R. (cd.)**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION^a BY SEX AND AGE IN 2016 (cont.)
As of 31 Dec

W I E K A G E	Ogółem Total	Mężczyźni Males	Kobiety Females
25-29	23890	11578	12312
25	4329	2075	2254
26	4548	2209	2339
27	4778	2313	2465
28	5176	2518	2658
29	5059	2463	2596
30-34	27582	13766	13816
30	5296	2665	2631
31	5472	2731	2741
32	5672	2833	2839
33	5702	2867	2835
34	5440	2670	2770
35-39	24802	12348	12454
35	5128	2554	2574
36	5065	2531	2534
37	5038	2530	2508
38	4899	2417	2482
39	4672	2316	2356
40-44	22136	10795	11341
40	4803	2386	2417
41	4493	2168	2325
42	4405	2145	2260
43	4317	2063	2254
44	4118	2033	2085
45-49	18626	9053	9573
45	3966	1936	2030
46	3789	1923	1866
47	3653	1753	1900
48	3582	1699	1883
49	3636	1742	1894
50-54	18549	8807	9742
50	3662	1732	1930
51	3587	1718	1869
52	3779	1809	1970
53	3776	1740	2036
54	3745	1808	1937
55-59	21541	9715	11826
55	3665	1674	1991
56	4225	1891	2334
57	4351	1949	2402
58	4580	2054	2526
59	4720	2147	2573
60-64	20231	9064	11167
60	4304	2004	2300
61	4307	1939	2368
62	4026	1831	2195
63	3853	1696	2157
64	3741	1594	2147
65-69	15852	6449	9403
65	3577	1494	2083
66	3316	1379	1937
67	3177	1255	1922
68	3068	1236	1832
69	2714	1085	1629

a Na podstawie bilansu.

a Based on a balance.

TABL. 9. **LUDNOŚĆ^a WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2016 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION^a BY SEX AND AGE IN 2016 (cont.)
As of 31 Dec

W I E K <i>A G E</i>	Ogółem <i>Total</i>	Mężczyźni <i>Males</i>	Kobiety <i>Females</i>
70–74	10268	3958	6310
70	2342	936	1406
71	2058	783	1275
72	1940	764	1176
73	1983	764	1219
74	1945	711	1234
75–79	9006	3215	5791
75	1910	686	1224
76	1843	652	1191
77	1882	679	1203
78	1731	638	1093
79	1640	560	1080
80–84	6809	2292	4517
80	1621	549	1072
81	1476	506	970
82	1327	447	880
83	1176	409	767
84	1209	381	828
85 lat i więcej	5867	1675	4192
<i>and more</i>			
Wiek przedprodukcyjny	50774	26065	24709
<i>Pre-working age</i>			
Wiek produkcyjny	186885	95544	91341
<i>Working age</i>			
mężczyźni 18–64 lata	95544	95544	x
<i>males</i>			
kobiety 18–59 lat	91341	x	91341
<i>females</i>			
mobilny 18–44 lata	119105	58905	60200
<i>mobile</i>			
niemobilny	67780	36639	31141
<i>non-mobile</i>			
mężczyźni 45–64 lata	36639	36639	x
<i>males</i>			
kobiety 45–59 lat	31141	x	31141
<i>females</i>			
Wiek poprodukcyjny	58969	17589	41380
<i>Post-working age</i>			
mężczyźni 65 lat i więcej	17589	17589	x
<i>males 65 and more</i>			
kobiety 60 lat i więcej	41380	x	41380
<i>females 60 and more</i>			
Biologiczne grupy wieku <i>Biological age groups</i>			
0–14 lat	42576	21868	20708
15–64	206250	99741	106509
65 lat i więcej	47802	17589	30213
<i>and more</i>			
Edukacyjne grupy wieku <i>Educational age groups</i>			
3–6 lat	11809	6105	5704
7–12	16743	8555	8188
13–15	7399	3827	3572
16–18	8605	4384	4221
19–24 lata	17793	8921	8872
Kobiety w wieku 15–49 lat <i>Females at age 15–49</i>	73774	x	73774

a Na podstawie bilansu.
a Based on a balance.

TABL. 10. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa Marriages	Rozwody Divorces	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase
					ogółem total	w tym niemowląt of which infants	
OGÓŁEM TOTAL	2005	1483	786	2637	2312	17	325
	2010	1704	707	3017	2316	13	701
	2015	1471	676	3014	2476	9	538
	2016	1592	568	3181	2430	5	751
Mężczyźni Males	2005	x	x	1325	1224	9	101
	2010	x	x	1559	1214	8	345
	2015	x	x	1551	1269	4	282
	2016	x	x	1630	1193	3	437
Kobiety Females	2005	x	x	1312	1088	8	224
	2010	x	x	1458	1102	5	356
	2015	x	x	1463	1207	5	256
	2016	x	x	1551	1237	2	314
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION	2005	5,14	2,72	9,14	8,01	6,45 ^a	1,13
	2010	5,80	2,41	10,26	7,88	4,31 ^a	2,38
	2015	4,98	2,29	10,20	8,38	2,99 ^a	1,82
	2016	5,37	1,92	10,74	8,20	1,57^a	2,53

^a Na 1000 urodzeń żywych.
^a Per 1000 live births.

TABL. 11. MIGRACJE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY
MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Zameldowania Registrations		Wymeldowania Cancelled registrations		Saldo migracji Net migration	
		w ruchu wewnętrz- nym internal	z zagranicy from abroad	w ruchu wewnętrz- nym internal	za granicę to abroad	ogółem total	w tym zagranicz- nych of which interna- tional
OGÓŁEM TOTAL	2005	2529	208	2857	174	-294	34
	2010	2451	301	2804	136	-188	165
	2015 ^a	2372	101	2532	176	-235	-75
	2016	2513	215	2652	126	-50	89
Mężczyźni Males	2005	1137	105	1355	81	-194	24
	2010	1032	146	1285	59	-166	87
	2015 ^a	1040	49	1195	75	-181	-26
	2016	1095	112	1278	61	-132	51
Kobiety Females	2005	1392	103	1502	93	-100	10
	2010	1419	155	1519	77	-22	78
	2015 ^a	1332	52	1337	101	-54	-49
	2016	1418	103	1374	65	82	38
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION	2005	8,76	0,72	9,90	0,60	-1,02	0,12
	2010	8,34	1,02	9,54	0,46	-0,64	0,56
	2015 ^a	8,02	0,34	8,56	0,60	-0,79	-0,25
	2016	8,48	0,73	8,95	0,43	-0,17	0,30

^a W przypadku migracji zagranicznych dane dotyczą 2014 r.
^a In case of the international migration data relate to 2014.

TABL. 12. **PROGNOZA LUDNOŚCI^a DO 2050 R.**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION PROJECTION^a UNTIL 2050
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2017	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
OGÓŁEM	294500	293529	290899	286654	281081	274791	268195	261430
TOTAL								
mężczyźni <i>males</i>	138200	137738	136559	134632	132112	129377	126650	123949
kobiety <i>females</i>	156300	155791	154340	152022	148969	145414	141545	137481
I WARIANT I VARIANT								
W wieku przedprodukcyjnym <i>Pre-working age</i>	49123	49575	49198	45424	42380	39790	38512	38191
mężczyźni <i>males</i>	25267	25517	25451	23483	21970	20638	19983	19822
kobiety <i>females</i>	23856	24058	23747	21941	20410	19152	18529	18369
W wieku produkcyjnym	184799	177784	169087	164972	158558	149800	137905	125174
<i>Working age</i>								
mężczyźni <i>males</i>	94788	91768	86864	85074	82689	79199	73964	67390
kobiety <i>females</i>	90011	86016	82223	79898	75869	70601	63941	57784
W wieku poprodukcyjnym	60578	66170	72614	76258	80143	85201	91778	98065
<i>Post-working age</i>								
mężczyźni <i>males</i>	18145	20453	24244	26075	27453	29540	32703	36737
kobiety <i>females</i>	42433	45717	48370	50183	52690	55661	59075	61328
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	59,4	65,1	72,0	73,8	77,3	83,4	94,5	108,9
<i>Non-working age population per 100 persons of working age</i>								
mężczyźni <i>males</i>	45,8	50,1	57,2	58,3	59,8	63,4	71,2	83,9
kobiety <i>females</i>	73,6	81,1	87,7	90,3	96,4	106,0	121,4	137,9
II WARIANT II VARIANT								
W wieku produkcyjnym	189803	185824	178408	175718	172705	168259	158236	145218
<i>Working age</i>								
mężczyźni <i>males</i>	96700	95211	90177	87973	85672	82622	77967	71717
kobiety <i>females</i>	93103	90613	88231	87745	87033	85637	80269	73501
W wieku poprodukcyjnym	55574	58130	63293	65512	65996	66742	71447	78021
<i>Post-working age</i>								
mężczyźni <i>males</i>	16233	17010	20931	23176	24470	26117	28700	32410
kobiety <i>females</i>	39341	41120	42362	42336	41526	40625	42747	45611
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	55,2	58,0	63,1	63,1	62,8	63,3	69,5	80,0
<i>Non-working age population per 100 persons of working age</i>								
mężczyźni <i>males</i>	42,9	44,7	51,4	53,0	54,2	56,6	62,4	72,8
kobiety <i>females</i>	67,9	71,9	74,9	73,3	71,2	69,8	76,3	87,0

^a Dane według wieku produkcyjnego i poprodukcyjnego podano w dwóch wariantach ze względu na zmiany granicy wieku emerytalnego; patrz uwagi metodyczne, ust. 10 na str. 10.

^a Data by working and post-working age are given in two variants due to the changes in the limit of retirement age; see methodological notes, item 10 on page 10.

TABL. 13. **PRACUJĄCY^a**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>				w tym kobiety <i>of which women</i>	
OGÓŁEM	74655	83255	81589	82591	46497	TOTAL
sektor publiczny	35987	36508	35197	35718	23748	<i>public sector</i>
sektor prywatny	38668	46747	46392	46873	22749	<i>private sector</i>
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	396	164	134	133	48	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł ^b	15506	15587	13751	13554	4928	<i>Industry^b</i>
w tym przetwórstwo przemys- łowe	13074	13118	11373	11259	4358	<i>of which manufacturing</i>
Budownictwo	3083	5095	4091	3905	593	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ	12431	14890	14614	14892	8532	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazy- nowa	4600	4815	4827	4722	1381	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ...	1321	1373	1577	1643	1177	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	1679	1702	1797	1698	629	<i>Information and communica- tion</i>
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa	2365	2752	2745	2629	1949	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1561	1493	1455	1422	821	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1058	1350	1280	1428	776	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3266	3130	4013	4125	1987	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	6971	8576	8350	8341	5323	<i>Public administration and de- fence; compulsory social security</i>
Edukacja	12181	13330	13776	13831	10358	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna	6902	7664	7838	8885	7163	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	955	1060	1079	1125	650	<i>Arts, entertainment and recrea- tion</i>
Pozostała działalność usługowa ...	380	274	262	258	182	<i>Other service activities</i>

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez jednostek o liczbie pracujących do 9 osób, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, duchownych wszystkich wyznań oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. ^b Obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę^Δ” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ”.

^a By the actual workplace and kind of activity; excluding entities of the national economy employing up to 9 persons, foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, clergy of all denominations as well as persons employed on private farms in agriculture. ^b Includes sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

TABL. 15. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005		2010		2015		2016	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA <i>BY EDUCATIONAL LEVEL</i>								
Wyższe <i>Tertiary</i>	2337	1534	3107	1893	2876	1739	2583	1548
Policealne i średnie zawodowe <i>Post-secondary and vocational secondary</i>	3623	2119	3392	1741	3071	1475	2663	1250
Średnie ogólnokształcące <i>General secondary</i>	1506	1058	1886	1101	1538	823	1320	714
Zasadnicze zawodowe <i>Basic vocational</i>	3456	1395	3089	1053	2665	840	2240	694
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe <i>Lower secondary, primary and incomplete primary</i>	3935	1627	3775	1388	3054	1034	2515	874
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^{ab} <i>BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^{ab}</i>								
3 miesiące i mniej <i>months and less</i>	4258	2008	4409	1924	3171	1332	2604	1052
3–6	2496	1367	2458	1226	1849	848	1649	766
6–12	2194	1084	2944	1377	2123	934	1688	739
12–24	2053	1060	3333	1567	2126	956	2000	938
Powyżej 24 miesięcy <i>More than 24 months</i>	3856	2214	2105	1082	3935	1841	3380	1585
WEDŁUG STAŻU PRACY^b <i>BY WORK SENIORITY^b</i>								
Bez stażu pracy <i>No work seniority</i>	.	.	3592	1710	2182	988	1613	771
Ze stażem pracy: <i>With work seniority:</i>								
1 rok i mniej <i>year and less</i>	.	.	2506	1286	2532	1193	2351	1146
1–5	2948	1383	2505	1151	2266	1078
5–10	1697	765	1760	816	1543	697
10–20	2064	1024	1954	910	1698	759
20–30	1852	801	1622	642	1285	461
powyżej 30 lat <i>more than 30 years</i>	.	.	590	207	649	211	565	168

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. *b* Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a From the date of registering in a labour office. *b* Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6, persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 16. **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
OGÓŁEM	3789	3220	3091	2907	TOTAL
w tym przez jedną grupę czynników	3129	2910	2586	2587	<i>of which one group of factors</i>
zagrożenia związane:					<i>hazard connected with:</i>
Z środowiskiem pracy	1842	1205	674	557	<i>Work environment</i>
w tym przez jedną grupę czynników	1410	1086	393	381	<i>of which one group of factors</i>
Z uciążliwością pracy	1663	1724	2176	2153	<i>Strenuous conditions</i>
w tym przez jedną grupę czynników	1503	1640	2027	2019	<i>of which one group of factors</i>
Z czynnikami mechanicznymi	284	291	241	197	<i>Mechanical factors</i>
w tym przez jedną grupę czynników	216	184	166	187	<i>of which one group of factors</i>

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e. the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 17. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2015	SPECIFICATION
	w zł in zł			
OGÓŁEM	3241,41	3706,73	3844,68	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2859,50	3341,57	5657,22	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł i budownictwo	2866,71	3200,41	3280,88	<i>Industry and construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	2726,10	3069,19	3234,47	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ; transportation and storage; accommodation and catering^Δ; information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ oraz pozostałe usługi	3625,09	4149,10	4276,00	<i>Financial and insurance activities; real estate activities and other services^b</i>

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 18. **WAŻNIEJSZE DANE O INFRASTRUKTURZE KOMUNALNEJ**
Stan w dniu 31 XII
MAJOR DATA ON MUNICIPAL INFRASTRUCTURE
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Wodociągi					Water supply system
Sieć rozdzielcza w km	434,7	468,1	540,7	547,9	Distribution network in km
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych	19620	18654	20508	20823	Connections leading to residential buildings
Zdroje uliczne	7	7	–	–	Street outlets
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych ^a :					Consumption of water from water supply system in households ^a :
w dam ³	10254,2	10026,6	9829,8	9773,5	in dam ³
na 1 mieszkańca w m ³	35,1	34,1	33,3	33,0	per capita in m ³
Kanalizacja					Sewage system
Sieć rozdzielcza i kolektory w km ...	321,8	353,8	458,0	466,4	Distribution network and collectors in km
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych	10312	15962	19041	19462	Connections leading to residential buildings
Energia elektryczna					Electricity
Odbiorcy energii elektrycznej ^b w tys.	111,1	117,7	123,2	.	Consumers of electricity ^b in thous.
Zużycie energii elektrycznej ^{ab} :					Consumption of electricity ^{ab} :
w GWh	166,0	185,4	180,0	.	in GWh
na 1 mieszkańca w kWh	568,2	630,6	608,9	.	per capita in kWh
na 1 odbiorcę ^c w kWh	1494,1	1575,4	1460,9	.	per consumer ^c in kWh
Gaz sieciowy					Gas from gas-line system
Sieć przesyłowa i rozdzielcza w km	448,9	493,1	552,2	.	Transmission and distribution network in km
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych	12217	12983	14659	.	Connections leading to residential buildings
Odbiorcy gazu z sieci ^b w tys.	98,8	102,9	95,7	.	Consumers of gas from gas-line system ^b in thous.
Zużycie gazu z sieci ^{abd} :					Consumption of gas from gas-line system ^{abd} :
w hm ³	30,0	32,2	24,7	.	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	102,6	109,7	83,5	.	per capita in m ³
Odpady komunalne zmieszane^a					Municipal waste mixed^a
Zebrane odpady komunalne zmieszane ^e w tys. t	108,8	83,0	80,9	74,8	Municipal waste ^e collected in thous. t
w tym z gospodarstw domowych:					of which from households:
w tys. t	81,6	69,0	65,8	59,9	in thous. t
na 1 mieszkańca w kg	279,2	234,6	222,7	202,2	per capita in kg
Nieczystości ciekłe					Liquid waste
Nieczystości ciekłe ^{af} wywiezione w dam ³	64,5	54,0	44,2	Liquid waste ^{af} removed in dam ³
w tym z gospodarstw domowych	.	28,1	14,2	10,2	of which from households
Zbiorniki bezodpływowe	3267	2152	2095	Septic tanks
Indywidualne przydomowe oczyszczalnie ścieków	6	6	6	Independent wastewater treatment facilities

^a W ciągu roku. ^b W gospodarstwach domowych. ^c Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 XII. ^d W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. ^e Dane szacunkowe. ^f Ścieki gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych; dane szacunkowe.

^a During the year. ^b In households. ^c In calculations there were used the number of consumers as of 31 Dec. ^d Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. ^e Estimated data. ^f Sewage stored temporarily in septic tanks; estimated data.

TABL. 19. **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND SETTLEMENT GREEN AREAS
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
OGÓŁEM					TOTAL
w hektarach	419,6	404,0	494,9	502,5	<i>in hectares</i>
w % powierzchni ogólnej	4,5	4,0	4,9	4,9	<i>in % of total area</i>
na 1 mieszkańca w m ²	14,4	13,7	16,7	16,9	<i>per capita in m²</i>
Tereny zieleni ogólnodostępnej w ha	105,8	93,5	128,5	135,7	<i>Generally accessible green areas in ha</i>
parki spacerowo-wypoczynkowe	95,5	78,1	112,3	118,0	<i>strolling-recreational parks</i>
zieleńce	10,3	15,4	16,2	17,7	<i>lawns</i>
Tereny zieleni osiedlowej w ha	313,8	310,5	366,4	366,9	<i>Settlement green areas in ha</i>

TABL. 20. **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**
Stan w dniu 31 XII
DWELLING STOCKS^a
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2014	2015	SPECIFICATION
Mieszkania	110099	117207	124305	126357	<i>Dwellings</i>
Izby	397052	426351	449321	455693	<i>Rooms</i>
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	6449,0	7060,5	7556,3	7690,7	<i>Usable floor space of dwellings in thous. m²</i>
Przeciętna liczba:					<i>Average number of:</i>
mieszkań na 1000 ludności	377	398	421	427	<i>dwellings per 1000 population</i>
osób w 1 mieszkaniu	2,65	2,51	2,38	2,34	<i>persons in a dwelling</i>
osób na 1 izbę	0,73	0,69	0,66	0,65	<i>persons per room</i>
izb w mieszkaniu	3,61	3,64	3,61	3,61	<i>rooms in a dwelling</i>
Przeciętna powierzchnia użytkowa w m ² :					<i>Average usable floor space in m²:</i>
1 mieszkania	58,6	60,2	60,8	60,9	<i>of one dwelling</i>
na 1 osobę	22,1	24,0	25,6	26,0	<i>per person</i>

a Na podstawie bilansów.
a Based on balances.

TABL. 21. **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Mieszkania	1225	1630	2088	1795	<i>Dwellings</i>
Indywidualne	297	224	223	238	<i>Private</i>
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	514	1180	1795	1387	<i>For sale or rent</i>
Spółdzielcze	314	–	–	–	<i>Cooperative</i>
Komunalne (gminne)	100	100	70	101	<i>Municipal (gmina)</i>
Zakładowe	–	1	–	–	<i>Company</i>
Spółeczne czynszowe	–	125	–	69	<i>Public building society</i>

TABL. 21. **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)**
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Izby	4352	5671	6488	5806	Rooms
Indywidualne	1628	1255	1284	1348	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1641	3702	5009	3983	For sale or rent
Spółdzielcze	967	–	–	–	Cooperative
Komunalne (gminne)	116	332	195	257	Municipal (gmina)
Zakładowe	–	6	–	–	Company
Spoleczne czynszowe	–	376	–	218	Public building society
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	100497	135619	136703	130692	Usable floor space of dwellings in m²
Indywidualne	52533	41286	38437	41622	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	29617	83693	94955	81002	For sale or rent
Spółdzielcze	15153	–	–	–	Cooperative
Komunalne (gminne)	3194	4759	3311	4536	Municipal (gmina)
Zakładowe	–	122	–	–	Company
Spoleczne czynszowe	–	5759	–	3532	Public building society
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	82,0	83,2	65,5	72,8	Average usable floor space per dwelling in m²
Indywidualne	176,9	184,3	172,4	174,9	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	57,6	70,9	52,9	58,4	For sale or rent
Spółdzielcze	48,3	–	–	–	Cooperative
Komunalne (gminne)	31,9	47,6	47,3	44,9	Municipal (gmina)
Zakładowe	–	122,0	–	–	Company
Spoleczne czynszowe	–	46,1	–	51,2	Public building society

TABL. 22. **MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO I NA KTÓRYCH REALIZACJĘ
WYDANO POZWOLENIA**
DWELLINGS STARTED AND FOR WHICH PERMITS HAVE BEEN ISSUED

FORMY BUDOWNICTWA	2005	2010	2015	2016	FORMS OF CONSTRUCTION
MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO <i>DWELLINGS STARTED</i>					
OGÓLEM	1338	2075	1893	1514	TOTAL
Indywidualne	104	190	176	202	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	767	1798	1717	1312	For sale or rent
Spółdzielcze	158	–	–	–	Cooperative
Komunalne (gminne)	–	87	–	–	Municipal (gmina)
Spoleczne czynszowe	309	–	–	–	Public building society

TABL. 22. **MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO I NA KTÓRYCH REALIZACJĘ WYDANO POZWOLENIA (dok.)**
DWELLINGS STARTED AND FOR WHICH PERMITS HAVE BEEN ISSUED (cont.)

FORMY BUDOWNICTWA	2005	2010	2015	2016	FORMS OF CONSTRUCTION
MIESZKANIA, NA KTÓRYCH REALIZACJĘ WYDANO POZWOLENIA <i>DWELLINGS FOR WHICH PERMITS HAVE BEEN ISSUED</i>					
OGÓŁEM	1413	1457	2141	1466	TOTAL
Indywidualne	112	197	382	298	<i>Private</i>
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	726	1172	1727	1168	<i>For sale or rent</i>
Spółdzielcze	356	–	–	–	<i>Cooperative</i>
Komunalne (gminne)	72	88	32	–	<i>Municipal (gmina)</i>
Spoleczne czynszowe	147	–	–	–	<i>Public building society</i>

TABL. 23. **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
Stan na początku roku szkolnego
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH
As of the beginning of the school year

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Szkoly <i>Schools</i>	Oddziały <i>Sections</i>	Uczniowie <i>Pupils</i>			Absolwenci ^a <i>Graduates^a</i>		
			ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	z ogółem w klasie I <i>of total in the 1st grade</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
OGÓŁEM	2005/06	47	811	17962	8663	2720	3500	1719
TOTAL	2010/11	48	738	15519	7513	2622	2716	1299
	2015/16	59	922	19394	9612	4461	2602	1258
	2016/17	60	901	18221	8920	1531	2571	1280
Szkoly podstawowe (bez szkół specjalnych)	2005/06	39	770	17688	8559	2702	3455	1701
Primary schools (excluding special schools)	2010/11	42	709	15340	7447	2593	2704	1296
	2015/16	51	878	19173	9536	4432	2572	1245
	2016/17	51	852	17987	8836	1507	2553	1275
w tym: <i>of which:</i>								
Stowarzyszeń		7	57	875	422	115	133	68
<i>Associations</i>								
Jednostek samorządu terytorialnego		32	697	15454	7569	1137	2303	1157
<i>Local government entities</i>								
Szkoly podstawowe specjalne	2005/06	8	41	274	104	18	45	18
Special primary schools	2010/11	6	29	179	66	29	12	3
	2015/16	8	44	221	76	29	30	13
	2016/17	9	49	234	84	24	18	5
W tym jednostek samorządu terytorialnego <i>Of which local government entities</i>		5	33	187	65	16	18	5

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a From the previous school year.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 24. **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
Stan na początku roku szkolnego
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH
As of the beginning of the school year

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Skoły <i>Schools</i>	Oddziały <i>Sections</i>	Uczniowie <i>Pupils</i>		Absolwenci ^a <i>Graduates^a</i>		
			ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
OGÓŁEM	2005/06	40	481	11472	5561	4003	1961
TOTAL	2010/11	43	400	8750	4190	3105	1512
	2015/16	44	344	7858	3772	2473	1193
	2016/17	46	357	7926	3793	2514	1245
Gimnazja (bez szkół specjalnych)	2005/06	33	453	11240	5480	3943	1944
	2010/11	37	375	8595	4129	3075	1502
<i>Lower secondary schools</i>	2015/16	38	326	7727	3717	2440	1179
<i>(excluding special schools)</i>	2016/17	40	340	7818	3750	2473	1228
w tym: <i>of which:</i>							
Stowarzyszeń		8	36	557	227	160	66
<i>Associations</i>							
Jednostek samorządu terytorialnego		24	271	6874	3366	2200	1107
<i>Local government entities</i>							
Gimnazja specjalne	2005/06	7	28	232	81	60	17
<i>Special lower secondary schools</i>	2010/11	6	25	155	61	30	10
	2015/16	6	18	131	55	33	14
	2016/17	6	17	108	43	41	17
W tym jednostek samorządu terytorialnego		5	16	107	43	41	17
<i>Of which local government entities</i>							

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a From the previous school year.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 25. **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE^a**
Stan na początku roku szkolnego
GENERAL SECONDARY SCHOOLS^a
As of the beginning of the school year

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Skoły <i>Schools</i>	Oddziały <i>Sections</i>	Uczniowie <i>Students</i>				Absolwenci ^b <i>Graduates^b</i>		
			ogółem <i>grand total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	z ogółem w klasie I <i>of grand total in the 1st grade</i>		ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
					razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>			
OGÓŁEM	2005/06	56	473	12651	7423	4452	2578	3682	2106
TOTAL	2010/11	52	448	11835	6943	4389	2446	3594	2230
	2015/16	36	352	9559	5626	3082	1848	3189	1970
	2016/17	39	355	9591	5611	3152	1868	2939	1772
Licea ogólnokształcące	2005/06	21	350	10086	6232	3508	2159	3159	1862
dla młodzieży	2010/11	21	325	9127	5805	3068	1934	3042	1963
<i>General secondary schools for youth</i>	2015/16	23	277	7703	4912	2538	1632	2610	1727
	2016/17	24	279	7723	4890	2608	1641	2458	1574

^a W latach szkolnych 2005/06 i 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. ^b Z poprzedniego roku szkolnego.

^a In the school years 2005/06 and 2010/11 including supplementary general secondary schools. ^b From the previous school year.

TABL. 25. **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE^a (dok.)**
Stan na początku roku szkolnego
GENERAL SECONDARY SCHOOLS^a (cont.)
As of the beginning of the school year

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students				Absolwenci ^b Graduates ^b	
				ogółem grand total	w tym kobiety of which females	z ogółem w klasie I of grand total in the 1st grade		ogółem total	w tym kobiety of which females
						razem total	w tym kobiety of which females		
Licea ogólnokształcące dla dorosłych	2005/06 2010/11	35 31	123 123	2565 2708	1191 1138	944 1321	419 512	523 552	244 267
General secondary schools for adults	2015/16 2016/17	13 14	75 76	1856 1868	714 721	544 544	216 227	579 481	243 198

^a W latach szkolnych 2005/06 i 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. ^b Z poprzedniego roku szkolnego.
Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In the school years 2005/06 and 2010/11 including supplementary general secondary schools. ^b From the previous school year.
Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 26. **SZKOŁY ZAWODOWE**
Stan na początku roku szkolnego
VOCATIONAL SCHOOLS
As of the beginning of the school year

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students				Absolwenci ^a Graduates ^a	
				ogółem grand total	w tym kobiety of which females	z ogółem w klasie I of grand total in the 1st grade		ogółem total	w tym kobiety of which females
						razem total	w tym kobiety of which females		
OGÓŁEM	2005/06	124	761	17867	7854	7380	3375	5558	2818
TOTAL	2010/11	101	743	18245	9133	9173	5119	4134	2145
	2015/16	60	578	13259	6529	6262	3644	3404	1876
	2016/17	59	545	12275	5907	5811	3301	3254	1649
Zasadnicze szkoły zawodowe	2005/06	15	71	1602	485	666	200	490	163
Basic vocational schools	2010/11	13	77	1514	387	540	151	465	124
	2015/16	10	57	1230	338	408	114	378	87
	2016/17	10	56	1143	335	422	141	395	107
dla: for:									
Młodzieży		9	47	1011	274	375	118	364	93
Youth									
Młodzieży – specjalne		1	9	132	61	47	23	31	14
Youth – special									
Szkoły specjalne przyspo- sabiające do pracy	2005/06	1	8	61	19	30	7	–	–
Special job-training schools	2010/11	1	14	88	42	27	12	17	5
	2015/16	1	15	80	34	16	6	21	12
	2016/17	1	15	81	34	28	10	25	11

^a Z poprzedniego roku szkolnego; łącznie z eksterkami.
^a From the previous school year; including extramural students.

TABL. 26. **SZKOŁY ZAWODOWE (dok.)**
Stan na początku roku szkolnego
VOCATIONAL SCHOOLS (cont.)
As of the beginning of the school year

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Szkoly <i>Schools</i>	Oddziały <i>Sections</i>	Uczniowie <i>Students</i>				Absolwenci ^a <i>Graduates^a</i>		
			ogółem <i>grand total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	z ogółem w klasie I <i>of grand total in the 1st grade</i>		ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
					razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>			
Licea profilowane 2005/06	12	88	2238	1297	630	370	814	496	
Specialized secondary schools	2010/11	4	11	200	134	45	24	266	179
Technika^b	2005/06	37	260	6742	1943	2057	594	2130	862
Technical secondary schools^b	2010/11	26	286	6891	2202	2024	629	1379	449
	2015/16	12	229	5652	1853	1564	524	1132	387
	2016/17	12	224	5626	1854	1506	524	1223	422
Dla młodzieży	12	224	5626	1854	1506	524	1223	422	
<i>For youth</i>									
Ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe – dla młodzieży	2010/11	1	–	118	68	21	11	22	15
General art schools leading to professional certification – for youth	2015/16	1	6	97	58	24	17	20	12
	2016/17	1	6	105	69	22	16	9	2
Szkoly policealne	2005/06	59	334	7224	4110	3997	2204	2124	1297
Post-secondary schools	2010/11	56	355	9434	6300	6516	4292	1985	1373
	2015/16	36	271	6200	4246	4250	2983	1853	1378
	2016/17	35	244	5320	3615	3833	2610	1602	1107

a Z poprzedniego roku szkolnego; łącznie z eksternami. *b* W latach szkolnych 2005/06 i 2010/11 łącznie z technikami uzupełniającymi.
Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a From the previous school year; including extramural students. *b* In the school years 2005/06 and 2010/11 including supplementary technical secondary schools.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 27. **SZKOŁY ARTYSTYCZNE I STOPNIA**
Stan na początku roku szkolnego
1ST GRADE ART SCHOOLS
As of the beginning of the school year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2010/11	2015/16	2016/17	<i>SPECIFICATION</i>
Szkoly	5	7	7	8	<i>Schools</i>
Uczniowie	604	518	555	576	<i>Students</i>
w tym kobiety	357	319	361	377	<i>of which females</i>
w tym w klasie I	121	103	117	123	<i>of which in the 1st grade</i>
w tym kobiety	73	64	74	87	<i>of which females</i>
Absolwenci ^a	88	93	77	78	<i>Graduates^a</i>
w tym kobiety	60	64	44	52	<i>of which females</i>

a Z poprzedniego roku szkolnego.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a From the previous school year.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 28. **STUDENCI I ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH^a WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW**
STUDENTS AND GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS^a BY STUDY SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Studenci ^b <i>Students^b</i>		Absolwenci ^c <i>Graduates^c</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>
OGÓŁEM				
TOTAL 2005/06	45459	25810	9259	5907
2010/11	45547	27140	13120	8342
2015/16	30779	18186	9263	6188
2016/17	29417	17257	8160	5433
Stacjonarne ^d				
<i>Full-time^d</i> 2005/06	21892	12428	4314	2663
2010/11	24644	14840	6316	3985
2015/16	22427	13673	5819	3889
2016/17	22190	13442	5620	3857
Niestacjonarne ^e				
<i>Part-time^e</i> 2005/06	23567	13382	4945	3244
2010/11	20903	12300	6804	4357
2015/16	8352	4513	3444	2299
2016/17	7227	3815	2540	1576

a Łącznie z filiami i punktami konsultacyjnymi zamiejscowych szkół wyższych; od roku akademickiego 2010/11 również z filią Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie; łącznie z cudzoziemcami. *b* Stan w dniu 30 XI. *c* Z poprzedniego roku akademickiego. *d*, *e* W roku akademickim 2005/06 dane dotyczą studiów: *d* – dziennych, *e* – wieczorowych, zaocznych, eksternistycznych.

a Including branches and advisory operating in a place different than the place of higher education institutions; since the 2010/11 academic year including also the University of Białystok branch in Vilnius; including foreigners. *b* As of 30 Nov. *c* From the previous academic year. *d*, *e* In the 2005/06 academic year data concern studies: *d* – day, *e* – evening, weekend, extramural.

TABL. 29. **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH^a WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
W ROKU AKADEMICKIM 2016/17

Stan w dniu 30 XI

STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS^a BY STUDY SYSTEMS
AND TYPE OF SCHOOLS IN THE 2016/17 ACADEMIC YEAR

As of 30 Nov

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Systemy studiów <i>Study systems</i>		TYPE OF SCHOOLS
		stacjonarne <i>full-time</i>	niestacjonarne <i>part-time</i>	

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM	28736	21534	7202	GRAND TOTAL
Uniwersytety	11495	8669	2826	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	9876	8078	1798	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	767	48	719	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	555	29	526	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	4697	4384	313	<i>Medical academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe	1346	326	1020	<i>Other higher education institutions</i>

w tym **KOBIETY**
of which FEMALES

RAZEM	16899	13097	3802	TOTAL
Uniwersytety	8124	6149	1975	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	3685	3346	339	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	446	21	425	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	406	25	381	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	3625	3404	221	<i>Medical academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe	613	152	461	<i>Other higher education institutions</i>

a Dane dotyczą jednostek macierzystych mających siedzibę na terenie Białegostoku (bez ich filii zamiejscowych, również w Wilnie); łącznie z cudzoziemcami.

a Data concern parent units located in Białystok (excluding branches, also in Vilnius); including foreigners.

TABL. 30. **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH^a WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ W ROKU AKADEMICKIM 2015/16**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION^a INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS IN THE 2015/16 ACADEMIC YEAR

TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Total</i>	Systemy studiów <i>Study systems</i>		TYPE OF SCHOOLS
		stacjonarne <i>full-time</i>	niestacjonarne <i>part-time</i>	
O G Ó Ł E M <i>T O T A L</i>				
O G Ó Ł E M	7989	5460	2529	G R A N D T O T A L
Uniwersytety	3398	2345	1053	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	2311	1920	391	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	402	34	368	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	260	21	239	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	1064	1028	36	<i>Medical academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe	554	112	442	<i>Other higher education institutions</i>
w tym KOBIETY <i>of which FEMALES</i>				
R A Z E M	5326	3759	1567	T O T A L
Uniwersytety	2609	1836	773	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	1098	982	116	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	269	18	251	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	190	13	177	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	866	839	27	<i>Medical academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe	294	71	223	<i>Other higher education institutions</i>

^a Dane dotyczą jednostek macierzystych mających siedzibę na terenie Białegostoku (bez ich filii zamiejscowych, również w Wilnie); łącznie z cudzoziemcami.

^a Data concern parent units located in Białystok (excluding branches, also in Vilnius); including foreigners.

TABL. 31. **NAUCZYCIELE AKADEMICKY^{ab}**
 Stan w dniu 31 XII
ACADEMIC TEACHERS^{ab}
 As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2016		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
O G Ó Ł E M	2448	1269	2408	1284	T O T A L
w tym naukowo- dydaktyczni	1953	987	1926	992	<i>of which university teachers</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Profesorowie zwyczajni	144	34	132	35	<i>Ordinary (full) professors</i>
Profesorowie nadzwyczajni	343	120	354	131	<i>Extraordinary professors</i>
Profesorowie wizytujący	5	0	5	0	<i>Visiting professors</i>
Docenci	11	2	11	2	<i>Associate professors</i>
Adiunkci	952	488	944	485	<i>Tutors</i>
Asystenci	498	343	480	339	<i>Assistants</i>
Starsi wykładowcy	219	110	251	133	<i>Senior lecturers</i>
Wykładowcy	214	129	172	115	<i>Lecturers</i>

^a Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy. ^b Łącznie z cudzoziemcami.

^a Full-time and part-time in terms of full-time paid employees. Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. ^b Including foreigners.

TABL. 32. **PLACÓWKI WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO**
Stan w dniu 30 IX
PRE-PRIMARY EDUCATION ESTABLISHMENTS
As of 30 Sep

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Placówki <i>Establishments</i>	Miejsca <i>Places</i>	Oddziały <i>Sections</i>	Dzieci <i>Children</i>			
				ogółem <i>total</i>	w tym w wieku <i>of which at age</i>		
					5 lat	6 lat	
OGÓŁEM	2005/06	91	x	341	8235	.	2530
TOTAL	2010/11	107	x	429	10005	.	2418
	2015/16	140	x	543	10134	3274	682
	2016/17	148	x	598	11879	3061	2797
Przedszkola	2005/06	60	7067	275	6829	.	1426
Nursery schools	2010/11	70	8654	370	8707	.	1447
	2015/16	100	10201	477	9162	2776	332
	2016/17	104	11186	515	10537	2890	1981
Stowarzyszeń		7	215	15	178	27	36
<i>Associations</i>							
Jednostek samorządu terytorialnego		56	8053	337	7958	2396	1661
<i>Local government entities</i>							
Organizacji wyznaniowych		3	380	19	350	96	85
<i>Religious organizations</i>							
Osób fizycznych		25	1579	95	1261	245	161
<i>Natural persons</i>							
Przedsiębiorstw osób fizycznych		6	559	21	454	78	31
<i>Natural persons enterprises</i>							
Wyższych szkół niepaństwowych		2	178	10	150	20	2
<i>Non-state higher education institutions</i>							
Fundacji		2	80	8	47	5	3
<i>Foundations</i>							
Spółek prawa handlowego		1	82	5	82	17	–
<i>Commercial companies</i>							
Osób prawnych – przedsiębiorstw państwowych		2	60	5	57	6	2
<i>Legal persons – state companies</i>							
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	2005/06	31	x	66	1406	.	1104
Pre-primary sections in primary schools	2010/11	36	x	58	1274	.	971
	2015/16	29	x	44	859	484	345
	2016/17	32	x	58	1196	142	807
Punkty przedszkolne	2010/11	1	24	1	24	.	–
Pre-primary points	2015/16	11	188	22	113	14	5
	2016/17	12	218	25	146	29	9

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 33. **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA**
OUT-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Placówki ^a <i>Centres^a</i>	Porady ^b <i>Consultations^b</i>		<i>SPECIFICATION</i>
		lekarskie <i>doctors</i>	stomatolo- giczne <i>dental</i>	
Przychodnie 2015	299	3406703	453102	<i>Out-patient departments</i>
..... 2016	309	3680728	538321	
Praktyki lekarskie ^c 2015	27	27262	40838	<i>Medical practices^c</i>
..... 2016	22	22232	36502	

a Stan w dniu 31 XII. *b* Łącznie z poradami opłacanymi przez pacjentów (środki niepubliczne); bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych. *c* Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z Narodowym Funduszem Zdrowia lub przychodniami.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a As of 31 Dec. *b* Including consultations paid by patients (non-public funds); excluding consultation provided by doctors in admission rooms in general hospitals. *c* Data concern medical practices that have signed contract with the National Health Fund or with out-patients departments.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Central Statistical Office.

TABL. 34. **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE**
Stan w dniu 31 XII
PUBLIC PHARMACIES
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	<i>SPECIFICATION</i>
Apteki	96	113	120	130	<i>Pharmacies</i>
W tym pełniące dyżury nocne stałe lub okresowe	3	5	4	7	<i>Of which on permanent or temporary night duty</i>
Pracujący	436	581	652	725	<i>Working</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Magistry farmacji	206	267	286	324	<i>Masters of Pharmacy</i>
w tym kobiety	171	228	254	280	<i>of which females</i>
Technicy farmaceutyczni	182	252	270	298	<i>Pharmaceutical technicians</i>
w tym kobiety	172	236	248	278	<i>of which females</i>

TABL. 35. **ŻŁOBKI ORAZ DOMY I ZAKŁADY POMOCY SPOŁECZNEJ**
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES AS WELL AS SOCIAL WELFARE HOMES AND FACILITIES
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	<i>SPECIFICATION</i>
ŻŁOBKI^a I KLUBY DZIECIĘCE <i>NURSERIES^a AND CHILDREN'S CLUBS</i>					
Placówki	5	7	29	31	<i>Institutions</i>
Miejsca	430	719	1334	1436	<i>Places</i>
Dzieci przebywające (w ciągu roku)	955	1216	2046	2138	<i>Children staying (during the year)</i>
DOMY I ZAKŁADY POMOCY SPOŁECZNEJ <i>SOCIAL WELFARE HOMES AND FACILITIES</i>					
Placówki	6	8	9	10	<i>Institutions</i>
Miejsca ^b	628	746	824	780	<i>Places^b</i>
Mieszkańcy ^b	614	719	814	753	<i>Residents^b</i>

a Łącznie z oddziałami żłobkowymi. *b* Łącznie z filiami.

a Including nursery wards. *b* Including branches.

TABL. 36. **BIBLIOTEKI PUBLICZNE**
PUBLIC LIBRARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Placówki biblioteczne ^a :					<i>Library institutions^a:</i>
biblioteki i filie	15	17	17	17	<i>libraries and branches</i>
punkty biblioteczne	14	12	15	1	<i>library service points</i>
Liczba ludności na 1 placówkę biblioteczną ^{ab}	19455	17303	17411	17449	<i>Number of population per library institution^{ab}</i>
Księgozbiór w woluminach ^a :					<i>Collection in volumes^a:</i>
w tysiącach	842,9	991,1	1096,8	1086,5	<i>in thousand</i>
na 1000 ludności	2888	3369	3706	3663	<i>per 1000 population</i>
Czytelnicy:					<i>Borrowers:</i>
w tysiącach	47,9	44,8	40,4	41,2	<i>in thousand</i>
na 1000 ludności	164	153	137	139	<i>per 1000 population</i>
Wypożyczenia w woluminach:					<i>Loans in volumes:</i>
w tysiącach	739,2	732,3	752,7	770,3	<i>in thousand</i>
na 1000 ludności	2533	2491	2546	2597	<i>per 1000 population</i>
na 1 czytelnika	15,4	16,3	18,6	18,7	<i>per borrower</i>

a Stan w dniu 31 XII. *b* Dane dotyczą bibliotek i filii bibliotecznych.
a As of 31 Dec. *b* Data concern libraries and library branches.

TABL. 37. **KINA, TEATRY I INSTYTUCJE MUZYCZNE**
Stan w dniu 31 XII
CINEMAS, THEATRES AND MUSIC INSTITUTIONS
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>		Instytucje <i>Institutions</i>	Miejsca na widowni <i>Seats</i>	Przedstawienia, koncerty i seanse ^a <i>Performances, concerts and screenings^a</i>	Widzowie i słuchacze ^a <i>Audience^a</i>
Kina	2005	4	1687	7441	223851
<i>Cinemas</i>	2010	4	3351	30663	662774
	2015	4	4319	30036	711168
	2016	4	4329	44282	831688
Teatry	2005	2	902	647	75853
<i>Theatres</i>	2010	4	1006	932	116944
	2015	3	894	1031	109151
	2016	4	973	1158	117378
dramatyczny	2005	1	602	247	45059
<i>dramatic</i>	2010	1	602	344	53978
	2015	1	595	264	30124
	2016	1	595	266	32713
lalkowe	2005	1	300	400	30794
<i>puppet</i>	2010	3	404	588	62966
	2015	2	299	767	79027
	2016	3	378	892	84665
Opery i filharmonie	2005	1	531	818	167358
<i>Operas and philharmonic halls</i>	2010	1	547	1007	181855
	2015	2	2438	259	99451
	2016	1	2438	253	99906

a W ciągu roku.
a During the year.

TABL. 38. DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE
Stan w dniu 31 XII
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS, COMMUNITY CENTRES
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2011	2015	2016	SPECIFICATION
Instytucje	17	15	18	18	<i>Institutions</i>
domy kultury	3	2	2	2	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	2	2	2	2	<i>cultural centres</i>
centra kultury	1	1	<i>culture centres</i>
kluby	12	10	12	12	<i>clubs</i>
światlice	–	1	1	1	<i>community centres</i>
Imprezy (w ciągu roku)	946	1277	1516	1720	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku)	166061	239193	376194	360284	<i>Event participants (during the year)</i>
Kursy (w ciągu roku)	42	137	42	37	<i>Courses (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku)	591	2806	652	696	<i>Course graduates (during the year)</i>
w tym dzieci i młodzież ^a	258	387	382	464	<i>of which children and youth^a</i>
Grupy artystyczne	205	58	75	67	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie grup artystycznych	2211	872	1064	988	<i>Members of artistic ensembles</i>
w tym dzieci i młodzież ^a	1496	471	765	543	<i>of which children and youth^a</i>
Koła (kluby)	107	72	152	148	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów)	2435	2219	3742	3293	<i>Members of groups (clubs)</i>
w tym dzieci i młodzież ^a	885	489	1127	973	<i>of which children and youth^a</i>

^a W wieku poniżej 15 lat.

U w a g a. Do 2011 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

^a Below the age of 15.

N o t e. Until 2011 data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 39. MUZEA
Stan w dniu 31 XII
MUSEUMS
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Muzea	5	6	9	9	<i>Museums</i>
w tym oddziały	3	2	3	3	<i>of which branches</i>
w tym czynne	4	4	8	8	<i>of which open</i>
Muzealia	71401	105544	152234	166212	<i>Museum exhibits</i>
Wystawy czasowe ^a	32	24	58	58	<i>Temporary exhibitions^a</i>
własne ^b	27	19	45	41	<i>own^b</i>
obce ^c	5	5	13	17	<i>external^c</i>
Zwiedzający ^a	53147	45741	99107	123058	<i>Visitors^a</i>
w tym młodzież szkolna ^d	18183	14837	32689	39030	<i>of which primary and secondary school students^d</i>
Odczyty i lekcje muzealne ^a	373	120	163	225	<i>Museum lectures and lessons^a</i>
Seanse filmowe ^a	35	34	1	14	<i>Film screenings^a</i>

^a W ciągu roku. ^b W kraju. ^c Krajowe i z zagranicy. ^d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a During the year. b In Poland. c Domestic and foreign. d Visiting museums in organized groups.

TABL. 40. **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Obiekty ^b <i>Facilities^b</i>	Miejsca noclegowe ^b <i>Beds^b</i>	Korzystający z noclegów <i>Tourists accommodated</i>		Udzielone noclegi <i>Nights spent (overnight stay)</i>		
			ogółem <i>total</i>	w tym turyści zagraniczni <i>of which foreign tourists</i>	ogółem <i>total</i>	w tym turytom zagra- nicznym <i>of which by foreign tourists</i>	
OGÓŁEM	2005	17	1585	125583	44232	180455	66816
TOTAL	2010	22	1855	164049	32596	245849	49096
	2015	26	2311	247488	99294	337797	125920
	2016	26	2352	241500	93080	322737	115935
Hotele, motele i pensjonaty	2005	8	1232	97303	37779	138250	58400
<i>Hotels, motels and boarding houses</i>	2010	15	1551	130685	28666	196256	42919
	2015	21	1975	212735	87528	286157	108559
	2016	22	2114	223456	87899	294526	108680
Pozostałe obiekty	2005	9	353	28280	6453	42205	8416
<i>Other facilities</i>	2010	7	304	33364	3930	49593	6177
	2015	5	336	34753	11766	51640	17361
	2016	4	238	18044	5181	28211	7255

^a Do 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych; od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych; w 2016 r. wartości bezwzględne prezentowane są z implementacją dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. ^b Stan w dniu 31 VII.

^a Until 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings; since 2011 concern establishments possessing 10 and more bed places; in 2016 absolute values are presented including the imputation for units which refused to participate in the survey. ^b As of 31 Jul.

TABL. 41. **KLUBY SPORTOWE^a**
Stan w dniu 31 XII
SPORTS CLUBS^a
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2010	2014	2016	<i>SPECIFICATION</i>
Jednostki organizacyjne	94	89	106	110	<i>Organizational entities</i>
Członkowie	8655	8205	9182	10142	<i>Members</i>
Ćwiczący	8442	8937	8439	9695	<i>Persons practising sports</i>
mężczyźni	5923	6553	6090	6803	<i>males</i>
kobiety	2519	2384	2349	2892	<i>females</i>
w tym w wieku do 18 lat	6620	6671	6338	6132	<i>of which aged up to 18</i>
chłopcy	4449	4729	4453	4112	<i>boys</i>
dziewczeta	2171	1942	1885	2020	<i>girls</i>
Sekcje sportowe	226	210	206	201	<i>Sports sections</i>
Trenerzy	173	199	227	329	<i>Coaches</i>
Instruktorzy sportowi	258	259	263	219	<i>Sports instructors</i>
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	110	47	74	60	<i>Other persons conducting sports activities</i>

^a Łącznie z uczniowskimi klubami sportowymi i wyznaniowymi klubami sportowymi.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

^a Including Students Sports Clubs and Religious Sports Clubs.

N o t e. Data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 42. **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**
Stan w dniu 31 XII
FOREST LAND
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	1772	1867	1881	1893	T O T A L in ha
w tym lasy	1726	1825	1832	1847	of which forests
Publiczne	1634	1667	1677	1692	Public
własność Skarbu Państwa	1456	1450	1441	1456	owned by the State Treasury
w tym w zarządzie Lasów Państwowych	1453	1449	1440	1454	of which managed by State Forests
własność gminy	178	217	236	236	owned by gmina
Prywatne	138	200	203	201	Private
LESISTOŚĆ w %	18,4	17,9	17,9	18,1	FOREST COVER in %

TABL. 43. **SPRZEDAŻ PRODUKCJI, ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW^a**
SALES OF PRODUCTION, PAID EMPLOYMENT AS WELL AS WAGES AND SALARIES IN ENTERPRISE SECTOR^a

WYSZCZEGÓLNIENIE		Sprzedaż produkcji w tys. zł (ceny bieżące) Sales of production in thous. zł (current prices)	Przeciętne zatrudnienie Average paid employment	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł Average monthly gross wages and salaries in zł	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2010	6918512,8	37331	3014,50	T O T A L
	2015	6282192,7	32764	3398,86	
	2016	6381318,3	33127	3554,68	
w tym:					of which:
Przemysł ^b	2015	2657533,2	10897	3309,73	Industry ^b
	2016	2869866,8	11459	3379,52	
w tym przetwórstwo przemysłowe	2015	2303969,5	9328	3192,64	of which manufacturing
	2016	2508466,6	9968	3260,14	
Budownictwo	2015	1576436,3	3422	3880,34	Construction
	2016	1492727,1	3483	4193,42	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2015	591192,7	9917	3332,29	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
	2016	573077,9	9908	3589,26	
Transport i gospodarka magazynowa	2015	434124,5	2062	3474,65	Transportation and storage
	2016	459679,3	1958	3372,35	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2015	86123,3	993	2342,04	Accommodation and catering ^Δ
	2016	107067,5	1038	2498,39	
Informacja i komunikacja	2015	194631,7	863	4529,92	Information and communication
	2016	157287,1	809	4533,56	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2015	457228,1	1185	3869,18	Real estate activities
	2016	451971,8	1147	3989,95	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2015	95241,5	1485	2226,79	Administrative and support service activities
	2016	98135,3	1496	2452,11	

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja”.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Includes sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

TABL. 44. **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a W 2016 R.**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a IN 2016

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>		Na 1 zatrudnionego <i>Per employee</i>	
	w tys. zł (ceny bieżące) <i>in thous. zł (current prices)</i>	2015=100 (ceny stałe ^b) <i>(constant prices^b)</i>	w zł (ceny bieżące) <i>in zł (current prices)</i>	2015=100 (ceny stałe ^b) <i>(constant prices^b)</i>
OGÓŁEM TOTAL	2869866,8	108,7	250447	103,4
W tym przetwórstwo przemysłowe Of which manufacturing	2508466,6	109,4	251652	102,4
w tym: <i>of which:</i>				
Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	425676,1	118,7	346642	97,2
Produkcja odzieży <i>Manufacture of wearing apparel</i>	151290,6	131,8	131443	134,7
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	91253,6	131,2	197092	90,9
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	94460,3	113,6	219675	118,6
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	99620,9	147,6	96438	103,0
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c</i>	235640,1	103,4	191889	102,5
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	58352,5	82,6	158999	84,0

^a Obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ”; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Średnie ceny bieżące z 2010 r.

^a Includes sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities"; data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Average current prices in 2010.

TABL. 45. **STRUKTURA PRODUKCJI SPRZEDANEJ I PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W PRZEMYŚLE^a**
STRUCTURE OF SOLD PRODUCTION AND AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2016	2010	2015	2016
	produkcja sprzedana (ceny bieżące) <i>sold production (current prices)</i>			przeciętne zatrudnienie <i>average paid employment</i>		
	w odsetkach <i>in percent</i>					
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
W tym przetwórstwo przemysłowe Of which manufacturing	73,8	86,7	87,4	80,2	85,6	87,0
w tym: <i>of which:</i>						
Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	15,7	13,8	14,8	13,6	9,2	10,7
Produkcja odzieży <i>Manufacture of wearing apparel</i>	2,4	4,2	5,3	7,9	10,8	10,0
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	1,3	2,5	3,2	3,0	2,9	4,0
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	8,0	13,0	#	7,8	8,4	#
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	0,9	3,2	3,3	1,9	4,1	3,8
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	4,3	2,6	3,5	6,8	6,6	9,0
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c</i>	5,1	8,5	8,2	9,4	11,2	10,7
Pozostała produkcja wyrobów <i>Other manufacturing</i>	1,5	2,5	#	1,7	2,8	#
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	1,4	2,7	2,0	2,9	3,4	3,2

^a Obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ”; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Includes sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities"; data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 46. **PRODUKCJA SPRZEDANA BUDOWNICTWA^a (ceny bieżące) W 2016 R.**
SOLD PRODUCTION OF CONSTRUCTION^a (current prices) IN 2016

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>				W tym budowlano-montażowa <i>Of which construction and assembly</i>	
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>	2015=100	na 1 zatrudnionego <i>per employee</i>		w tys. zł <i>in thous. zł</i>	2015=100
			w zł <i>in zł</i>	2015=100		
OGÓŁEM TOTAL	1492727,1	94,7	428575,11	93,0	819198,3	110,8
Budowa budynków ^Δ <i>Constructions of building</i>	963708,3	125,0	602694,37	110,6	478228,8	140,2
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ <i>Civil engineering</i>	226804,2	88,7	343122,84	91,1	202634,0	89,9
Roboty budowlane specjalistyczne <i>Specialised construction activities</i>	302214,6	55,0	247109,24	59,7	138335,5	79,9

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 47. **KOMUNIKACJA MIEJSKA**^a

Stan w dniu 31 XII

URBAN TRANSPORT^a

As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Długość linii autobusowych w km	485	535	515	<i>Length of bus lines in km</i>
Tabor autobusowy w szt.	222	197	204	<i>Fleet of buses in thous.</i>
Liczba miejsc w autobusach w tys.	26,6	27,0	26,6	<i>Number of seats in buses in thous.</i>

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a *Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons.*

TABL. 48. **ŚCIEŻKI ROWEROWE**^a

Stan w dniu 31 XII

BICYCLE PATHS^a

As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011	2014	2015	SPECIFICATION
W kilometrach	66,2	106,0	110,0	<i>In kilometres</i>
Na 10 tys. km ² powierzchni ogólnej w km	6490	10392	10771	<i>Per 10 thous. km² of total area in km</i>
Na 10 tys. ludności w km	2,2	3,6	3,7	<i>Per 10 thous. population in km</i>

^a Bez szlaków rowerowych.

^a *Excluding bicycle trails.*

TABL. 49. **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE**^a

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a

As of 31 Dec

POJAZDY	2005	2010	2015	2016	ROAD VEHICLES
OGÓŁEM	92735	124200	149189	156258	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Samochody osobowe	70186	96169	116510	122421	<i>Passenger cars</i>
Autobusy	746	745	862	890	<i>Buses</i>
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	17272	20618	23180	23823	<i>Lorries and truck tractors^b</i>
Ciągniki rolnicze	1061	1710	2123	2198	<i>Agricultural tractors</i>
Motocykle	2732	4082	5421	5792	<i>Motorcycles</i>

^a W 2005 r. – przez prezydenta miasta, od 2010 r. według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.

^a *In 2005 according to the register maintained by the city mayor, since 2010 according to the central vehicle register maintained by the Ministry of the Interior and Administration. ^b Including vans.*

TABL. 50. **WYPADKI I KOLIZJE DROGOWE**^a
ROAD ACCIDENTS AND COLLISIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2015	2016	SPECIFICATION
Wypadki	182	169	153 ^b	157	Total road accidents
Ofiary wypadków	219	198	172 ^b	186	Road accident casualties
śmiertelne	13	8	3	5	fatalities
ranni	206	190	169 ^b	181	injured
Kolizje	4458	5381	4063	4330	Road collisions

^a Zarejestrowane przez Policję. ^b Dane skorygowano w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji publikacji.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Registered by the Police. ^b Data have been corrected in relation to the data published in the previous edition of the publication.

Source: data of the National Police Headquarters.

TABL. 51. **PRZYCHODY I KOSZTY ICH UZYSKANIA W PRZEDSIĘBIORSTWACH**^a
REVENUES AND COSTS OF OBTAINING REVENUES IN ENTERPRISES^a

A. PRZYCHODY
REVENUES

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>		Ogółem <i>Total</i>	Przychody netto ze sprzedaży produktów	Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	Pozostałe przychody operacyjne	Przychody finansowe	
			<i>Net sales revenues of products</i>	<i>Net sales revenues of goods and materials</i>	<i>Other operating revenues</i>	<i>Financial revenues</i>	
w tys. zł in thous. zł							
OGÓŁEM	2005	13066530	5873622	6819090	188735	185083	
	TOTAL	2010	14773547	6511963	7837840	296959	126785
	2015	12954739	5614568	7076908	216826	46437	
	2016	13013741	5485965	7123656	258496	145624	
w tym: of which:							
Przetwórstwo przemysłowe	2015	2542966	2171534	300253	59914	11265	
	<i>Manufacturing</i>	2016	2827180	2308733	458910	53099	6438
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2015	282381	241686	21991	17264	1440	
	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2016	311927	258983	21126	30876	942
Budownictwo	2015	1470586	1377462	57188	31282	4654	
	<i>Construction</i>	2016	1300164	1197729	64583	29982	7870
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2015	6869364	458907	6339401	52435	18621	
	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	2016	6910480	465818	6269513	61592	113557
Transport i gospodarka magazynowa	2015	454627	410414	32510	9427	2276	
	<i>Transportation and storage</i>	2016	375629	325317	24934	23574	1804
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2015	111870	67566	41265	2613	426	
	<i>Accommodation and catering^Δ</i>	2016	122345	70307	47798	3886	354
Informacja i komunikacja	2015	265044	170736	87307	6254	747	
	<i>Information and communication</i>	2016	205226	133657	49638	12046	9885
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2015	389763	378020	2242	4321	5180	
	<i>Real estate activities</i>	2016	403778	393006	15	8069	2688
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ...	2015	80091	68444	7181	4257	209	
	<i>Administrative and support service activities</i>	2016	88483	76713	8137	3472	161

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities (excluding entities which main activity according to PKD 2007 is classified in the section "Agriculture, forestry and fishing" as well as "Financial and insurance activities") keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

TABL. 51. **PRZYCHODY I KOSZTY ICH UZYSKANIA W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (dok.)**
REVENUES AND COSTS OF OBTAINING REVENUES IN ENTERPRISES^a (cont.)
B. KOSZTY UZYSKANIA PRZYCHODÓW
COSTS OF OBTAINING REVENUES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Koszt własny sprzedanych produktów <i>Cost of products sold</i>	Wartość sprzedanych towarów i materiałów <i>Value of goods and materi- als sold</i>	Pozostałe koszty operacyjne <i>Other operating costs</i>	Koszty finansowe <i>Financial costs</i>
		w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	2005	12556330	6165886	6010782	223101	156561
TOTAL	2010	14196832	7187938	6667483	150636	190775
	2015	12448954	6207544	5967475	101901	172034
	2016	12528809	6269691	5943544	164927	150647
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemysłowe	2015	2406983	2042681	248335	25794	90173
<i>Manufacturing</i>	2016	2664365	2234965	368973	29347	31080
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2015	270122	239407	20200	8532	1983
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2016	307968	263512	20283	16205	7968
Budownictwo	2015	1374746	1288610	55518	16005	14613
<i>Construction</i>	2016	1233517	1154136	48375	19541	11465
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2015	6718028	1313145	5323408	35649	45826
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	2016	6763206	1374503	5229050	84275	75378
Transport i gospodarka magazynowa	2015	438100	402993	29026	3291	2790
<i>Transportation and storage</i>	2016	350636	319537	25043	3532	2524
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2015	100674	76604	21564	729	1777
<i>Accommodation and catering^Δ</i>	2016	109578	83781	22526	1184	2087
Informacja i komunikacja	2015	249684	166232	81024	1448	980
<i>Information and communication</i>	2016	197441	138101	46073	3215	10052
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2015	364815	357149	1194	3078	3394
<i>Real estate activities</i>	2016	397655	392376	–	3127	2152
Administrowanie i działalność wspierająca ...	2015	72205	66389	3263	1403	1150
<i>Administrative and support service activities</i>	2016	80231	73245	4401	1316	1269

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities (excluding entities which main activity according to PKD 2007 is classified in the section "Agriculture, forestry and fishing" as well as "Financial and insurance activities") keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

TABL. 52. WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW^a
FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wynik finansowy na <i>Financial result on</i>		Saldo zysków i strat nadzwyczajnych <i>Balance of extra- ordinary profits and losses</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego <i>Obligatory encumbrances of financial result</i>		Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>	
	sprzedaży produktów, towarów i mate- riałów <i>sale of products, goods and materials</i>	działal- ności gospo- darczej <i>economic activity</i>			ogółem <i>total</i>	w tym podatek docho- dowy <i>of which income tax</i>		
								w tys. zł in thous. zł
OGÓŁEM	2005	516044	510200	370	510570	99124	86898	411446
TOTAL	2010	494382	576715	14925	591640	94261	94261	497379
	2015	516457	505785	91811	597596	71715	71715	525881
	2016	396386	484932	-	484932	72270	72270	412662
w tym: <i>of which:</i>								
Przetwórstwo przemysłowe	2015	180771	135983	1	135984	18069	18069	117915
<i>Manufacturing</i>	2016	163705	162815	-	162815	29531	29531	133284
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekulty- wacja ^Δ <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2015	4070	12259	-	12259	2149	2149	10110
	2016	-3686	3959	-	3959	3702	3702	257
Budownictwo	2015	90522	95840	-24	95816	12959	12959	82857
<i>Construction</i>	2016	59801	66647	-	66647	6616	6616	60031
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	2015	161755	151336	91687	243023	19297	19297	223726
	2016	131778	147274	-	147274	17531	17531	129743
Transport i gospodarka magazy- nowa <i>Transportation and storage</i>	2015	10905	16527	92	16619	1839	1839	14780
	2016	5671	24993	-	24993	1257	1257	23736
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ... <i>Accommodation and catering^Δ</i>	2015	10663	11196	-	11196	961	961	10235
	2016	11798	12767	-	12767	951	951	11816
Informacja i komunikacja	2015	10787	15360	-	15360	3458	3458	11902
<i>Information and communication</i>	2016	-879	7785	-	7785	1899	1899	5886
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2015	21919	24948	-	24948	3839	3839	21109
	2016	645	6123	-	6123	2762	2762	3361
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	2015	5973	7886	-	7886	1655	1655	6231
	2016	7204	8252	-	8252	1599	1599	6653

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities (excluding entities which main activity according to PKD 2007 is classified in the section "Agriculture, forestry and fishing" as well as "Financial and insurance activities") keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

TABL. 53. WSKAŹNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW^a
 FINANCIAL RATES OF ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	Wskaźnik rentowności obrotu Turnover profitability rate			Wskaźnik płynności finansowej Financial liquidity ratio of			
		ze sprzedaży sale	brutto gross	netto net	I stopnia first degree	II stopnia second degree	III stopnia third degree	
		w % in %						
OGÓLEM	2005	96,1	4,1	3,9	3,1	29,5	97,8	140,5
TOTAL	2010	96,1	3,4	4,0	3,4	23,1	95,5	153,4
	2015	96,1	4,1	4,6	4,1	35,0	97,1	164,9
	2016	96,3	3,1	3,7	3,2	32,1	94,3	156,5
w tym: of which:								
Przetwórstwo przemysłowe	2015	94,7	7,3	5,3	4,6	36,5	106,3	189,4
Manufacturing	2016	94,2	5,9	5,8	4,7	32,3	100,9	162,7
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2015	95,7	1,5	4,3	3,6	80,3	164,8	177,9
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2016	98,7	-1,3	1,3	0,1	79,6	160,2	181,2
Budownictwo	2015	93,5	6,3	6,5	5,6	37,3	103,0	194,5
Construction	2016	94,9	4,7	5,1	4,6	23,9	92,5	184,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2015	97,8	2,4	3,5	3,3	16,7	70,1	132,6
Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2016	97,9	2,0	2,1	1,9	18,7	74,2	134,8
Transport i gospodarka magazynowa	2015	96,4	2,5	3,7	3,3	55,1	153,4	168,6
Transportation and storage	2016	93,3	1,6	6,7	6,3	49,6	128,8	139,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2015	90,0	9,8	10,0	9,1	73,7	154,1	182,4
Accommodation and catering ^Δ	2016	89,6	10,0	10,4	9,7	60,4	102,9	119,6
Informacja i komunikacja	2015	94,2	4,2	5,8	4,5	128,8	204,0	231,6
Information and communication	2016	96,2	-0,5	3,8	2,9	100,1	183,4	216,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2015	93,6	5,8	6,4	5,4	166,6	202,7	305,2
Real estate activities	2016	98,5	0,2	1,5	0,8	146,7	176,8	244,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2015	90,2	7,9	9,8	7,8	58,1	111,6	123,5
Administrative and support service activities	2016	90,7	8,5	9,3	7,5	44,9	122,0	145,3

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities (excluding entities which main activity according to PKD 2007 is classified in the section "Agriculture, forestry and fishing" as well as "Financial and insurance activities") keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

TABL. 54. **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW^a**
Stan w dniu 31 XII
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES^a
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Grand total</i>	W tym <i>Of which</i>					inwestycje krótko- termi- nowe <i>short- -term invest- ments</i>
			zapasy <i>inventories</i>			należności krótkoterminowe <i>short-term dues</i>		
			razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		razem <i>total</i>	w tym z tytułu dostaw i usług <i>of which from deliveries and services</i>	
				produkty gotowe <i>finished products</i>	towary <i>goods</i>			
w tys. zł <i>in thous. zł</i>								
OGÓŁEM	2005	3403260	979647	80128	558094	1653323	1496138	714477
TOTAL	2010	4759274	1650128	191488	980497	2247674	2007111	717102
	2015	4173926	1567143	246673	867268	1573813	1359876	885852
	2016	4283746	1561004	223431	915728	1702264	1494687	879302
w tym: <i>of which:</i>								
Przetwórstwo przemysłowe	2015	952899	386456	127028	37911	351126	298330	183633
<i>Manufacturing</i>	2016	1108349	391442	116870	38540	467582	384603	219707
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekulty- wacja ^Δ	2015	104250	5650	589	264	49487	35431	47077
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2016	83239	6821	651	372	37058	31684	36557
Budownictwo	2015	913026	410019	112203	162990	308745	270895	174986
<i>Construction</i>	2016	870573	412728	97400	195216	324748	297578	112804
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ	2015	1554627	716005	5811	655997	626543	550936	195520
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	2016	1639029	718221	7748	668298	674362	610987	227335
Transport i gospodarka magazynowa	2015	107307	7856	–	1788	62547	51461	35068
<i>Transportation and storage</i>	2016	82304	3629	–	1304	46743	35323	29237
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2015	25479	3523	–	2807	11235	7312	10296
<i>Accommodation and catering^Δ</i>	2016	29173	3532	–	2913	10374	6244	14723
Informacja i komunikacja	2015	82332	8286	920	3391	26742	20856	45785
<i>Information and communication</i>	2016	74124	10307	678	5424	28523	25832	34269
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2015	239922	15362	18	68	28381	25420	130945
<i>Real estate activities</i>	2016	229693	1082	–	–	28319	22508	137792
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2015	25272	1810	2	558	10931	10630	11896
<i>Administrative and support service activities</i>	2016	32309	4344	2	2545	17135	14722	9984

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities (excluding entities which main activity according to PKD 2007 is classified in the section "Agriculture, forestry and fishing" as well as "Financial and insurance activities") keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

TABL. 55. **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW^a**
Stan w dniu 31 XII
LIABILITIES OF ENTERPRISES^a
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>		Zobowiązania długoterminowe <i>Long-term liabilities</i>	Zobowiązania krótkoterminowe ^b <i>Short-term liabilities^b</i>			
			ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		
				kredyty i pożyczki <i>credits and loans</i>	z tytułu dostaw i usług z tytułu dostaw i usług <i>from deliveries and services</i>	z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń <i>from taxes, customs, insurance and other benefits</i>
w tys. zł <i>in thous. zł</i>						
OGÓŁEM	2005	537085	2421761	475906	1386427	359353
TOTAL	2010	1445884	3103185	648018	1694404	416167
	2015	1272411	2531899	694251	1357023	153921
	2016	1165497	2736742	716095	1485054	210350
w tym: <i>of which:</i>						
Przetwórstwo przemysłowe	2015	160770	503101	144215	263882	33313
<i>Manufacturing</i>	2016	199843	681104	195150	378218	40828
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2015	196051	58611	9410	29210	9890
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2016	188453	45945	3051	17814	12977
Budownictwo	2015	110997	469487	103389	269900	28573
<i>Construction</i>	2016	121836	472880	88449	272621	24426
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2015	244875	1172260	377876	614610	53880
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	2016	182412	1215799	376869	646677	101505
Transport i gospodarka magazynowa	2015	15659	63654	7677	38493	5530
<i>Transportation and storage</i>	2016	18606	59001	5349	32219	6274
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2015	29975	13971	4887	5360	1790
<i>Accommodation and catering^Δ</i>	2016	47086	24391	6025	10318	2208
Informacja i komunikacja	2015	7452	35546	6306	22740	4307
<i>Information and communication</i>	2016	5789	34231	1359	20241	5431
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2015	251659	78613	19264	41495	2679
<i>Real estate activities</i>	2016	251844	93953	26032	50116	3689
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2015	17350	20462	3251	5692	5951
<i>Administrative and support service activities</i>	2016	21831	22233	4264	8464	5223

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Bez funduszy specjalnych.

^a Data concern economic entities (excluding entities which main activity according to PKD 2007 is classified in the section "Agriculture, forestry and fishing" as well as "Financial and insurance activities") keeping accounting ledgers employing more than 9 persons. ^b Excluding special funds.

TABL. 56. **KOSZTY PRZEDSIĘBIORSTW^a**
COSTS OF ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	Amortyzacja <i>Depreciation</i>	Zużycie materiałów i energii <i>Consumption of materials and energy</i>	Usługi obce <i>Outsource services</i>	Podatki i opłaty <i>Taxes and charges</i>	Wynagrodzenia <i>Wages and salaries</i>	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia <i>Social security and other benefits</i>	Pozostałe koszty rodzajowe <i>Other costs by type</i>	
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH IN THOUSAND ZLOTYS									
OGÓŁEM	2005 6262712	342774	2274568	1218018	1120532	933848	215475	157497	
TOTAL	2010 7360091	292470	2696013	1731257	1075436	1157091	239978	167846	
	2015 6309553	294301	2371198	1723557	302613	1196385	259935	161564	
	2016 6324412	360407	2344965	1574908	356585	1263105	270397	154045	
w tym: <i>of which:</i>									
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	2015 2078222	75909	1307188	216438	21405	353578	78544	25160	
	2016 2268224	89592	1410724	235598	22670	398464	85456	25720	
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2015 240491	39989	62936	46545	23025	51081	14651	2264	
	2016 266808	69991	63180	42176	24844	51983	12380	2254	
Budownictwo	2015 1285378	21985	438979	641717	7949	128554	28086	18108	
<i>Construction</i>	2016 1124482	20601	352781	567082	8251	132386	28741	14640	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	2015 1349474	69359	242561	377290	187457	359509	76671	36627	
	2016 1418101	72050	227399	380591	237820	383015	82702	34524	
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	2015 403390	16916	69690	199597	7132	78456	18530	13069	
	2016 320448	16210	59550	136794	6563	72592	16427	12312	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	2015 76589	6912	18847	16583	2790	24556	4093	2808	
	2016 83781	7116	19867	18417	3062	27552	4442	3325	
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	2015 165441	8421	25812	73775	1596	42971	8071	4795	
	2016 140909	16695	15597	51663	2231	42632	8051	4040	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2015 373259	8191	157195	60636	36011	50449	10849	49928	
	2016 384624	24348	163155	47906	34945	51517	10912	51841	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	2015 66389	7224	4631	13075	520	34101	5810	1028	
	2016 73218	8319	5124	15765	617	35600	6607	1186	

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities (excluding entities which main activity according to PKD 2007 is classified in the section "Agriculture, forestry and fishing" as well as "Financial and insurance activities") keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

TABL. 56. **KOSZTY PRZEDSIĘBIORSTW^a (dok.)**
COSTS OF ENTERPRISES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>		Ogółem <i>Total</i>	Amortyzacja <i>Depreciation</i>	Zużycie materiałów i energii <i>Consumption of materials and energy</i>	Usługi obce <i>Outsource services</i>	Podatki i opłaty <i>Taxes and charges</i>	Wynagrodzenia <i>Wages and salaries</i>	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia <i>Social security and other benefits</i>	Pozostałe koszty rodzajowe <i>Other costs by type</i>
W ODSETKACH IN PERCENT									
OGÓŁEM	2005	100,0	5,6	36,3	19,4	17,9	14,9	3,4	2,5
TOTAL	2010	100,0	4,0	36,6	23,5	14,6	15,7	3,3	2,3
	2015	100,0	4,7	37,5	27,3	4,8	19,0	4,1	2,6
	2016	100,0	5,7	37,1	24,9	5,6	20,0	4,3	2,4
w tym: <i>of which:</i>									
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	2015	100,0	3,7	62,9	10,4	1,0	17,0	3,8	1,2
	2016	100,0	3,9	62,2	10,4	1,0	17,6	3,8	1,1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2015	100,0	16,6	26,2	19,4	9,6	21,2	6,1	0,9
	2016	100,0	26,2	23,8	15,8	9,3	19,5	4,6	0,8
Budownictwo	2015	100,0	1,7	34,2	49,9	0,6	10,0	2,2	1,4
<i>Construction</i>	2016	100,0	1,8	31,4	50,4	0,7	11,8	2,6	1,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	2015	100,0	5,1	18,0	28,0	13,9	26,6	5,7	2,7
	2016	100,0	5,1	16,1	26,8	16,8	27,0	5,8	2,4
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	2015	100,0	4,2	17,3	49,5	1,8	19,4	4,6	3,2
	2016	100,0	5,1	18,6	42,7	2,0	22,7	5,1	3,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	2015	100,0	9,0	24,6	21,7	3,6	32,1	5,3	3,7
	2016	100,0	8,5	23,6	22,0	3,7	32,9	5,3	4,0
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	2015	100,0	5,1	15,5	44,6	1,0	26,0	4,9	2,9
	2016	100,0	11,8	11,0	36,7	1,6	30,3	5,7	2,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2015	100,0	2,2	42,2	16,2	9,6	13,5	2,9	13,4
	2016	100,0	6,3	42,4	12,5	9,1	13,4	2,8	13,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	2015	100,0	10,9	6,9	19,7	0,8	51,4	8,8	1,5
	2016	100,0	11,4	7,1	21,5	0,8	48,6	9,0	1,6

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities (excluding entities which main activity according to PKD 2007 is classified in the section "Agriculture, forestry and fishing" as well as "Financial and insurance activities") keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

TABL. 57. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Sektor Sector		Z ogółem Of grand total					
		publiczny public	prywatny private	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółdzielnie cooperatives	spółki companies		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity	
						razem total	w tym cywilne of which civil law partnerships		
OGÓŁEM	2005	29801	648	29153	10	96	3591	1680	23939
TOTAL	2010	31218	553	30665	1	80	4157	1811	24558
	2015	34407	526	33592	–	90	5601	2046	25557
	2016	34844	526	33976	–	91	6000	2063	25486
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2015	183	1	182	–	–	43	2	119
Agriculture, forestry and fishing	2016	199	1	193	–	–	51	2	127
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo ^Δ		165	–	160	–	–	46	1	99
<i>Crop and animal production, hunting^Δ</i>									
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna		31	1	30	–	–	4	1	26
<i>Forestry and jogging</i>									
Rybactwo		3	–	3	–	–	1	–	2
<i>Fishing and aquaculture</i>									
Górnictwo i wydobywanie	2015	23	–	23	–	–	14	4	9
Mining and quarrying	2016	21	–	21	–	–	14	4	7
Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)		2	–	2	–	–	2	–	–
<i>Mining of coal and lignite</i>									
Pozostałe górnictwo i wydobywanie		16	–	16	–	–	9	4	7
<i>Other mining and quarrying</i>									
Działalność usługowa wspomagająca górnictwo ^Δ		3	–	3	–	–	3	–	–
<i>Mining support service activities</i>									
Przetwórstwo przemysłowe	2015	2242	2	2222	–	15	521	173	1702
Manufacturing	2016	2251	2	2232	–	15	550	175	1682
Produkcja artykułów spożywczych		154	–	153	–	2	61	18	91
<i>Manufacture of food products</i>									
Produkcja napojów		12	–	12	–	–	5	3	7
<i>Manufacture of beverages</i>									
Produkcja wyrobów tekstylnych		70	–	70	–	–	17	8	53
<i>Manufacture of textiles</i>									
Produkcja odzieży		270	–	270	–	2	45	19	222
<i>Manufacture of wearing apparel</i>									
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ		22	–	21	–	–	3	1	19
<i>Manufacture of leather and related products</i>									

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; od 2015 r. w podziale według sektorów własności oraz sekcji i działów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności i rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture; since 2015 in division by ownership sector as well as by sections and divisions without entities for which the information on the form of ownership and type of predominant activity does not occur in the REGON register.

TABL. 57. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON (cd.)**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER (cont.)
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Grand total</i>	Sektor <i>Sector</i>		Z ogółem <i>Of grand total</i>				
		publiczny <i>public</i>	prywatny <i>private</i>	przedsiębiorstwa państwowe <i>state owned enterprises</i>	spółdzielnie <i>cooperatives</i>	spółki <i>companies</i>		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>natural persons conducting economic activity</i>
						razem <i>total</i>	w tym cywilne <i>of which civil law partnerships</i>	
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) <i>Manufacturing (cont.)</i>								
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	153	–	153	–	1	43	8	109
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>								
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	14	–	14	–	–	2	–	12
<i>Manufacture of paper and paper products</i>								
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	156	–	156	–	–	42	23	113
<i>Printing and reproduction of recorded media</i>								
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	33	–	33	–	1	12	2	20
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>								
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	1	–	1	–	–	–	–	1
<i>Manufacture of pharmaceutical products^Δ</i>								
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	70	–	68	–	–	23	8	46
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>								
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	116	–	116	–	1	38	8	77
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>								
Produkcja metali	10	–	10	–	–	2	–	8
<i>Manufacture of basic metals</i>								
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	289	2	285	–	2	62	14	225
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>								
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	63	–	62	–	–	26	4	37
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>								
Produkcja urządzeń elektrycznych	35	–	35	–	–	15	5	20
<i>Manufacture of electrical equipment</i>								
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	56	–	53	–	1	24	4	31
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>								

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; od 2015 r. w podziale według sektorów własności oraz sekcji i działów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności i rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture; since 2015 in division by ownership sector as well as by sections and divisions without entities for which the information on the form of ownership and type of predominant activity does not occur in the REGON register.

TABL. 57. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON (cd.)**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER (cont.)
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Grand total</i>	Sektor <i>Sector</i>		Z ogółem <i>Of grand total</i>				
		publiczny <i>public</i>	prywatny <i>private</i>	przedsiębiorstwa państwowe <i>state owned enterprises</i>	spółdzielnie <i>cooperatives</i>	spółki <i>companies</i>		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>natural persons conducting economic activity</i>
						razem <i>total</i>	w tym cywilne <i>of which civil law partnerships</i>	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) <i>Manufacturing (cont.)</i>								
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	13	–	12	–	1	10	1	1
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>								
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	10	–	9	–	–	6	1	4
<i>Manufacture of other transport equipment</i>								
Produkcja mebli	240	–	237	–	3	32	13	205
<i>Manufacture of furniture</i>								
Pozostała produkcja wyrobów	225	–	225	–	–	35	17	190
<i>Other manufacturing</i>								
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	239	–	237	–	1	47	18	191
<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>								
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	51	–	47	–	–	41	1	10
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	65	–	63	–	–	54	1	11
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	121	3	114	–	–	43	6	78
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	127	3	122	–	–	47	6	80
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	2	2	–	–	–	2	–	–
<i>Water collection, treatment and supply</i>								
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	8	–	8	–	–	3	1	5
<i>Sewerage</i>								
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	112	1	110	–	–	38	5	74
<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>								
Rekultywacja ^Δ	5	–	4	–	–	4	–	1
<i>Remediation activities^Δ</i>								

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; od 2015 r. w podziale według sektorów własności oraz sekcji i działów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności i rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture; since 2015 in division by ownership sector as well as by sections and divisions without entities for which the information on the form of ownership and type of predominant activity does not occur in the REGON register.

TABL. 57. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON (cd.)**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER (cont.)
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Grand total</i>	Sektor <i>Sector</i>		Z ogółem <i>Of grand total</i>				
		publiczny <i>public</i>	prywatny <i>private</i>	przedsiębiorstwa państwowe <i>state owned enterprises</i>	spółdzielnie <i>cooperatives</i>	spółki <i>companies</i>		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>natural persons conducting economic activity</i>
						razem <i>total</i>	w tym cywilne <i>of which civil law partnerships</i>	
Budownictwo 2015 Construction 2016	3564 3590	2 2	3542 3559	– –	18 18	570 612	168 167	2972 2956
Budowa budynków ^Δ	1160	–	1138	–	17	367	67	776
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	274	2	272	–	–	52	15	218
Roboty budowlane specjalistyczne <i>Specialised construction activities</i>	2156	–	2149	–	1	193	85	1962
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ 2015 Trade; repair of motor vehicles^Δ 2016	8933 8772	1 1	8891 8724	– –	12 12	1969 2063	775 788	6946 6690
Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi oraz ich naprawa ^Δ	1002	–	999	–	2	179	93	820
Handel hurtowy ^Δ	2416	1	2392	–	5	1088	247	1319
Handel detaliczny ^Δ	5354	–	5333	–	5	796	448	4551
Transport i gospodarka magazynowa 2015 Transportation and storage 2016	2549 2509	5 6	2527 2486	– –	1 1	205 225	61 59	2340 2280
Transport lądowy i rurociągowy ^Δ	2252	5	2239	–	1	145	37	2105
Transport wodny	1	–	1	–	–	–	–	1
Transport lotniczy	3	–	3	–	–	–	–	3
Magazynowanie i działalność wspomagająca transport	185	1	176	–	–	75	21	108
Działalność pocztowa i kurierska	68	–	67	–	–	5	1	63

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; od 2015 r. w podziale według sektorów własności oraz sekcji i działów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności i rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture; since 2015 in division by ownership sector as well as by sections and divisions without entities for which the information on the form of ownership and type of predominant activity does not occur in the REGON register.

TABL. 57. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON (cd.)**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER (cont.)
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Sektor Sector		Z ogółem Of grand total					
		publiczny public	prywatny private	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółdzielnie cooperatives	spółki companies		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity	
						razem total	w tym cywilne of which civil law partnerships		
Zakwaterowanie i gastronomia^Δ	2015 2016	697 727	13 12	677 704	– –	1 1	226 242	129 131	457 472
<i>Accommodation and catering^Δ</i>									
Zakwaterowanie		118	12	104	–	–	40	7	66
<i>Accommodation</i>									
Gastronomia ^Δ		609	–	600	–	1	202	124	406
<i>Catering^Δ</i>									
Informacja i komunikacja	2015 2016	1232 1368	1 1	1210 1343	– –	2 2	308 344	57 56	920 1020
<i>Information and communication</i>									
Działalność wydawnicza		112	–	109	–	1	51	9	60
<i>Publishing activities</i>									
Produkcja filmów, programów telewizyjnych i nagrań ^Δ		96	–	95	–	1	12	2	83
<i>Motion, sound and music publishing activities^Δ</i>									
Nadawanie programów ogólnodostępnych i abonamentowych		12	1	11	–	–	11	–	–
<i>Programming and broadcasting activities</i>									
Telekomunikacja		76	–	72	–	–	21	2	55
<i>Telecommunications</i>									
Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwo w zakresie informatyki ^Δ		902	–	891	–	–	169	34	732
<i>Computer programming and consultancy activities^Δ</i>									
Działalność usługowa w zakresie informacji		170	–	165	–	–	80	9	90
<i>Information service activities</i>									
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2015 2016	1242 1202	1 1	1229 1187	– –	1 1	148 159	31 34	1026 976
<i>Financial and insurance activities</i>									
Finansowa działalność usługowa ^Δ ..		268	1	260	–	1	94	8	107
<i>Financial service activities^Δ</i>									
Ubezpieczenia, reasekuracja i fundusze emerytalne ^Δ		2	–	2	–	–	–	–	2
<i>Insurance, reinsurance and pension funding^Δ</i>									
Działalność wspomagająca usługi finansowe oraz ubezpieczenia i fundusze emerytalne		932	–	925	–	–	65	26	867
<i>Activities auxiliary to financial services and insurance activities</i>									

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; od 2015 r. w podziale według sektorów własności oraz sekcji i działów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności i rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture; since 2015 in division by ownership sector as well as by sections and divisions without entities for which the information on the form of ownership and type of predominant activity does not occur in the REGON register.

TABL. 57. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON (cd.)**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER (cont.)
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>		Ogółem <i>Grand total</i>	Sektor <i>Sector</i>		Z ogółem <i>Of grand total</i>				
			publiczny <i>public</i>	prywatny <i>private</i>	przedsiębiorstwa państwowe <i>state owned enterprises</i>	spółdzielnie <i>cooperatives</i>	spółki <i>companies</i>		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>natural persons conducting economic activity</i>
							razem <i>total</i>	w tym cywilne <i>of which civil law partnerships</i>	
Obsługa rynku nieruchomości^Δ <i>Real estate activities</i>	2015 2016	1388 1449	128 129	1247 1301	– –	24 24	224 249	77 75	396 401
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2015 2016	3932 4068	6 6	3888 4029	– –	3 4	630 693	256 256	3288 3362
Działalność prawnicza, rachunkowo-księgową i doradztwo podatkowe <i>Legal and accounting activities</i>		1133	–	1132	–	–	178	86	954
Działalność firm centralnych; doradztwo w zarządzaniu ^Δ <i>Activities of head offices; management consultancy activities</i>		501	1	483	–	–	183	28	316
Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne <i>Architectural and engineering activities; technical testing and analysis</i>		936	3	925	–	3	136	50	793
Badania naukowe i prace rozwojowe <i>Scientific research and development</i>		37	2	31	–	–	26	–	11
Reklama, badanie rynku i opinii publicznej <i>Advertising and market research</i>		410	–	408	–	–	100	56	310
Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Other professional, scientific and technical activities</i>		988	–	987	–	1	59	25	926
Działalność weterynaryjna <i>Veterinary activities</i>		63	–	63	–	–	11	11	52
Administrowanie i działalność wspierająca^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	2015 2016	793 800	– –	776 786	– –	6 6	166 172	62 62	621 622
Wynajem i dzierżawa <i>Rental and leasing activities</i>		128	–	126	–	3	37	13	88
Działalność związana z zatrudnieniem <i>Employment activities</i>		30	–	27	–	–	16	2	14
Działalność związana z turystyką ^Δ .. <i>Tourism activities^Δ</i>		108	–	106	–	1	40	17	67

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; od 2015 r. w podziale według sektorów własności oraz sekcji i działów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności i rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture; since 2015 in division by ownership sector as well as by sections and divisions without entities for which the information on the form of ownership and type of predominant activity does not occur in the REGON register.

TABL. 57. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON (cd.)**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER (cont.)
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Grand total</i>	Sektor <i>Sector</i>		Z ogółem <i>Of grand total</i>				
		publiczny <i>public</i>	prywatny <i>private</i>	przedsiębiorstwa państwowe <i>state owned enterprises</i>	spółdzielnie <i>cooperatives</i>	spółki <i>companies</i>		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>natural persons conducting economic activity</i>
						razem <i>total</i>	w tym cywilne <i>of which civil law partnerships</i>	
Administrowanie i działalność wspierająca (dok.) <i>Administrative and support service activities (cont.)</i>								
Działalność detektywistyczna i ochroniarska	70	–	68	–	1	27	9	42
<i>Security and investigation activities</i>								
Utrzymanie porządku w budynkach i zagospodarowanie zieleni ^Δ	261	–	261	–	1	25	13	235
<i>Services to buildings and landscape activities</i>								
Administracyjna obsługa biura; wspomaganie działalności gospodarczej ^Δ	203	–	198	–	–	27	8	176
<i>Office administrative and business support^Δ</i>								
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2015 78	77	1	–	–	–	–	–
Public administration and defence; compulsory social security	2016 76	75	1	–	–	–	–	–
Edukacja	2015 1214	234	975	–	1	77	38	584
Education	2016 1268	234	1027	–	1	87	42	604
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2015 2951	35	2904	–	3	279	120	2635
Human health and social work activities	2016 3039	35	2992	–	3	291	119	2710
Opieka zdrowotna	2971	14	2947	–	3	283	114	2673
<i>Human health activities</i>								
Pomoc społeczna z zakwaterowaniem	15	11	4	–	–	1	–	2
<i>Residential care activities</i>								
Pomoc społeczna bez zakwaterowania	53	10	41	–	–	7	5	35
<i>Social work activities without accommodation</i>								

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; od 2015 r. w podziale według sektorów własności oraz sekcji i działów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności i rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture; since 2015 in division by ownership sector as well as by sections and divisions without entities for which the information on the form of ownership and type of predominant activity does not occur in the REGON register.

TABL. 57. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER (cont.)
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ogółem <i>Grand total</i>	Sektor <i>Sector</i>		Z ogółem <i>Of grand total</i>				
		publiczny <i>public</i>	prywatny <i>private</i>	przedsiębiorstwa państwowe <i>state owned enterprises</i>	spółdzielnie <i>cooperatives</i>	spółki <i>companies</i>		osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>natural persons conducting economic activity</i>
						razem <i>total</i>	w tym cywilne <i>of which civil law partnerships</i>	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	2015 2016 579 597	16 16	561 579	– –	– –	58 63	29 31	269 271
Działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką	139	9	130	–	–	8	4	122
<i>Creative, arts and entertainment activities</i>								
Działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność związana z kulturą	17	5	12	–	–	4	1	8
<i>Libraries, archives, museums and other cultural activities</i>								
Działalność związana z grami losowymi i zakładami wzajemnymi ..	16	–	16	–	–	6	4	10
<i>Gambling and betting activities</i>								
Działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna	425	2	421	–	–	45	22	131
<i>Sports activities and amusement and recreation activities</i>								
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	2015 2016 2571 2613	1 2	2567 2602	– –	3 3	79 84	57 55	1185 1215
Działalność organizacji członkowskich	1311	–	1306	–	2	–	–	–
<i>Activities of membership organisations</i>								
Naprawa i konserwacja komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego	281	–	279	–	–	20	13	261
<i>Repair of computers and personal and household goods</i>								
Pozostała indywidualna działalność usługowa	1021	2	1017	–	1	64	42	954
<i>Other personal service activities</i>								
Organizacje i zespoły ekstraterytorialne <i>Activities of extraterritorial organisations and bodies</i>	2015 2016 2 2	– –	2 2	– –	– –	– –	– –	– –

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; od 2015 r. w podziale według sektorów własności oraz sekcji i działów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności i rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture; since 2015 in division by ownership sector as well as by sections and divisions without entities for which the information on the form of ownership and type of predominant activity does not occur in the REGON register.

TABL. 58. **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNO-PRAWNYCH**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY ORGANIZATIONAL-LEGAL FORMS
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>		Ogółem <i>Grand total</i>	Spółki kapitałowe <i>Companies</i>			Spółki osobowe <i>Partnerships</i>				
			razem <i>total</i>	akcyjne <i>joint-stock</i>	z ograniczoną odpowiedzialnością <i>with limited liability</i>	razem <i>total</i>	partnerskie <i>professional</i>	jawne <i>unlimited</i>	komandytowe <i>limited</i>	komandyto-wo-akcyjne <i>limited joint-stock</i>
OGÓŁEM	2005	1906	1508	56	1452	398	40	343	15	–
TOTAL	2010	2341	1777	53	1724	564	47	469	48	–
	2015	3550	2749	65	2684	801	60	529	182	30
	2016	3932	3081	69	3012	851	62	536	224	29
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	2015	40	26	–	26	14	–	–	14	–
	2016	48	29	1	28	19	–	1	18	–
Górnictwo i wydobywanie <i>Mining and quarrying</i>	2015	10	8	–	8	2	–	1	1	–
	2016	10	8	–	8	2	–	1	1	–
Przetwórstwo przemysłowe .. <i>Manufacturing</i>	2015	348	278	19	259	70	–	52	15	3
	2016	375	305	18	287	70	–	52	15	3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	2015	40	38	–	38	2	–	–	2	–
	2016	53	51	–	51	2	–	–	2	–
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2015	37	30	–	30	7	–	2	5	–
	2016	41	34	–	34	7	–	2	5	–
Budownictwo	2015	402	314	6	308	88	–	45	41	2
<i>Construction</i>	2016	445	348	8	340	97	–	46	48	3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	2015	1194	922	19	903	272	–	230	40	2
	2016	1275	1003	20	983	272	–	219	51	2
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	2015	144	114	1	113	30	–	22	8	–
	2016	166	131	1	130	35	–	22	13	–
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	2015	97	64	1	63	33	–	28	5	–
	2016	111	75	1	74	36	–	30	6	–
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	2015	251	225	4	221	26	–	18	7	1
	2016	288	262	4	258	26	–	17	8	1

TABL. 58. **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNO-PRAWNYCH (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY ORGANIZATIONAL-LEGAL FORMS (cont.)
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>		Ogółem <i>Grand total</i>	Spółki kapitałowe <i>Companies</i>			Spółki osobowe <i>Partnerships</i>				
			razem <i>total</i>	akcyjne <i>joint-stock</i>	z ograniczoną odpowiedzialnością <i>with limited liability</i>	razem <i>total</i>	partnerskie <i>professional</i>	jawne <i>unlimited</i>	komandytowe <i>limited</i>	komandyto-wo-akcyjne <i>limited joint-stock</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	2015 2016	117 125	88 102	2 2	86 100	29 23	– –	10 7	7 6	12 10
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2015 2016	144 171	99 111	4 5	95 106	45 60	– –	28 39	11 15	6 6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2015 2016	374 437	324 374	5 6	319 368	50 63	9 9	24 32	14 19	3 3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	2015 2016	103 109	88 95	1 –	87 95	15 14	– –	11 9	3 4	1 1
Edukacja	2015 2016	39 45	33 39	1 1	32 38	6 6	– –	4 4	2 2	– –
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	2015 2016	159 172	52 61	– –	52 61	107 111	51 53	50 51	6 7	– –
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	2015 2016	29 32	26 29	2 2	24 27	3 3	– –	2 2	1 1	– –
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	2015 2016	22 29	20 24	– –	20 24	2 5	– –	2 2	– 3	– –

TABL. 59. SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG RODZAJU KAPITAŁU
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY TYPE OF CAPITAL
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem ^a Grand total ^a	Skarbu Państwa State Treasury capital		Państwowych osób prawnych State legal persons capital		Samorządu terytorialnego Government capital		Prywatnego krajowego Private domestic capital		Zagranicznego Foreign capital		
		razem total	w tym jednoosobowe of which sole-shareholder companies	razem total	w tym o jednorodnym rodzaju kapitału of which of homogeneous type	razem total	w tym o jednorodnym rodzaju kapitału of which of homogeneous type	razem total	w tym o jednorodnym rodzaju kapitału of which of homogeneous type	razem total	w tym o jednorodnym rodzaju kapitału of which of homogeneous type	
OGÓŁEM	2005	1906	23	6	10	4	12	6	1795	1597	219	94
TOTAL	2010	2341	23	9	7	1	10	6	2189	1950	285	135
	2015	3550	17	3	10	3	13	8	3043	2668	452	262
	2016	3932	17	3	14	5	13	8	3358	2958	508	305
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	2015	40	–	–	–	–	–	–	39	22	5	1
	2016	48	–	–	–	–	–	–	42	25	5	1
Górnictwo i wydobywanie <i>Mining and quarrying</i>	2015	10	–	–	–	–	–	–	10	9	–	–
	2016	10	–	–	–	–	–	–	10	9	–	–
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	2015	348	7	1	3	–	1	–	304	240	60	25
	2016	375	7	1	3	–	1	–	336	267	57	21
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	2015	40	–	–	–	–	1	–	36	32	2	–
	2016	53	–	–	–	–	1	–	51	47	2	–
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2015	37	1	–	–	–	3	3	30	25	2	–
	2016	41	1	–	–	–	3	3	36	31	2	–
Budownictwo	2015	402	3	1	1	–	–	–	367	326	27	13
<i>Construction</i>	2016	445	3	1	1	–	–	–	398	359	29	16
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	2015	1194	3	–	2	–	–	–	994	869	245	160
	2016	1275	3	–	2	–	–	–	1039	903	287	191
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	2015	144	–	–	–	–	4	3	104	91	28	21
	2016	166	–	–	1	1	4	3	122	106	32	24

^a Danych z rubryk „razem” dotyczących spółek według rodzaju kapitału nie można sumować na pozycję „ogółem”, ponieważ dane te ujmują spółki według występowania w nich każdego rodzaju kapitału, a nie kapitału przeważającego.

^a Data from columns "total" concerning companies by type of capital cannot be added up in the column "grand total", because the data include companies by every type of capital occurring, not by the superior capital.

TABL. 59. SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG RODZAJU KAPITAŁU (dok.)
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY TYPE OF CAPITAL (cont.)
As of 31 Dec

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem ^a Grand total ^a	Skarbu Państwa State Treasury capital		Państwowych osób prawnych State legal persons capital		Samorządu terytorialnego Government capital		Prywatnego krajowego Private domestic capital		Zagranicznego Foreign capital	
			razem total	w tym jednoosobowe of which sole-shareholder companies	razem total	w tym o jednorodnym rodzaju kapitału of which of homogeneous type	razem total	w tym o jednorodnym rodzaju kapitału of which of homogeneous type	razem total	w tym o jednorodnym rodzaju kapitału of which of homogeneous type	razem total	w tym o jednorodnym rodzaju kapitału of which of homogeneous type
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	2015 2016	97 111	– –	– –	– –	– –	1 1	– –	84 94	75 83	11 12	6 6
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	2015 2016	251 288	1 1	1 1	– 1	– –	– –	– –	218 250	197 224	19 22	11 13
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	2015 2016	117 125	– –	– –	– –	– –	– –	– –	99 101	84 89	12 14	6 10
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2015 2016	144 171	1 1	– –	– –	– –	1 1	1 1	128 149	113 134	5 6	2 2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2015 2016	374 437	1 1	– –	2 4	1 2	– –	– –	323 389	300 365	21 21	12 14
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	2015 2016	103 109	– –	– –	– –	– –	1 1	– –	85 93	75 85	7 8	1 2
Edukacja	2015 2016	39 45	– –	– –	– –	– –	– –	– –	35 39	34 35	– 1	– –
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	2015 2016	159 172	– –	– –	2 2	2 2	– –	– –	145 159	138 152	2 2	– –
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	2015 2016	29 32	– –	– –	– –	– –	1 1	1 1	23 26	20 22	4 5	3 4
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	2015 2016	22 29	– –	– –	– –	– –	– –	– –	19 24	18 22	2 3	1 1

^a Danych z rubryk „razem” dotyczących spółek według rodzaju kapitału nie można sumować na pozycję „ogółem”, ponieważ dane te ujmują spółki według występowania w nich każdego rodzaju kapitału, a nie kapitału przeważającego.

^a Data from columns "total" concerning companies by type of capital cannot be added up in the column "grand total", because the data include companies by every type of capital occurring, not by the superior capital.

TABL. 60. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a NOWO ZAREJESTROWANE I WYREJESTROWANE Z REJESTRU REGON**
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a NEWLY RECORDED AND SIGNED OFF FROM THE REGON REGISTER

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Podmioty nowo zarejestrowane <i>Entities of the national economy newly recorded</i>		Podmioty wyrejestrowane <i>Entities of the national economy signed off</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>of which natural persons conducting economic activity</i>	ogółem <i>total</i>	w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>of which natural persons conducting economic activity</i>
OGÓŁEM	3595	3178	2230	2048
TOTAL	3097	2485	2367	2162
2016^b	2963	2317	2416	2278
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	21	14	6	6
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>				
Górnictwo i wydobywanie	1	1	4	4
<i>Mining and quarrying</i>				
Przetwórstwo przemysłowe	149	116	130	127
<i>Manufacturing</i>				
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	11	1	–	–
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>				
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	15	12	10	10
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>				
Budownictwo	374	327	362	353
<i>Construction</i>				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	661	518	753	713
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>				
Transport i gospodarka magazynowa	170	147	205	202
<i>Transportation and storage</i>				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	84	65	60	55
<i>Accommodation and catering^Δ</i>				
Informacja i komunikacja	207	163	71	65
<i>Information and communication</i>				
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	101	80	128	120
<i>Financial and insurance activities</i>				
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	101	38	41	34
<i>Real estate activities</i>				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	373	307	229	217
<i>Professional, scientific and technical activities</i>				
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	97	85	80	74
<i>Administrative and support service activities</i>				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1	–	3	–
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>				

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^b W podziale według sekcji PKD – bez podmiotów, dla których informacja o rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture. ^b In division by sections PKD without entities for which the information on the type of predominant activity does not occur in the REGON register.

TABL. 60. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a NOWO ZAREJESTROWANE
I WYREJESTROWANE Z REJESTRU REGON (dok.)**
*ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a NEWLY RECORDED AND SIGNED OFF
FROM THE REGON REGISTER (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Podmioty nowo zarejestrowane <i>Entities of the national economy newly recorded</i>		Podmioty wyrejestrowane <i>Entities of the national economy signed off</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>of which natural persons conducting economic activity</i>	ogółem <i>total</i>	w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>of which natural persons conducting economic activity</i>
Edukacja <i>Education</i>	139	96	83	72
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	205	190	101	96
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	54	38	37	33
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	132	118	112	96
Organizacje i zespoły eksterytorialne <i>Activities of extraterritorial organisations and bodies</i>	–	–	–	–

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Excluding persons tending private farms in agriculture.